

RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

2022

RAJAVARTIOLAITOS
GRÄNSBEVAKNINGSVÄSENDET
FINNISH BORDER GUARD

16 .2.2023

RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022

Oheisena lähetetään tiedoksenne Rajavartiolaitoksen tilinpäätös vuodelta 2022.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Markku Hassinen

Suunnittelu- ja talousyksikön päällikkö
Eversti

Jaakko Olli

JAKELU Rajavartiolaitoksen päällikkö
Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Rajavartiolaitoksen esikunnan osastot ja suunnittelu- ja talousyksikkö
Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt
Rajavartiolaitoksen YT-lautakunta
Rajavartiolaitoksen intranet
Tutkihallintoa.fi
Sisäministeri
Sisäministeriön valtiosihteeri
Sisäministerin erityisavustajat
Sisäministeriön kansliapäällikkö
Sisäministeriön osastot
Eduskunnan hallintovaliokunta (29)
Eduskunnan valtionvarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto
(linkki aineistoon)
Valtiontalouden tarkastusvirasto (2)
Valtiokonttori (2)
VM (Budjettineuvos Lauri Taro)
Palkeet

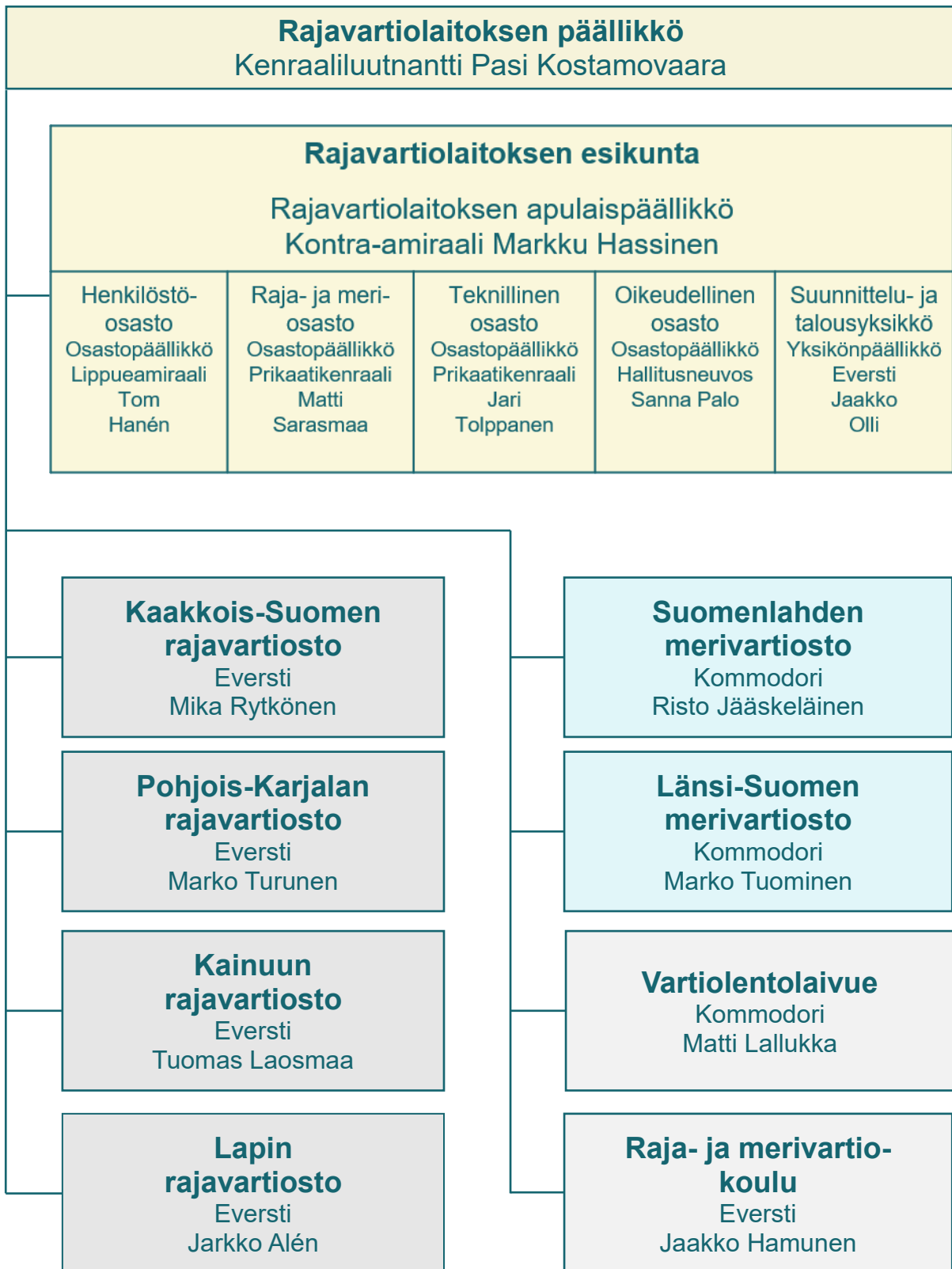
RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022

RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2023	1
TOIMINTAKERTOMUS.....	2
1. JOHDON KATSAUS.....	2
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.....	4
2.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS.....	4
Sisäministeriön ja Rajavartiolaitoksen tulossopimukseen sisältyneiden tavoitteiden toteutuminen..	5
2.1.1 Rajaturvallisuus	6
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	6
Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot	7
Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa	7
Rajavalvonta	8
Rajojen valvonta	10
Rajatarkastukset	10
Rikostorjunta	10
Panokset ja tehokkuus.....	10
2.1.2 Meriturvallisuus.....	11
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	11
Meripelastus.....	11
Merellinen ympäristönsuojelu	12
Panokset ja tehokkuus.....	12
2.1.3 Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus.....	13
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	13
Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito.....	13
Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus	13
Panokset ja tehokkuus.....	14
2.1.4 Sisäiset toiminnot.....	14
Teknillisen toimialan yleiskatsaus.....	14
Materiaalihallinto	14
Tiedonhallinta.....	14
Tietotekniikka-ala.....	14
Toimitilahallinto	15
Alustoimiala.....	15
Ilma-alustekniikka	15
Kaupallinen toimiala.....	15
Viestintä	16
Tietosuoja	16
Säädösvalmistelu.....	16
Organisaatio- ja ympäristöturvallisuus.....	17
Suunnittelu- ja taloushallinto.....	17
Tutkimus- ja kehittämistoiminta	19
2.1.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	19
2.1.6. Yhteisrahoitteinen toiminta	20
2.1.7 Arvio toiminnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutuksista.....	21
3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.....	22
3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN	22

3.2 HENKILÖSTÖN TILAA JA MÄÄRÄÄ KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT	22
3.2.1 Henkilötyövuodet	23
3.2.2 Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma	23
3.2.3 Ikärakenne	24
3.2.4 Koulutusrakenne	24
3.2.5 Lähtö- ja tulovaihtuvuus	25
3.3 HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIA JA TYÖAJANKÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA	26
3.3.1 Työvoimakustannukset	26
3.3.2 Työajan käyttö	27
3.3.3 Perhevapaiden käyttö	27
3.3.4 Koulutukseen osallistuminen	28
3.4 TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	29
3.4.1 Työtyytyväisyys	29
3.4.2 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus	29
3.4.3 Työterveyshuolto ja työturvallisuus	29
3.4.4 Sairaus- ja tapaturmapoissaolot	30
4. VASTUULLISUUS	31
5. TILINPÄÄTÖSANALYYSI SEKÄ MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT	32
5.1 RAHOITUKSEN RAKENNE	32
5.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	32
5.2.1 Rajavartiolaitoksen toimintamenot 26.20.01	32
5.2.2 Ilma- ja vartioalusten hankinta 26.20.70	35
5.2.3 Muut talousarviotilit	36
5.2.4 Valtuudet	37
5.3 TUOTTO- JA KULULASKELMAN ANALYYSI	37
5.4 TASEEN ANALYYSI	38
6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	39
6.1 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	39
6.2 SISÄINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	39
6.3 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI JA TULOKSET	39
6.4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	40
7. ARVIOINTIEN TULOKSET	40
8. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ JA TAKAISINPERINNÄT	41
TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA JA SEN SISÄLTÄMÄT VALTUUKSIA KOSKEVAT TIEDOT ...	42
TUOTTO- JA KULULASKELMA	46
TASE	47
LIITETIEDOT	49
1. Tilinpäätöslaskelmien liitteet	49
Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus	49
Liite 2 Nettotulot ja menot	51
Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset	52
Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat	52
Liite 5 Henkilöstökulujen erittely	52
Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	53
Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	55
Liite 8 Rahoitustuotot ja –kulut	56
Liite 9 Talousarvioletaloudesta annetut lainat	56
Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	56
Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat	56

Liite 12 Valtiontakaukset ja –takuumat sekä muut vastuut.....	57
Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat.....	58
Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	58
Liite 15 Velan muutokset	58
Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio.....	58
Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot	58
Liite 18 Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista	59
2. Muut liitteet.....	60
2.1 Tuotannon tekijöiden käyttö.....	60
Kustannukset	60
Operatiivisen toiminnan työajankäyttö	60
2.2 Rajojen valvonta	61
Partiointi	61
Ilma-aluspartiointi.....	62
Vartioaluspartiointi	62
Tekninen valvonta.....	63
Rajatapahtumat raja- ja merialueella.....	64
Muut suoritteet raja- ja merialueella.....	66
2.3 Rajatarkastukset.....	68
Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä	68
Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain.....	69
Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajaliikenteessä	70
Havainnot ja jatkotoimenpiteet.....	71
Käännytysperusteet vuonna 2022	71
2.4 Rikostorjunta	72
Esitutkintaan tulleet tapaukset 2022	72
Jatkotoimenpiteet vuonna 2022.....	72
2.5 Turvallisuus merialueilla	73
Pelastus- ja avustussuoritteet.....	73
2.6 Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius	74
Koulutusvuorokaudet	74
ALLEKIRJOITUKSET	75

RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2023

TOIMINTAKERTOMUS

1. JOHDON KATSAUS

Vuonna 2022 laajamittainen sota palasi Eurooppaan ja Suomen lähialueelle. Venäjän hyökkäys Ukrainaan muutti turvallisuusympäristöämme perusteellisesti ja pitkäaikaisesti. Muutos vaikutti Rajavartiolaitoksen toimintaan kaikilla sen tehtäväaloilla rajaturvallisuudessa, meriturvallisuudessa ja sotilaallisessa maanpuolustuksessa. Muutos oli suuri, mutta sen kohtaamista helpotti merkittävästi se, että siihen oli päättäväisesti ja johdonmukaisesti varauduttu Venäjän miehitettyä Krimin alueen.

Venäjän hyökättyä Ukrainaan Rajavartiolaitos käynnisti nopeasti strategisten toimintalinjojensa tarkastelun, jonka tarkoituksena oli varmistua siitä, että toiminta ja kehittämislinjaukset vastaavat voimakkaasti muuttuneeseen turvallisuustilanteeseen. Saatoimme todeta, että keskeiset linjauksemme olivat osoittaneet aivan oikeaan suuntaan, mutta tilanne edellytti toimenpiteiden vahvistamista ja nopeuttamista. Tarkastelun perusteella ryhdyttiin parantamaan Rajavartiolaitoksen suorituskykyä vakavissa häiriötilanteissa itärajalta ja merellä. Valtioneuvosto osoitti ja eduskunta myönsi toimintakyvyn nostamisen edellyttämät voimavarat.

Rajavartiolaitoksen henkilöstövahvuus nousee 3000 henkilötyövuoteen vuonna 2024. Tämän jälkeen tavoitteena on maltillisesti vahventaa henkilöstömäärää, jotta voimme vastata paremmin laajoihin ja pitkäaikaisiin häiriötilanteisiin sekä lisääntyviin kansainvälisiin velvoitteisiin. Ulkovartiolaiva 2025 -hanke etenee suunnitellussa aikataulussa, ja laivat saadaan operatiiviseen käyttöön vuosina 2025 ja 2026. Maa- ja merirajan teknisen valvontajärjestelmän uudistaminen jatkuu suunnitellusti, ja se yhtyy mainiosti itärajan esteaidan rakentamistyöhön. Itärajan esteaita vähentää riippuvuuttamme Venäjän rajavalvonnan tehosta. Se tehostaa merkittävästi rajavalvontaa laittoman maahantulon riskialueilla. Välttämätön esteaita on laajamittaisen tai välineellistetyn maahantulon hallinnassa. Esteaita on samalla myös teknisen rajavalvonnan innovaatio.

Kahden uuden valvontalentokoneen hankinnasta tehdään sopimus viimeistään loppuvuonna 2023. Näillä näkymin lentokoneet saadaan operatiiviseen käyttöön vuonna 2027. Ne lisäävät huomattavasti valvontakykyämme merialueilla mutta myös itärajalta. Strategisten hankkeiden tuoman uuden suorituskyvyn tehokas käyttöön saaminen varmistetaan jatkamalla lainsäädäntömme kehittämistä niin, että se vastaa tilanteeseen ja mahdollistaa uuden teknologian hyödyntämisen.

Strategisten hankkeiden lisäksi käynnissä on lukuisa joukko muita hankkeita, joiden avulla toimintakykyämme ja -varmuuttamme lisätään. Johtamisjärjestelmiä, pimeätoimintakykyä, kriisinsietokykyä ja suojaa sekä liikkuvuutta kehitetään voimakkaasti. Toimintakykyä ei kuitenkaan kasvateta pelkästään kalustohankinnoilla, tärkeää on myös lisääntynyt harjoitustoiminta, joka koskee sekä omaa henkilöstöämme että asevelvollisia. Oleellista on myös huolehtia uuden materiaalin asianmukaisesta varastoinnista. Kansallisen viranomaisyhteistyön ja kansainvälisen yhteistyön kehittämistä jatketaan rajaturvallisuuden varmistamiseksi kaikissa tilanteissa.

Toimintaympäristön vaikeutumisesta huolimatta tilanne itärajalta ja merialueella kyettiin pitämään hyvin Rajavartiolaitoksen hallinnassa. Vuonna 2022 ulkorajan rajanylitysliikenne oli edelleen rajoitettua, mutta se kasvoi selvästi vuoteen 2021 verrattuna (5,1 milj./2022, 2,4 milj./2021). Alkuvuonna 2022 rajoitukset johtuivat vielä pandemiasta, mutta syyskuun lopulla valtioneuvosto päätti venäläisten maahantulo rajoituksista Ukrainan sodan seurauksena. Tilapäisen suojelun hakemuksia jätettiin Rajavartiolaitokselle 5 085 ja turvapaikkahakemuksia 807, mikä on selvästi enemmän kuin edellisenä vuonna (465/2021). Rajavartiolaitos käännytti tai epäsi pääsyn 4 193 henkilöltä ulkorajoilla vuonna 2022. Heistä 3 466 käännytettiin tai pääsy evättiin itärajalta, mikä on epätavallisen paljon. Syynä oli venäläisille asetetut matkustusrajoitukset Suomeen. Lentoliikenne Helsinki-Vantaalla ja Lapissa on palautumassa nopeasti, Lapin

lentokentillä päästiin jopa ennätyslukuihin. Itärajan liikenteessä ei ole nähtävissä nopeaa ja voimakasta kasvua sodan jatkuessa.

Rajavartiolaitos aloitti viime vuonna 2 369 epäillyn rikoksen esitutkintaa, missä oli nousua 23%. Kasvua selittää rajaliikenteen kasvu sekä esimerkiksi rajatarkastuksissa paljastettujen väärennettyjen asiakirjojen määrän lisääntyminen itärajalla. Laiton maahantulo itärajalla kasvoi myös selvästi; 26 henkilöä ylitti maastorajan laittomasti Venäjältä Suomeen. Rajatilanteeseen vaikutti kuitenkin merkittävästi se, että Venäjän rajavartiopalvelu jatkoi laittomien rajanylitysten ennalta estämistä erityisesti maastorajalla pysäyttäen useita satoja laittomia maahantulo yrityksiä Suomeen. EU:n ulkorajoilla havaittujen laittomien rajanylitysten määrä jatkoi selvää kasvua ollen noin 328 000 (210 000/2021). Laittoman maahantulon reiteistä vilkkain oli Länsi-Balkanin reitti noin 165 000 laittomalla rajanylityksellä.

Merialueilla Rajavartiolaitos pelasti 2 724 ihmistä (2 846 /2021). Meripelastustehtäviä oli 1 108 (1 338/2020). Valtakunnallisesti tehtävämäärä palautui pandemiaa edeltäneelle tasolle. Meripelastuksen uusi tietojärjestelmä otettiin operatiiviseen käyttöön vuonna 2022 hankesuunnitelman mukaisesti. Merialueen ympäristövahinkojen torjunnan suorituskyvyn kehittämistä jatkettiin muun muassa valmiusvarastointia parantamalla. Ympäristövahinkojen torjunnan johtamisen tukena käytettävä MERT (Marine Environment Response Tool) -tietojärjestelmä otettiin operatiiviseen käyttöön. Osana rannikkovartiostotoimintojen toimeenpanoa tehostettiin yhteistoimintaa ympäristövahinkojen torjunnassa Euroopan meriturvallisuusvirasto EMSA:n kanssa.

Rajavartiolaitoksen sotilaallisen maanpuolustuksen ja kriisiajan valmiuksien kehittämistä jatkettiin voimakkaasti. Sotilaallisten harjoitusten kokonaismäärä kasvoi selvästi, ja kertausharjoituksia järjestettiin aikaisempaa enemmän. Asevelvollisten koulutuksessa onnistuttiin edelleen hyvin, koska asevelvollisten antama palaute parani edelleen vuoteen 2021 verrattuna (4,3/2022, 4,1/2021). Asevelvollisten ja henkilökunnan koulutusta lisätään edelleen vuonna 2023.

Rajavartiolakia päivitettiin kiireellisesti turvallisuustilanteen muutoksen vuoksi. Uusi sääntely mahdollistaa muun muassa raja-aidan rakentamisen ja kansainvälisen suojelun hakemisen keskittämisen yhteen tai useampaan rajanylityspaikkaan. Muutokset tulivat voimaan heinäkuussa 2022. Rajavartiolainsäädännön toimivuutta arvioitiin myös laajemmin esiselvityshankkeessa, joka valmistui keväällä 2022. Esiselvityksen perusteella tullaan asettamaan useita säädösvalmisteluhankkeita vuoden 2023 aikana.

EU:n rajanylitystietojärjestelmää (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmää (ETIAS) koskeva täydentävä lainsäädäntö vahvistettiin joulukuussa 2022. EU:n yhteisenä tavoitteena on ottaa järjestelmät käyttöön vuoden 2023 aikana. Rajavartiolaitos on valmisteluisaan aikataulussa.

EU-yhteistyössä keskeisintä oli eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvien joukkojen käyttö eri operaatioissa. Rajavartiolaitoksen osallistuminen Frontex-operaatioihin lisääntyi selvästi operaatiovuorokausien kasvaessa 6 990 vuorokaudesta 10 110 vuorokauteen. Pysyvän joukon käyttöä harjoiteltiin myös Suomessa. Operatiiviset yhteistyösuhteet Venäjän rajaviranomaisiin pidettiin yllä, ja yhteydenpidossa palattiin jälleen läsnäkokouksiin.

Valtioneuvosto ja eduskunta ovat turvanneet Rajavartiolaitokselle riittävät voimavarat strategisten hankkeiden toimeenpanoon ja suorituskyvyn nostamiseen. Kriittisen tärkeää on jatkossa varmistaa kasvaneen suorituskyvyn käyttö ja ylläpito turvallisuusympäristön edellyttämällä tavalla. Sen johdosta on tärkeää, että Rajavartiolaitoksen perusrahoitus on riittävällä tasolla myös vuoden 2024 jälkeen. Perusrahoituksen riittävyyttä syövät yleinen kustannustason nousu sekä jatkuvasti kohoavat kustannukset erityisesti toimitilojen ja ICT-palveluiden osalta. Niihin Rajavartiolaitoksen on hyvin vaikea itse vaikuttaa jo aiemmin tehtyjen voimakkaiden sopeuttamistoimien johdosta.

2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

2.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallisina vaikuttavuustavoitteina ovat rajaturvallisuus, turvallisuus merialueilla sekä alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius. Tehtävät hoidetaan kustannustehokkaasti maalla, merellä ja ilmassa kaikissa luonnon oloissa sekä kaikissa yhteiskunnan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden indeksi lasketaan vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden indekseistä. Vaikuttavuusindeksi lasketaan kolmen osa-alueen useista mittareista. Nämä muodostavat painotettuina kyseisen osa-alueen tunnusluvun. Osa-alueiden painotetuista tunnusluvuista muodostuu kokonaisvaikuttavuuden tunnusluku. Kukin osa-alue käsitellään tarkemmin seuraavissa alaluvuissa.

Vuonna 2022 toteutettiin tuloksellisuuden laskentajärjestelmään muutos, jossa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden laskentaperustetta muutettiin siten, että vaikuttavuuden painoarvoa kasvatettiin (70 % painoarvo) ja kustannusvaikuttavuuden laskettiin (30 % painoarvo). Vuoteen 2021 saakka vaikuttavuudella ja kustannusvaikuttavuudella oli yhtä suuri painoarvo. Painoarvon muutokset on lasketettu takautuvasti vuoden 2021 ja 2020 toteumalukuihin ja vuoden 2022 suunnitelmalukuihin vertailtavuuden mahdollistamiseksi.

Vuonna 2022 jatkuneilla poikkeuksellisilla ajoilla oli merkittäviä vaikutuksia Rajavartiolaitoksen toimintaan ja tuloksellisuuteen. Joulukuun 28. päivä 2021 palautettua sisärajavallontaa jatkettiin 31.1.2022 saakka, vuodesta 2021 annettua laajaa virka-apua terveysviranomaisille jatkettiin 28.2.2022 saakka ja ulkorajaliikenteen rajoittamista 30.6.2022 saakka. Venäjä hyökkäsi Ukrainaan ja käynnisti laajan liikekannallepanon. Venäjän kansalaisten maahantuloa Suomen ulkorajalla alettiin rajoittamaan Suomen kansainvälisten suhteiden turvaamiseksi 30.9.2022 alkaen.

Tuloksellisuuden laskentajärjestelmää rakennettaessa ei kaikilta osin ole aikaisemmin huomioitu näin pitkäkestoista tavanomaisesta poikkeavaa tilannetta. Tämän vuoksi järjestelmään tehtiin tarvittavia päivityksiä, joiden toimeenpano oli vuonna 2022 vielä kesken, eivätkä näy vielä täysimääräisesti vuoden 2022 tuloksellisuuden tunnusluvuissa.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (ind)	93,5	93,4	87,6	96,4
Vaikuttavuus (ind)	95,3	98,9	91,1	99,7
Vaikuttavuus (1-5)	4,0	4,1	3,8	4,2
Rajaturvallisuus (1-5)	4,0	4,1	3,7	4,2
Turvallisuus merialueilla (1-5)	3,7	4,2	4,6	4,2
Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius (1-5)	3,9	3,9	3,8	3,9
Kustannusvaikuttavuus (ind)	89,3	80,4	79,4	88,7
Kustannusvaikuttavuus, kustannukset/painotetut suoritteet (abs)	1,7710	1,9661	1,9919	1,7825
Painotetut suoritteet (1000 kpl) resurssoinnin perusteella	138 635	130 455	119 991	146 940
Kustannukset, ko vuoden hintatasossa (1000e)	283 498	303 367	287 100	319 001

Toiminnallinen tuloksellisuus				
Laatu ja palvelukyky (ind)	95,3	98,9	91,1	99,7
Tuottavuus ind	95,8	89,6	83,7	101,8
Taloudellisuus ind	89,3	80,4	79,4	88,7
Voimavarojen hallinta				
Henkilötyövuodet	2 896	2 916	2 871	2 890

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus kasvoi edellisestä vuodesta ja suunnitellusta. Vertailu hyvin poikkeukselliseen vuoteen 2021 on vaikeaa. Kustannusvaikuttavuuden nousu vaikuttaa oleellisesti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kasvuun, huolimatta sen pienemmästä painoarvosta. Vaikuttavuus ylitti edellisen vuoden ja suunnitellun tason.

Kustannusvaikuttavuus säilyi edelleen matalammalla tasolla kuin vuonna 2020. Kustannusvaikuttavuuden verrattain matala taso aiheutui ulkorajatarkastusten vähäisestä määrästä. Painotettuja suoritteita syntyi rajatarkastuksista ulkorajaliikenteen tarkastusten vähenemisen vuoksi suunniteltua vähemmän. Toimintaympäristön muutoksista johtuen suoritteita syntyi suunniteltua enemmän rajavalvonnan ja alueellisen koskemattomuuden ja puolustusvalmiuden vaikutusalueilla. Kehittyneen teknisen valvontajärjestelmän ja toisaalta uusien meriturvallisuuden suoritteiden myötä kokonaissuoritteiden määrä nousi.

Tuottavuus kasvoi, koska painotettuja suoritteita syntyi enemmän samalla kun sisärajavalonnan vuoksi nousseet henkilötyövuodet laskivat aiemmasta vuodesta. Myös taloudellisuus kasvoi, koska vaikka käytetyt määrärahat lisääntyivät suunnitellusta, saatiin tällä aikaan suunniteltua enemmän suoritteita.

Sisäministeriön ja Rajavartiolaitoksen tulossopimukseen sisältyneiden tavoitteiden toteutuminen

Ilmastonmuutoksen torjumiseksi hiilijalanjälki pienenee 50% vuoteen 2027 mennessä.

Rajavartiolaitoksen hiilijalanjälki laskettiin keväällä 2022 osana vastuullisuusraportointia. Hiilijalanjälki oli noussut huolimatta vastuullisuussuunnitelman mukaisista toimista. Pääsyyinä tähän ovat Rajavartiolaitoksen hankinnat, joita tehdään paljon suorituskyvyn nostamisen ja strategisten hankkeiden toimeenpanon johdosta. Sisäministeriön laskentatavassa hankinnat nostavat jalanjälkeä. Pääsyyinä muun muassa polttoaineiden aiheuttamaan hiilijalanjäljen nousuun oli lisääntynyt operatiivinen toiminta. Liikematkustamisen määrä on noin kolmannes pandemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Ulkovartiolaiva Turvalla on valmius aloittaa biokaasun käyttö, mutta sen huomattavasti korkeamman hinnan vuoksi sitä ei ole voitu hankkia ja käyttää. Rajavartiolaitokseen on hankittu suunnitelman mukaisesti plug-in -hybridiautoja.

Suomen rajavalvonta on uskottavaa. Luvattomat rajanylitykset, rajat ylittävä rikollisuus ja muu laiton toiminta paljastetaan ja luvattomat rajanylittäjät otetaan kiinni.

Rajaturvallisuuden vaikuttavuuden tunnusluku säilyi hyvällä tasolla (4,2). Rajatapahtumien esittämisen tunnusluku oli 4,1 ja rajatapahtumien paljastamisen 2,8 (asteikko 1-5). Luvattomien rajanylitysten määrä maastorajalla oli jälkimmäisellä vuosipuoliskolla hieman koholla. Tapaukset selvitettiin ja tietoon ei tullut jälkikäteen ilmi tulleita tapauksia yhtä lukuun ottamatta.

Meripelastustoimen hätätilanteisiin ja ympäristövahinkoihin osoitetaan viipymättä vaikuttavaa apua.

Merellisen turvallisuuden kokonaistilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Meripelastuksen osalta toiminnan laatu pysyi aikaisemmalla tasolla. Kaikkiin meripelastuksen hätätilanteisiin kyettiin osoittamaan apua. Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntavalmius laski vuodesta 2021. Havaittuja alusöljypäästöjä oli vähemmän kuin edellisinä vuosina.

Rajavartiolaitoksen valmius ja suorituskyky vastaavat tehtäviä ja toimintaympäristön vaatimuksia. Varaudutaan määrätietoisesti hybridivaikuttamiseen itärajalalla ja merellä.

Toimintaympäristön perusteellinen muutos on osoittanut, että Rajavartiolaitoksen toiminta ja kehittäminen ovat olleet jo ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan oikeansuuntaista, ja että tilanteen muutoksiin on kyetty vastaamaan joustavasti ja nopeasti. Toiminnan painopisteitä on muutettu tilanteen edellyttämällä tavalla. Rajavartiolaitoksen suorituskykyä nostetaan hallituksen osoittamalla ja eduskunnan myöntämällä resursseilla. Rajojen valvonnan valmius ja reagoitukyky parani.

Rajavartiolaitos kykenee havaitsemaan ja vaikuttamaan tilanteisiin, jotka uhkaavat alueellista koskemattomuutta.

Alueellisen koskemattomuuden ja puolustusvalmiuden vaikuttavuuden tunnusluku 3,9 (asteikko 1-5) pysyi vuoden 2021 tasolla. Sotilaallisen maanpuolustuksen harjoitteluun ja koulutukseen osoitettiin lisää resursseja.

Rajavartiolaitoksen toiminta ja näkyvyys lisäävät turvallisuutta ja turvallisuuspalvelujen saatavuus on hyvä.

Harvaan asuttujen alueiden asukkaiden kokemus (3,7) ja viranomaisten näkemys (4,1) Rajavartiolaitoksen tuottamasta turvallisuuden tunteesta säilyi edellisen vuoden tasolla. Rajanylittäjien näkemys rajaturvallisuuden tasosta (4,8) ja tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen (4,7) säilyivät korkealla tasolla.

Toimitilahankkeiden toimeenpano terveellisten ja turvallisten työolosuhteiden takaamiseksi henkilöstölle.

Keskeiset suuret toimitilahankkeet Immolassa, Ivalossa ja Onttolassa ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti. Toimitilahankkeiden todella merkittävä kustannustason nousu haastaa hankkeiden suunniteltua toimeenpanoa. Muiden välttämättömien toimitilahankkeiden osalta rahoitusta ei ole saatu.

Rajavartiolaitos varmistaa ja edistää henkilöstön ja asiakkaiden yhdenvertaista ja tasa-arvoista kohtelua kaikissa tilanteissa perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen. Keskeisenä painopisteenä on erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tarpeiden huomioiminen toiminnassa.

Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin vuonna 2021 ja sen toimeenpano jatkui vuonna 2022. Suunnitelmaan lisättiin kokonaan uutena osana toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden määrittely ja tavoitteiden asettaminen. Vuonna 2022 tehdyn henkilöstötutkimuksen tuloksista voidaan todeta, että henkilöstön kokemus tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta oli parantunut kaikilla tutkituilla osa-alueilla.

Hyvinvoivan henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvan toimintaympäristön (mm. digitaalisuus) ja konsernistrategian toimeenpanon edellyttämiä vaatimuksia.

Rajavartiolaitoksen henkilöstö on täyttänyt tehtävänsä hyvin ja sitoutuneesti, vaikka pandemian aiheuttamasta poikkeavasta tilanteesta on siirryttykin suoraan Venäjän hyökkäyksen aiheuttamaan poikkeavaan tilanteeseen. Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen -kokonaisuuden arvo VM-Baro -kyselyssä oli 3,51. Koulutukseen käytetyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna. Pandemian aiheuttamaa koulutusvajasta on paikattu lisätyllä koulutuksella. Venäjän hyökkäyssota ja Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn nostaminen edellyttivät koulutuksen lisäämistä entisestään loppuvuodesta 2022. Lisäys on merkittävä.

2.1.1 Rajaturvallisuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Estetään valtakunnanrajan ja ulkorajan ylittämistä annettujen säännösten rikkomisen ja rajat ylittävistä henkilöliikenteestä yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle aiheutuvat uhkat. Torjutaan rajat ylittävää rikollisuutta sekä varmistetaan rajanylitysten sujuvuus ja turvallisuus.

	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Rajaturvallisuus (1-5)	4,0	4,1	3,7	4,2

Rajaturvallisuuden tunnusluku säilyi samalla tasolla ja ylitti suunnitellun arvon. Venäjän hyökkäys Ukrainaan aiheutti toiminnan perusajatuksen tarkistuksen ja resurssien suuntaamista rajojen valvontaan rajatarkastuksista sekä valmiuden ja varautumisen noston. Partioinnin kattavuus säilyi korkealla tasolla maarajalla ja nousi myös merirajoilla. Rajatarkastusten kattavuus pysyi korkealla tasolla, osittain johtuen matalasta ulkorajaliikenteen määrästä. Rajaliikenteen vilkkautuminen oli merkittävää rajoituksista ja Venäjän liikekannallepanosta johtuen. Jatkotoimenpiteiden määrä vaihteli merkittävästi hipoen ennätyksiä. Turvallisuusuhkat torjuttiin. Rajojen valvonnan valmius ja reagoitukyky kasvoi.

Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden toiminnalla ennalta estetään luvattonta maahantuloa, siihen liittyvää ihmiskauppaa ja muuta rajat ylittävää rikollisuutta lähtöalueilla. Yhdyshenkilöiden toiminnalla tuetaan myös muiden EU-maiden toimintaa. Rajavartiolaitoksen osallistuminen kansainvälisiin rajaturvallisuusoperaatioihin ja siviilikriisinhallintaan parantaa EU:n ja Suomen rajaturvallisuutta.

Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,3	4,7	3,4	4,7
Yhdyshenkilötoiminnan vaikuttavuus (1-5)	5,0	5,0	3,2	5,0
Kokemus yhdyshenkilötoiminnan onnistumisesta (1-5)	3,6	4,3	3,6	4,3
Tuotokset				
Yhdyshenkilötoiminnan perusteella estetyt luvattomat rajanylitykset (kpl)	576	1 416	1 080	766
Operaatiovuorokaudet Frontex (kpl)	2 138	6 990	4 000	10 110
Operaatiovuorokaudet muut (kpl)	27		50	
Operaatiovuorokaudet harjoitukset (kpl)			250	455

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden työn tuloksena on estetty ennalta 766 maahanpääsyä Suomeen tai Suomen myöntämien viisumien avulla muihin Schengen-maihin. Vaikka lukumäärä laski edelliseen vuoteen verrattuna, on se suuri suhteessa viisumihakemuksiin, joiden lukumäärä on vain noin kymmenesosa tasosta ennen koronapandemiaa. Tästä syystä yhdyshenkilötoiminnan vaikuttavuus säilyi korkealla tasolla. Myös kyselytutkimuksella mitattu tyytyväisyys yhdyshenkilötoiminnan onnistumiseen oli normaalia korkeammalla tasolla.

Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2022 Euroopan raja- ja meriturvallisuusviraston operaatioihin eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen velvoitteiden mukaisesti. Raportoitujen operaatiovuorokausien määrä kasvoi vuodesta 2021. Muutos tunnusluvussa johtuu osittain raportoinnin kehittymisestä, mutta myös osallistumistason noususta. Vuodesta 2021 alkaen Rajavartiolaitoksella on ollut Frontexin pysyvässä joukossa läpi vuoden olevia virkamiehiä lyhyempien operaatiokomennusten lisäksi. Kansainvälisiä harjoituksia on kyetty jälleen järjestämään koronapandemiasta johtuvien rajoitusten päätyttyä.

Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa

Kahden- ja monenvälisellä yhteistyöllä ehkäistään rajaan liittyvien säännösten rikkomuksia ja ylläpidetään hyvää rajajärjestystä.

Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	2,7	2,9	3,2	4,1
Rajanaapuriyhteistyön vaikuttavuus (1-5)	1,9	2,6	2,9	5,0
Yhteisten riskianalyyysien laatu (1-5)	3,5	3,2	3,4	3,2
Tuotokset				
Rajanaapuriyhteistyö (kpl)	132	278	207	894

Venäjän viranomaisten ilmoittamien estojen ja heiltä saatujen ennakkotietojen määrä oli huomattavasti suurempi kuin aiempina vuosina sekä suhteessa itärajan mataliin rajanylitysmääriin. Tästä johtuen rajanaapuriyhteistyön vaikuttavuuden tunnusluku nousi.

Suomen ja Venäjän rajaviranomaisten yhteistyötä jatkettiin Suomen rajaturvallisuuden kannalta välttämättömiksi katsottujen operatiivisten kysymysten ratkaisemiseksi. Vuoden aikana järjestettiin noin 160 Suomen ja Venäjän rajaviranomaisten välistä tapaamista. Tapaamisissa vaihdettiin säännöllisesti tietoja laittoman maahantulon ja rikollisuuden torjumiseksi. Kolmikantaista yhteistyötä Suomen, Viron ja Venäjän sekä Suomen, Norjan ja Venäjän rajaviranomaisten välillä ei järjestetty vuoden 2022 aikana.

Rajavalvonta

Rajojen valvonnalla luotava tilannekuva mahdollistaa resurssien tehokkaan käytön. Luvattomat rajanylitykset ja muu laiton toiminta paljastetaan ja luvattomat rajanylittäjät otetaan kiinni. Rajaturvallisuutta uhkaavat tilanteet hallitaan kaikissa oloissa maalla ja merellä.

Kaikki Schengen alueen ulkorajan ylittävät henkilöt tarkastetaan. Schengen alueen sisärajoilla ylläpidetään valmius rajavalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen. Maahantulo ja maastalähtö vastoin säädettyä järjestystä paljastetaan.

Rajanylitysliikenne on turvallista ja sujuvaa.

Rajaseudun ja saariston ihmiset ja sidosryhmät kokevat Rajavartiolaitoksen toiminnan lisäävän turvallisuutta. Rajavartiolaitos on tavoitettavissa. Rajavartiolaitos antaa viranomaisapua hädässä olevien ihmisten auttamiseksi ja muille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Rajavalvonta	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,1	4,2	3,8	4,2
Rajatarkastusten kattavuus: Saapuva (1-5)	4,9	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastusten kattavuus: Lähtevä (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatilannekuvan laatu (1-5)	4,0	4,3	3,9	4,3
Rajatarkastusten laatu (1-5)	3,3	3,9	2,8	3,4
Rajatapahtumien estäminen (1-5)	4,2	4,3	5,0	4,1
Rajatapahtumien paljastaminen (1-5)	2,0	2,5	3,7	2,8
Rajanylityksiin liittyvä rikollisuus (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien näkemys rajaturvallisuuden tasosta (1-5)	4,1	4,8	4,1	4,8
Rajatarkastusten oikeusturva (1-5)	5,0	4,9	4,9	4,9
Rikoslakirikosten selvitystaso (1-5)	4,4	4,5	4,9	3,8
Laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskaupparikosten selvitystaso (1-5)	3,6	3,2	3,2	2,7
Rikostorjunnan oikeusturva (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajojen valvonnan valmius ja reagointikyky (1-5)	3,7	3,6	3,4	3,7

Rajojen valvonnan kohdentuminen (1-5)	4,1	3,3	1,9	3,7
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (1-5)	5,0	4,9	5,0	5,0
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisaika (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen (1-5)	4,2	4,7	4,2	4,7
Rajatarkastusten asiakaspalvelu (1-5)	4,2	4,8	4,2	4,8
Partiointin kattavuus maarajalla (1-5)	5,0	5,0	1,0	5,0
Partiointin kattavuus merirajalla (1-5)	3,5	3,3	2,2	3,8
Turvallisuuden tunne, harva-alueen asukkaiden kokemus (1-5)	3,8	3,7	3,8	3,7
Turvallisuuden tunne, harva-alueen viranomaisten näkemys (1-5)	3,6	4,1	3,5	4,1
Rajavartiolaitoksen antama viranomaisapu (1-5)	2,3	5,0	3,1	3,0
Tuotokset				
Partiointi (h)	362 377	338 517	260 530	293 737
Tekninen valvonta (h)	3 915 252	4 324 601	4 450 000	4 859 146
Rajojenvalvonnan tarkastukset (kpl)	39 619	55 904	45 617	63 007
Rajatarkastukset (milj.hlöä)	4	2	7	5
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (min)	7,1	10,5	5,8	9,2
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisaika (min)	7,4	6,3	10,2	13,5
Rajatarkastuksia/vrk (kpl)	9 481	3 848	17 470	12 106
Tullitarkastukset (hlöä)	200	562	860	118
Pääsyn epäämiset (hlöä)	821	683	646	3 609
Käännyttämispäätös (kpl)	1 609	2 498	1 299	583
Myönnetty viisumit (kpl)	508	374	623	800
Vastaanotetut turvapaikkahakemukset (hlöä)	431	465	634	807
Rikosilmoitus (R-ilmoitus) (kpl)	648	625	735	660
Valtionrajarikos (kpl)	164	219	140	198
Väärennys (kpl)	144	193	219	231
Laittoman maahantulon järjestäminen ja ihmiskauppa (kpl)	86	96	84	98
Muu rikos tai rikkomus (kpl)	2 841	1 742	2 724	2 077
Pakkokeino (kpl)	1 286	1 156	1 190	1 192
Huomautus (kpl)	1 477	1 067	1 800	1 342
Sakko (kpl)	1 974	1 182	2 463	1 613
Turvallisuuspalvelut harva-alueilla (poliisi- ja virka-aputehtävät) (kpl)	441	1 677	532	552
Etsinnät maa-alue (kpl)	129	110	131	134
Pelastustehtävät maa-alue (kpl)	196	98	171	128
Ensihoitotehtävä, muu kuin meripelastus (kpl)	336	270	312	254
Avustustehtävä maa-alue (kpl)	31	33	31	20
Muu pelastussuorite maa-alue (kpl)	119	109	134	85

Rajojen valvonta

Tilanne maasto- ja meriulkorajalla saatiin säilytettyä vakaana. Luvattomien rajanylitysten määrä maastorajalla oli jälkimmäisellä vuosipuoliskolla hieman koholla. Tapaukset selvitettiin ja tietoon ei tullut jälkikäteen ilmi tulleita tapauksia yhtä lukuun ottamatta. Alueloukkausten kokonaismäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Partioiden määrä toteutui sisäraja- ja valvontaa edeltäneiden vuosien tasolla. Siirrettävän teknisen valvonnan määrä lisääntyi verrattuna sisäraja- ja valvontaa edeltäneisiin vuosiin. Rajavartioloituksen antaman viranomaisavun määrää tasaantui normaalivuosien tasolle terveysturvaviranomaisille rajanylityspaikoilla annetun virka-avun päätyttyä.

Rajatarkastukset

Rajavartioloitus on huolehtinut valvomillaan rajanylityspaikoilla Schengen-säännösten mukaisista henkilöiden rajatarkastuksista. Kokonaisuudessaan rajanylitysten määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Ulkorajaliikenteen rajoittaminen 30.6.2022 asti laski kuitenkin edelleen rajanylitysmääriä tavanomaisesta kaikilla rajanylityspaikoilla. Tämän jälkeen Venäjän kansalaisten maahantulon rajoittaminen Suomen kansainvälisten suhteiden turvaamiseksi laski rajatarkastusten määrää erityisesti itärajalta normaalitilanteeseen verrattuna. Venäjän kansalaisten maahantulon rajoittaminen lisäsi myös pääsyn epäämisiä jatkotoimenpiteenä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan lisäsi vastaanotettujen turvapaikkahakemusten määrää tilapäisen suojelun hakemusten määrän lisäksi.

Ulkorajan rajanylityspaikkojen kautta kulki noin 4,9 miljoonaa henkilöä (+158 %). Suomen ja Venäjän välisten rajanylityspaikkojen kautta kulki noin 1,7 milj. henkilöä (+256 %). Vaalimaa oli itärajan vilkkain rajanylityspaikka. Rajavartioloituksen tarkastusvastuulla olevassa ulkorajat ylittävässä lentoliikenteessä tarkastettiin 2,9 milj. matkustajaa (+322 %).

Rikostorjunta

Rajavartioloitus ennaltaehkäisee, paljastaa ja selvittää vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä muiden kansallisten ja kansainvälisten lainvalvontaviranomaisten kanssa. Rajavartioloituksen rikostorjunnan painopiste on Schengen-ulkorajat ylittävässä liikenteessä. Tiiviillä kansainvälisellä rikostorjuntayhteistyöllä ja Europolin tarjoamien palveluiden avulla on ennalta estetty, paljastettu ja selvitetty organisoitua laittoman maahantulon järjestämisrikollisuutta sekä muuta vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta.

Rikoslakirikosten ja laittoman maahantulon järjestämisen ja ihmiskaupparikosten selvitystaso laski tilastollisesti aiemmasta vuodesta. Päätökseen saatettujen esitutkintojen määrä laski enemmän kuin esitutkintaan otettujen rikosepäilyjen määrä. Keskeisenä syynä tähän oli laajempien ja pitkäkestoisten tutkintojen suhteellisen määrän lisääntyminen havaituista rikoksista.

Havaittujen rikosten ja rikkomusten kokonaismäärä kääntyi nousuun ulkorajaliikenteen kasvun myötä.

Panokset ja tehokkuus

Rajaturvallisuus	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	257 283	273 320	256 667	281 966
Henkilötyövuodet	2 628	2 627	2 567	2 555
Tuottavuus ind	97	91	86	106
Taloudellisuus ind	91	82	82	92

Rajaturvallisuuden ylläpitämisen kustannukset nousivat selvästi suunnitellusta ja vuoden 2021 toteumasta. Syynä tähän on toiminnan tehostaminen toimintaympäristön muutoksen vuoksi.

Henkilötyövuodet laskivat, kun sisärajavahtontaa varten palkatun määräaikaisen henkilöstön määrä väheni. Tästä johtuen tuottavuus nousi edellisestä vuodesta. Myös taloudellisuus nousi, koska suoritteiden määrä kasvoi kustannusten kasvua enemmän.

2.1.2 Meriturvallisuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitos on Suomen johtava rannikkovartiostotoimintojen toteuttaja. Rannikkovartiostotoiminnot ovat eurooppalainen laaja-alainen käsite, joka sisältää rajojenvalvonnan merialueella, meripelastuksen, meriympäristön suojelun, yleisen lainvalvonnan merellä, meriturvallisuuden, kalastuksen valvonnan, tullivalvonnan sekä merenkulun turvatoimet.

Suomen meripelastusjärjestelmä on luotettava. Rajavartiolaitoksen johtamis- ja toimintavalmius merellisiin monialaonnettomuuksiin on välitön. Rajavartiolaitos edistää merellisen ympäristön suojelua.

	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Turvallisuus merialueilla (1-5)	3,7	4,2	4,6	4,2

Merellisen turvallisuuden kokonaistilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Meripelastuksen osalta toiminnan laatu pysyi aikaisemmalla tasolla. Merellisten ympäristövahinkojen tulokset ja suoritteet näkyvät vuoden 2022 tunnusluvussa vielä osin puutteellisesti käynnissä olevien järjestelmämuutosten vuoksi.

Meripelastus

Rajavartiolaitoksessa on jatkuva johtamis-, viestitys- ja suoritusvalmius meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtäviin sekä avomerellä tapahtuvien ympäristövahinkojen torjuntatehtäviin.

Kaikkiin merellä tapahtuviin hätätilanteisiin kytetään osoittamaan apua. Muiden meripelastustoimeen osallistuvien toimijoiden voimavarat hyödynnetään. Meripelastuksen osaaminen varmistetaan harjoittelulla, koulutuksella, katselmoinneilla ja tarkastuksilla.

Meripelastus	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,6	4,7	4,6	4,7
Meripelastusavun saapuminen onnettomuuspaikalle (1-5)	4,9	4,9	5,0	4,9
Meri- ja ympäristötilannekuvan laatu (1-5)	4,0	4,3	4,0	4,3
Tuotokset				
Meripelastustehtävät (kpl)	1 391	1 338	1 443	1 108
Meripelastuksen ensihoitotehtävä (kpl)	29	41	45	46
Merialueen avustustehtävä (kpl)	348	462	290	537
Muu meripelastustoimen pelastussuorite (kpl)	132	166	190	258
Pelastettu henkilö (kpl)	3 723	2 846	3 500	2 724
Estetty onnettomuus (kpl)	7	3	8	5

Meripelastus- ja avustustehtävien valtakunnallinen kokonaismäärä laski vuodesta 2021 noin 10%. Syinä kokonaismäärän laskuun olivat muun muassa vilkastuneen ulkomaan matkailun seurauksena vähentynyt kotimaan matkailu, polttoaineen korkea hinta ja sääolosuhteet. Tehtävämäärän lasku oli havaittavissa erityisesti Suomenlahden meripelastuslohkolla. Länsi-Suomen meripelastuslohkolla meripelastus- ja avustustehtävien kokonaismäärä pysyi vuoden 2021 tasolla.

Rajavartiolaitos ylläpiti jatkuvaa meripelastustoimen johtamisvalmiutta ja päivysti meripelastuksen hätäradioliikennettä. Kaikkiin meripelastuksen hätätilanteisiin kyettiin osoittamaan apua. Uusi meripelastuksen tietojärjestelmä otettiin operatiiviseen käyttöön 16.5.2022. Järjestelmä on toiminut hyvin ja tehostanut meripelastustehtävien johtamista. Järjestelmää tullaan edelleen kehittämään saatujen havaintojen ja kokemusten pohjalta.

Merellinen ympäristönsuojelu

Merellinen ympäristön valvonta sekä ympäristörikosten selvittäminen ja tutkinta ennalta ehkäisevät tehokkaasti merellisen ympäristön saastumista. Valmius avomerellä tapahtuvaan ympäristöonnettomuuksien torjuntaan on hyvä.

Merellisen ympäristön suojelu	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	1,0	3,3		3,2
Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntavalmius (1-5)		3,2		2,9
Merellisten öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntakyky (1-5)		3,4		3,4
Tuotokset				
Aluspäästötapausten määrä (kpl)	39	21		5
YVT-torjuntavalmiusvuorokaudet (vrk)		2 005		2 318
YVT-koulutusvuorokaudet (vrk)				197
YVT-hälytysharjoitukset (kpl)				14

Rajavartiolaitoksessa otettiin vuonna 2021 käyttöön uudet tunnusluvut merellisen ympäristön suojelun seurantaan; Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntavalmius ja merellisten öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntakyky. Näille tunnusluville ei ollut mahdollista arvioida tunnuslukuja ennen vuotta 2021.

Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntavalmius laski vuodesta 2021 Tursas-luokan ulkovartiolaivojen vähäisemmistä ulkovartiovuorokausista johtuen. Alusöljypäästötapauksia oli vuonna 2022 selvästi vähemmän kuin vuonna 2021. Havaitut alusöljypäästöt olivat satamien tai rannikon tuntumassa ja ne olivat määrältään hyvin pieniä. Rajavartiolaitoksen tietoon tuli 6 öljypäästöä Suomen merialueilla. Havaitut päästöt tapahtuivat satamien tai rannikon tuntumassa ja ne olivat määrältään pieniä.

Ympäristövahinkojen torjuntavalmiusvuorokausiin lasketaan Rajavartiolaitoksen omien ulkovartiolaivojen merellä toimimisvuorokaudet ja erikseen tehtyjen sopimusten perusteella torjuntavalmiudessa olevien Merivoimien ja kaupallisten toimijoiden alusten valmiusvuorokaudet. Ympäristövahinkojen torjuntavalmiusvuorokausia toteutui enemmän mm. sopimustoimijoilta hankitun valmiuden ansiosta.

Panokset ja tehokkuus

Turvallisuus merialueilla	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	12 075	13 214	13 781	13 988
Henkilötyövuodet	123	127	138	127
Tuottavuus ind	121	165	105	157
Taloudellisuus ind	113	148	99	137

Tuottavuus ja taloudellisuus laskivat vuodesta 2021. Lasku johtuu kohonneista kustannuksista samalla kun suoritteiden määrässä ei tapahtunut vastaava nousua.

2.1.3 Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitoksella hyvä toimintakyky yhteiskunnan turvaamiseksi kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Rajavartiolaitoksella on hyvä valmius alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen ja valtakunnan puolustamiseen.

	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius (1-5)	3,9	3,9	3,8	3,9

Alueellisen koskemattomuuden ja puolustusvalmiuden tunnusluku pysyi vuoden 2021 tasolla. Sotilaallisen maanpuolustuksen harjoitteluun ja koulutukseen osoitettiin lisää resursseja.

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito

Rajavartiolaitoksella on ajanmukaiset varautumis- ja puolustussuunnitelmat, tilanteen edellyttämä johtamis- ja toimintavalmius sekä valmius joukkojen perustamiseen. Rajavartiolaitoksen kriisivalmius sekä kyky alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen rauhan aikana on jatkuva.

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,2	4,2	3,9	4,2
Suunnitelmavalmius (1-5)	4,3	4,1	3,9	4,3
Sijoitustilanne (1-5)	4,7	4,5	4,3	4,5
Materiaalivalmius (1-5)	3,8	4,0	3,6	3,8

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpidon yleinen taso nousi vuoden 2021 tasosta pysyi vuoden 2020 tasolla. Suunnitelmavalmius nousi, mutta materiaalivalmius laski vuoteen 2021 verrattuna.

Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus

Rajavartiolaitoksen henkilökunta, varusmiehet sekä vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset ja reserviläiset on koulutettu kriisiajan tehtäviin ja sijoitettu rajajoukkoihin.

Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,6	3,6	3,7	3,7
Koulutettavuus (1-5)	3,3	3,2	3,7	3,4
Sijoitettavuus (1-5)	3,6	3,7	3,5	3,5
Koulutus (1-5)	3,8	3,8	3,9	4,1
Tuotokset				
Koulutusvuorokaudet asevelvolliset (kpl)	114 887	106 648	119 500	111 297
Koulutusvuorokaudet henkilöstö (kpl)	2 905	4 400	5 150	9 022
Järjestetyt kertausharjoitukset (kpl)	9	16	13	24
Itse järjestetyt sotilaallisen maanpuolustuksen koulutustilaisuudet (kpl)	269	101	127	255

Asevelvollisten koulutusvuorokaudet nousivat vuoden 2021 tasosta koronapandemiasta aiheutuneiden rajoitusten purettua. Oman henkilöstön koulutusvuorokaudet, kertausharjoitukset

ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutustilaisuudet lisääntyivät toiminnan perusajatuksen tehdyn tarkistuksen mukaisesti. Henkilöstö voitiin sijoittaa rajajoukkoihin.

Panokset ja tehokkuus

Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius	2020 Tot	2021 Tot	2022 Sma	2022 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	14 140	16 833	16 652	23 047
Henkilötyövuodet	144	162	167	209
Tuottavuus ind	146	139	162	166
Taloudellisuus ind	136	125	154	145

Alueellisen koskemattomuuden ja puolustusvalmiuden kustannukset ja henkilötyövuodet nousivat selvästi vuodesta 2021. Tästä huolimatta tuottavuus ja taloudellisuus paranivat, koska suoritteiden määrä nousi koulutusvuorokausissa ja järjestetyissä kertausharjoituksissa.

2.1.4 Sisäiset toiminnot

Teknillisen toimialan yleiskatsaus

Kunnossapito- ja peruspalvelut on tuotettu hallintoyksiköille niiden tarpeita vastaavasti. Tulossuunnitelman mukaisia hankkeita kyettiin toimeenpanemaan pääosin suunnitellusti. Vanhentuneen materiaalin ja kaluston uudistamista sekä toimitilojen välttämättömiä uudistamishankkeita on jatkettu.

Rajavartiolaitos on aloittanut materiaalisuuden kehittämisen muuttuneen turvallisuustilanteen seurauksena. Hankintoihin osoitettiin vuosille 2022–2024 80 milj. euron määräraha.

Vaikka toimeenpantavien strategisten hankkeiden määrä on poikkeuksellisen suuri, niitä on kyetty edistämään vaatimusten mukaisesti. Hankintojen ja hankkeiden toimeenpanossa näkyi selkeästi toimintaympäristön muutosten seurauksena yleisen kustannustason merkittävä nousu.

Materiaalihallinto

Materiaalihallinnon painopiste oli asevelvollisten koulutuksen tukemisessa, operatiivisen liikkuvuuden turvaamisessa sekä valmiudellisen suorituskyvyn ja rajavartiomiehen henkilökohtaisen suojan kehittämisessä. Rajavartiolaitoksen materiaalista valmiutta kehitettiin lisäksi yhteistoiminnassa Puolustusvoimien kanssa. Hankinnat toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Tarkastustoiminnassa ei havaittu merkittäviä poikkeamia.

Tiedonhallinta

Rajavartiolaitoksen tiedonhallinta on toimeenpantu voimassa olevien säädösten mukaisesti. Rajavartiolaitoksen ydin- ja tukitehtävien toimintoprosessit kuvattiin julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) vaatimusten mukaisesti.

Tietotekniikka-ala

Rajavartiolaitoksen teknisten valvontajärjestelmien uudistamishankkeen (RAVALU) toimeenpanoa jatkettiin huomioiden Itärajan esteaita -hankkeen toimeenpano. Uudistamishankkeessa peruskorjataan maa- ja merirajan tekniset valvontajärjestelmät ja luodaan edellytyksiä uuden teknologian käyttöönotolle. Itärajan esteaidan tekninen valvonta korvaa nykyisen maarajan teknisen valvonnan kohdealueet niillä estealueilla, joissa on jo olemassa oleva valvontalinja. Rajavartiolaitos on osallistunut Euroopan Unionin Älykkäät rajat ja Euroopan matkustustieto-

ja -lupajärjestelmä (ETIAS) -hankkeiden valmisteluun. Suurin osa Rajavartiolaitoksen perustietoteknisistä palveluista hankittiin Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorilta.

Toimitilahallinto

Rajavartiolaitos on jatkanut kolmen keskeisimmän kiinteistöhankeeseen valmistelua ja toimeenpanoa osana Senaatti-kiinteistöjen kanssa yhteistyönä toimeenpantavaa kiinteistökannan kehittämishanketta. Kehittämishankkeen tarkoituksena on varmistaa Rajavartiolaitokselle toimivat, turvalliset, terveelliset ja taloudelliset toimitilat. Immolan kasarmialueen toinen vaihe valmistui sekä kolmas vaihe käynnistettiin ja hanke etenee aikataulussa. Ivalon kasarmialueen ensimmäinen vaihe on käynnistetty ja toisen vaiheen toimeenpanoa valmistellaan. Onttolan kasarmialueen ensimmäinen vaihe käynnistyi ja toista vaihetta valmistellaan.

Kustannustason ennakoimaton nousu vaarantaa sekä Ivalon että Onttolan kasarmihankkeiden suunnitelman mukaisen toimeenpanon.

Merivartioyksiköiden tukeutumiskorvausten toimeenpanoa on jatkettu. Lisäksi Rajavartiolaitos käynnisti Lappohjan tukikohdan käyttöönoton valmistelut. Tukikohtaan keskitetään ulkovartiolaivojen tukeutuminen sekä Tammisaaren merivartioaseman toiminnot.

Rajavartiolaitos laati esiselvityksen Itärajan esteaita -hankkeen toimeenpanosta. Valtionjohdon päätösten mukaisesti pilottivaiheen toimeenpano on käynnistetty. Itärajan esteaita -kokonaisuuden rakentaminen tapahtuu vuosien 2023–2026 aikana valtionjohdon päätösten mukaisesti.

Alustoimiala

Kolme ulkovartiolaivaa on pidetty toimintakuntoisina. Ulkovartiolaiva Turvan suorituskykyä on täydennetty varustehankinnoilla.

Rajavartiolaitoksen saaman tilausvaltuuden mukaisesti vahvistettiin kahden uuden vartiolaivan hankintasopimus. Hankittavilla laivoilla korvataan kaksi Tursas-luokan alusta sekä operatiivisesta käytöstä poistettu ja uudelle haltijalle luovutettu vartiolaiva Merikarhu.

Vanhentuneet rannikkovartioveneet korvataan uudella venetyypillä vuosina 2020–2023. Venesarjasta vastaanotettiin vuonna 2022 kaksi venettä. Rajavartiolaitos käynnisti PV 08 -partioveneluokan elinkaaripäivityksen. Ensimmäiset päivitetty seitsemän venettä otetaan vastaan vuoden 2023 aikana. Apuveneinä käytetyn AV-luokan kaluston yhtenäistämistä jatkettiin suunnitelman mukaisesti. Aluskaluston huoltotoimenpiteet ja katsastukset toteutettiin suunnitellusti.

Elinkaaren päässä olevien jääkulkuneuvojen korvaamisesta tehtiin hankintasopimus. Kulkuneuvot korvataan kevytilmatyynyaluksilla vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuoden 2023 aikana otetaan vastaan kaksi ilmatyynyalusta. Samoin osa suuremmista ilmatyynyaluksista on elinkaarensa lopussa ja niistä tullaan pääosin luopumaan. Ilmatyynyalusten tarkoituksenmukaisista korvaamista selvitetään.

Ilma-alustekniikka

MVX-hankkeessa korvataan vanhentuvat Dornier-valvontalentokoneet kahdella uudella miehityllä monitoimilientokoneella. Hankkeessa valittiin toimittajaehdokkaat, joille on lähetetty tarjouspyynnöt. Valitun toimittajan kanssa tehdään hankintasopimus vuoden 2023 loppuun mennessä. Hankittavat koneet otetaan operatiiviseen käyttöön vuosien 2026–2027 aikana.

Kaupallinen toimiala

Vuoden 2022 hankkeiden ja hankintojen kaupallinen valmistelu saatiin toteutettua pääosin suunnitellusti. Handi-järjestelmän osalta jatkettiin käytön tehostamishanketta.

Viestintä

Vuonna 2022 Rajavartiolaitoksen viestinnän painopisteinä olivat viestintää uudistavan kehittämishankkeen käynnistäminen, Rajavartiolaitoksen strategisen viestinnän kehittäminen sekä strategisten hankkeiden viestintä. Turvallisuusympäristön nopeat muutokset pakottivat kuitenkin keskittymään viestinnän toimeenpanoon.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja siihen liittyvät Venäjän kansalaisten maahantulo rajoitukset aiheuttivat lukuisia mediakyselyjä. Rajoitusten voimaantulon yhteydessä Rajavartiolaitos joutui reagoimaan nopeasti sosiaalisessa mediassa levinneeseen valeuutiseen autojonoista itärajalla. Nopealla reagoinnilla sekä tiukalla viestinnällä saavutimme laajan näkyvyyden mediatiilassa. Tilanne edellytti lisäksi rajanylitystilastojen säännöllistä julkaisua. Itärajan esteita -hanke aiheutti myös runsaasti keskustelua tiedotusvälineissä ja poliittisten päättäjien keskuudessa. Aiheesta järjestetyn tiedotustilaisuuden jälkeen paine aiheetta kohtaan väheni. Rajavartiolaitoksen asiantuntijat antoivat näistä aiheista lukuisia haastatteluja eri kotimaisiin ja ulkomaisiin medioihin. Strategisista hankkeista julkisuudessa esillä olivat myös MVX -valvontalento-konehanke sekä VL2025 -vartiolaivahanke.

Vuoden loppupuolella valmistui toimittajille suunnattu Mediabarometri-kyselytutkimus. Tässä tutkimuksessa Rajavartiolaitos sai varsin positiivisen tuloksen, joka kertoo siitä, että Rajavartiolaitos on hoitanut mediapalvelun hyvin. Kyseisessä kyselytutkimuksessa Rajavartiolaitos on hallinnonalan paras. Kehitettävää löytyi muun muassa kansainvälisten tehtävien ja merellisen ympäristövahinkojen torjuntatehtävän tunnettuuden vahvistamisessa sekä tiedotteiden jakelussa. Loppuvuodesta valmistui mittava julkishallinnon Luottamus & Maine -kyselytutkimus, joka oli kohdistettu kansalaisille. Rajavartiolaitoksen osalta luotettavuus, ammattitaito ja johtaminen saivat erinomaiset arvot; kansalaisten mielissä Rajavartiolaitos on luotettavin julkishallinnon organisaatio. Rajavartiolaitos sijoittui tutkimuksessa pelastustoimen kanssa jae-tulle ykkössijalle.

Tietosuoja

Vuoden 2022 aikana Rajavartiolaitoksessa kehitettiin henkilötietojen tietoturvaloukkausten ilmoitus- ja käsittelyprosessia ja selvitettiin tietosuoja koskevan pysyvää määräyksen tarvetta ja mahdollista sisältöä. Havaintojen perusteella asetettiin hanke tietosuojamääräyksen valmistelemiseksi vuoden 2023 aikana. Lisäksi Rajavartiolaitoksen ulkoisten verkkosivujen tietosuoja koskevat sisällöt uudistettiin.

Säädösvalmistelu

Rajavartiolaitoksen säädösvalmistelussa huomioitiin sisäministeriön yhteiset ja omat säädösvalmistelun laadun parantamista koskevat tulostavoitteet. Rajavartiolaitoksella on tiedonkeräysjärjestelmä sitä koskevien säädösten toimivuudesta ja muutostarpeista.

Rajavartiolaikiin valmisteltiin kiireelliset täydennykset erityisesti muuttoliikettä hyväksikäyttävään hybridivaikuttamiseen varautumiseksi. Lakimuutokset tulivat voimaan heinäkuussa 2022.

Rajanylitystietojärjestelmää (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmää (ETIAS) koskeva täydentävä lainsäädäntö vahvistettiin joulukuussa 2022. Lakimuutokset tulevat voimaan asteittain vuoden 2023 aikana sen mukaan, miten järjestelmät otetaan käyttöön.

Rajavartiolainsäädännön toimivuutta arvioitiin keväällä 2022 päättyneessä esiselvityshankkeessa erityisesti rajojen valvonnan, rajatarkastusten ja Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan kannalta. Esiselvityksen perusteella tullaan asettamaan useita säädösvalmisteluhankkeita vuoden 2023 aikana.

Organisaatio- ja ympäristöturvallisuus

Rajavartiolaitoksen turvallisuusjärjestelmällä suojattiin Rajavartiolaitoksen toiminta, tiedot, henkilöstö, tekniikka ja tilat niihin kohdistuvilta uhkilta ja omalta osaltaan turvattiin Rajavartiolaitoksen tehtävien toteuttamista. Lisäksi varmistettiin, ettei Rajavartiolaitoksen toiminta vaaranna ulkopuolisten turvallisuutta tai ympäristöä. Henkilöstön ilmoittamien turvallisuushavaintojen ja -tapahtumien, operatiivisen toiminnan tapahtumien sekä sidosryhmäilmoitusten perusteella ylläpidettiin jatkuvasti Rajavartiolaitoksen turvallisuustilannekuvaa. Vuonna 2022 Rajavartiolaitoksessa kirjattiin 2115 ilmoitusta tai havaintoa Rajavartiolaitoksen ja henkilöstön turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Kasvua vuoteen 2021 verrattuna oli kahdeksan prosenttia.

Rajavartiolaitoksessa toteutettiin vuoden 2022 aikana laaja organisaatioturvallisuuden kehittämistarpeiden tunnistamiseen ja järjestelmän uudistamiseen liittyvä selvitystyö. Selvitystyön tulosten perusteella uudistettiin turvallisuudesta annettava pysyväismääräys, päivitettiin turvallisuuspoikkeamien ilmoittamisen ja hallinnan tietojärjestelmää sekä valmisteltiin turvallisuustoimialan uudelleenorganisointi. Uudistettu määräys ja organisaatio saatetaan voimaan vuoden 2023 aikana.

Rajavartiolaitoksen merellinen toiminta ja merenkulku toteutetaan turvallisesti ja tehokkaasti. Rajavartiolaitoksen meriturvallisuusjärjestelmällä edistetään Rajavartiolaitoksen vesikulku- ja veneiden turvallista käyttöä ja täytetään myös työturvallisuuslaissa säädettyjä velvollisuuksia. Meriturvallisuusjärjestelmällä tuetaan turvallista merenkulkua Rajavartiolaitoksessa.

Meriturvallisuusjärjestelmää kehitettiin vuoden 2022 aikana muun muassa ottamalla käyttöön turvallisuuspuhuttelumenettely ja perustamalla uuden RV20-luokan rannikkovartiovenekaluston turvalliseen käyttöön erikoistunut asiantuntijapooli. PV08-luokkaan lähivuosina toimeenpantavan MLU (Mid-Life Update) -työn toimeenpanosuunnitelmaa tarkasteltiin meriturvallisuusjärjestelmän näkökulmasta. Lisäksi Rajavartiolaitoksen meriturvallisuusjärjestelmän piirissä aloitettiin merivartiostoihin sekä Raja- ja merivartiokoulun merelliseen toimintaan kohdistetut toiminnalliset tarkastukset. Vuonna 2020 tapahtuneen vartiolaiva Turvan partioveneonnettomuuden seurauksena on käynnistetty meri- ja työturvallisuuden toimintatapojen, prosessien ja vastuiden arviointi.

Rajavartiolaitoksen kyberturvallisuuden kehittämiseksi toteutettiin kyberhäiriötilanteiden hallinnan suunnitteluhanke, jossa määriteltiin kyberhäiriötilanteiden hallinnan edellyttämät toiminnalliset tavoitteet, toiminnan perusajatus, tehtävät, resurssit ja organisaatio. Hankkeen tulosten perusteella kyberhäiriötilanteiden hallinnan edellyttämä toiminta aloitetaan Rajavartiolaitoksessa kevään 2023 aikana.

Rajavartiolaitos noudattaa toiminnassaan ympäristönsuojelulainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia. Rajavartiolaitoksen ympäristöasioiden hallintaa koskeva pysyväisasiakirja määritettiin voimaan 1.3.2022 alkaen. Pysyväisasiakirjalla määrätään Rajavartiolaitoksen ympäristöasioiden hallinnan tehtävistä, organisaatioista ja toimintatavoista.

Rajavartiolaitoksessa käynnistettiin vuonna 2022 ympäristöriskien arviointityö koskemaan luovutettuja ja nykyisiä toimipaikkoja, joissa ympäristövastuu on edelleen Rajavartiolaitoksella. Arviointityön osana toteutettiin vuonna 2022 Rajavartiolaitoksen ajoneuvo-, vene- ja helikopteritankkauspaikkojen vaatimustenmukaisuustarkastus. Arviointityö ja tarkastus johtavat erikseen laadittavaan korjaus- ja uusintasuunnitelmaan.

Suunnittelu- ja taloushallinto

Toiminnan ja talouden suunnittelu toteutettiin vuonna 2022 sisäministeriön toiminnanohjausmallin mukaisesti. Sisäministeriön konsernistrategia, tulos- ja johtajasopimukset sekä Rajavartiolaitoksen strategia ja tulos- sekä toiminnan ja talouden suunnitelma muodostavat selkeän ketjun ja jatkumon. Edellä mainittujen kanssa linjassa on myös kansallinen yhdennetyn rajaturvallisuuden strategia, joka päivitetään vuonna 2023 eurooppalaisen monivuotisen toimintapolitiikan toimeenpanon aikataulun mukaan. Rajavartiolaitoksen strategian päivitystyö tehtiin vuoden 2022 aikana ja strategia julkaistaan vuonna 2023 hallitusohjelman valmistuttua.

Eduskunnan myöntämien lisävoimavarojen johdosta strategisten tavoitteiden ja linjausten toimeenpanolle on hyvät taloudelliset edellytykset edelleen vuonna 2023. Lisävoimavarat ovat pääosin kertaluonteisia ja ne käytetään Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn nostamiseen vastaamaan perusteellisesti ja pitkäaikaisesti muuttuneeseen turvallisuustilanteeseen.

Strategisista hankkeista Vartiolaiva 2025 sekä maa- ja merirajan teknisen valvontajärjestelmän uudistamishanke ovat toimeenpanossa. Kahden uuden valvontalentokoneen hankinnasta on tarkoitus tehdä sopimus vuoden 2023 loppuun mennessä. Itärajan esteaidan rakentaminen käynnistyy vuoden 2023 aikana. Edellä mainittujen lisäksi on suuri määrä muita hankkeita, joiden avulla Rajavartiolaitoksen suorituskykyä nostetaan eduskunnan tahdon mukaisesti. Monien päällekkäisten hankkeiden yhtäaikainen toimeenpano asettaa korkeat vaatimukset Rajavartiolaitoksen toimeenpanokyvyille sekä taloushallinnolle. Rajavartiolaitoksen sisäisen tarkastuksen toimia lisätään ja vahvistetaan taloudellisuuden, kustannustehokkuuden ja laillisuuden varmistamiseksi.

Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden seurantajärjestelmällä on tuotettu säädösten, määräysten sekä Rajavartiolaitoksen johtamisen edellyttämät tarpeelliset ja ajantasaiset tiedot. Rajavartiolaitoksen tuloksellisuuden laskentajärjestelmää päivitettiin. Muutoksia tehtiin muun muassa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden laskentaperusteeseen, jossa vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden keskinäistä painoarvoa tarkistettiin. Myös uuden meripelastussovelluksen käyttöönotto ja merellisten ympäristövahinkojen torjunnan tehtävä aiheuttivat muutoksia tilastoitaviin kohteisiin ja lisäsivät laskennassa käytävien painotettujen suoritteiden määrää. Lisäksi tuloksellisuuden laskennassa huomioidaan jatkossa paremmin tehtävien suorittaminen sisä- ja ulkorajalla sekä valmiuden ylläpito ja koulutuksen ja harjoitusten järjestäminen.

Talousarvion ulkopuolisia rahoitusvälineitä on hyödynnetty monipuolisesti. Rajavartiolaitoksessa on vuoden 2022 aikana ollut käynnissä 29 ulkopuolisella rahoituksella tuettua hanketta, joihin rahoitusta on myönnetty kuudesta eri rahoituslähteestä. Euroopan unionin sisäasioiden rahastojen (EUSA) osalta vuosi 2022 oli poikkeuksellinen, sillä käynnissä oli kahden eri ohjelmakauden hankkeiden toimeenpano. Päätyneellä ohjelmakaudella 2014–2020 Rajavartiolaitos on saanut rahoitusta sisäisen turvallisuuden rahastosta (ISF) ja vuonna 2022 käynnissä oli vielä ISF-hankkeita, jotka tähtäävät Älykkäät rajat -kokonaisuuteen sisältyvien Rajanylitystietojärjestelmän (EES) sekä Matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS) käyttöönottoon.

Rajavartiolaitos sai ensimmäiset tukipäätökset ohjelmakauden 2021–2027 rahoituksesta, yhdennetyn rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineestä (BMVI). Rahoitustukea myönnettiin mm. yhdyshenkilötoimintaan, partioajoneuvokaluston uudistamiseen, toimitilaturvallisuuden ja rajanylityspaikkojen kehittämiseen sekä suojarustehankintoihin. Rajavartiolaitos on tulouttanut vuodelle 2022 vuosien 2021–2022 tuloarviot 15,8 milj. euroa (sis. alv), jonka vuoksi kasvu edelliseen vuoteen on normaalia suurempi. Ensimmäinen BMVI-rahoitustukivälineen raportointi on vasta vuonna 2023.

Palauma sisäisen turvallisuuden rahastosta oli vuonna 2022 noin 2,5 milj. euroa (sis. alv) (2021: 7,2 milj. euroa). Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta saatiin uuden valvontateknologian soveltuvuustutkimukseen, merialueiden valvonnan yhteisen tietojärjestelmän (CISE) kansalliseen käyttöönottoon ja kalastuksenseurantakeskuksen tukemiseen palaumina noin 0,9 milj. euroa. Hankkeita on ollut käynnissä myös Ulkoministeriön IBA-rahoituksen tuella, Horisontti 2020 -ohjelmasta sekä ENI CBC-rahoituksesta.

Valtiokonttori on asettanut kirjanpitoyksiköille seuraavat laskujen käsittelyyn liittyvät automaatio tavoitteet vuodelle 2022:

Automaatio	Tavoite 2022	RVL toteuma 2022	RVL toteuma 2021	RVL toteuma 2020
Kokonaisautomaatioaste	35 %	46,7 %	51,6 %	41,2 %
Ostotilauslaskuja	15 %	15,5 %	15,2 %	12,8 %
Automaatioprosessiin kohdistuneita laskuja	-	66,7 %	64,4 %	56,8 %

Vuoden 2022 alusta Valtiokonttori muutti automaatioasteen laskutapaa. Tämä vaikutti laskevasti Rajavartiolaitoksen kokonaisautomaatioasteeseen. Automaatioaste on siitä huolimatta kasvanut vuoteen 2020 verrattuna ja automaatioprosessiin on kohdistunut laskuja edellisvuotta enemmän.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Rajavartiolaitoksen tutkimuksen painopisteet ovat strategiakaudella 2019 - 2027 toimintaympäristön muutoksia ennakoiva pitkittäistutkimus sekä operatiivisen toiminnan ja osaamisen kehittämistä tukeva monitieteellinen tutkimus. Tutkimusteemat ja niihin kuuluvat tarkemmat tutkimuskohteet ovat rajaturvallisuus, merellinen toimintaympäristö ja operatiivinen toiminta sekä suorituskyky.

Rajaturvallisuuden tutkimuksen tavoitteena on taata Rajavartiolaitoksen kyvykkyys ja luotettavuus eurooppalaisena rajaturvallisuusorganisaationa sekä edistää Suomen ja EU:n rajaturvallisuutta. Rajaturvallisuusteknologian tutkimuksen tavoitteena on varmistaa, että Suomen ulkorajavalvonnassa, merialueiden valvonnassa ja rajatarkastuksissa ovat käytössä kehittyneet teknologiset menetelmät, joiden avulla voidaan muodostaa tilannekuvaa, torjua rajat ylittävää rikollisuutta ja tehdä kehitysarvioita kansainvälisen toimintaympäristön kontekstissa. Merellisen toimintaympäristötutkimuksen tavoitteena on edistää tutkimuksen avulla Rajavartiolaitoksen roolia ympäristöonnettomuuksien torjunnassa ja meripelastusjärjestelmän johtamisessa. Toimintakykytutkimuksen tavoitteena on parantaa kriisinsietokykyä ja valmiutta toimia nopeasti muuttuvissa turvallisuustilanteissa.

Keskeisin kehittämistoimintahanke on RAVALU-hanke; Rajavartiolaitoksen sisäinen rajojen valvonnan valvontatekniikan kehittämishanke, jonka tehtävänä on ajanmukaistaa ja uudistaa maarajojen ja merialueen valvontajärjestelmät sekä tilannekuvan ylläpitämisessä ja johtamisessa käytettävät ratkaisut.

2.1.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtiokonttorin määräyksen mukaan kustannusvastaavuuslaskelmien eri osa-alueiden esittämismisvelvollisuuden raja on miljoona euroa. Rajavartiolaitoksen maksullisen palvelutoiminnan tulot eri osa-alueilla ovat olleet seuraavat:

Kustannusvastaavuuden osa-alue	Tavoite 2022	2022	2021
Julkisoikeudellinen suorite			
Sairaankuljetukset	400 000	409 664	417 293
Viisumit	75 000	56 779	29 875
Julkisoikeudelliset suoritteet yhteensä	475 000	466 443	447 168
Liiketaloudellinen suorite			
Palvelussuhdeasuntojen vuokrat, ml. käyttökorvaukset	450 000	439 639	438 796
Muu vuokraus	100 000	125 521	136 090
Muut liiketaloudelliset suoritteet	-	1 673	2 373
Potilassiirrot	-	52 910	105 820
Kilpailullinen toiminta *)	14 000	53 334	67 705
Liiketaloudelliset suoritteet yhteensä	564 000	673 077	750 784
Maksullinen palvelutoiminta yhteensä	1 039 000	1 139 520	1 197 952

*) Erillinen laskelma tilinpäätöksen liite 18.

Rajavartiolaitos saa helikoptereilla suoritetuista sairaankuljetuksista korvausta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 756/2016 mukaan eikä hinta vastaa Rajavartiolaitoksen omakustannushintaa. Aluksilla tehtyjen sairaankuljetusten laskutus on Rajavartiolaitoksen omakustannushintojen mukaista. Viisumien hinnan määrää Euroopan unioni.

Muiden liiketaloudellisten suoritteiden tulot ovat pääosin asiantuntijatyön myyntituloja.

2.1.6. Yhteisrahoitteinen toiminta

Rajavartiolaitoksen yhteisrahoitteisen toiminnan eri hankkeiden sisältöä on kuvattu kappaleissa tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä suunnittelu- ja taloushallinto. Yhteisrahoitteisten hankkeiden tuotoista merkittävimmät ovat olleet sisäisen turvallisuuden rahaston ja yhdennehtyn rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen kautta rahoitetut hankkeet (94 % yhteisrahoitteisista tuotoista).

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot (milj. euroa)	2022	2021	2020
Tuloutettu toimintamomentille 26.20.01.	17,1	5,1	7,7
Tuloutettu sekalaisiin tuloihin 12.39.10. (arvonlisäveron osuus)	3,8	0,7	1,1
Yhteensä yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot (milj. euroa)	20,9	5,8	8,8

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmien tuotoissa on Rajavartiolaitoksen saamat rahoitusosuudet eri hankkeisiin. Kuluissa ovat yhteisrahoitteisia hankkeita vastaavat menot. Muissa erilliskuluissa ovat mukana myös rahoitetut käyttöomaisuushankinnat, käyttöomaisuuden keskeneräiset hankkeet sekä maksetut arvonlisäverot.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa on huomioitu tukitoimintojen kustannuksina arvioina 5 % yleiskustannuslisä sekä poistoina ja korkoina 1 % Rajavartiolaitoksen vuosittaisista poistoista ja koroista. Tavoitteena on esitetty Rajavartiolaitoksen tulo- ja menosäännössä esitetty arvio ulkopuolisen rahoituksen palaamista.

Tuotot/kustannukset €	2022	Tavoite 2022	2021	2020
TUOTOT				
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	18 683 784	7 800 000	8 029 586	10 711 698
- EU:lta saatu rahoitus	2 241 376	300 000	55 976	675 211
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	9 941	0	1 077 876	50 946
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	20 935 101	8 100 000	9 163 438	11 437 856

KUSTANNUKSET				
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 136 005		811 321	2 410 418
- henkilöstökustannukset	331 802		550 659	739 711
- vuokrat	10 045		996	7 658
- palvelujen ostot	2 202 892		1 489 200	1 186 991
- muut erilliskustannukset	14 769 716		8 590 217	10 577 446
Erilliskustannukset yhteensä	23 450 460	10 200 000	11 442 392	14 922 223
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	1 172 523		572 120	746 111
- poistot	244 354		226 691	225 400
- korot	0		0	0
- muut yhteiskustannukset	0		0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 416 877	600 000	798 811	971 511
Kokonaiskustannukset yhteensä	24 867 337	10 800 000	12 241 203	15 893 734
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
tuotot – kustannukset	-3 932 236	-2 700 000	-3 077 765	-4 455 879
kustannusvastaavuus %	84 %	75 %	75 %	72 %

2.1.7 Arvio toiminnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutuksista

Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin vuonna 2021 ja sen toimeenpano jatkui vuonna 2022. Suunnitelmaan lisättiin kokonaan uutena osana toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden määrittely ja tavoitteiden asettaminen. Suunnitelmassa määritettiin yhteensä seitsemän tavoitetta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi Rajavartiolaitoksessa. Suunnitelman toimeenpanon näkyvin osa on ollut organisaation ja työntekijöiden osaamisen kehittäminen vuoden 2022 aikana. Vuoden 2022 ajaksi annettiin jokaiselle hallintoyksikölle tehtäväksi perustaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta käsittelevät ja edistävät työryhmät. Työryhmät koostivat ja viestivät työyhteisöissä esille nousseita parhaita käytäntöjä tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta toiminnasta ja näin lisäsivät henkilöstön osaamista. Tämän lisäksi osaamista kehitettiin aktiivisella sisäisellä viestinnällä intranetissä. Vuonna 2022 tehdyn henkilöstötutkimuksen tuloksista voidaan todeta, että henkilöstön kokemus tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta oli parantunut kaikilla tutkituilla osa-alueilla.

Rajavartiolaitos jatkoi vuonna 2022 henkilöstöstrategian mukaisia toimia naisten osuuden kasvattamiseksi sotilasviroissa. Vuoden 2022 lopussa sotilasviroissa palvelevista henkilöistä oli naisia 7,7 %. Osuus on pysynyt lähes samana vuoteen 2021 verrattuna. Rajavartiolaitos on asettanut tavoitteeksi, että naisten osuus sotilasviroissa on 10 %. Tavoite saavutetaan arvion mukaan vuonna 2026.

Rajavartijan peruskurssilta valmistui vuonna 2022 yhteensä 12 naista (17,1 % kurssilaisista). Osuus on hieman pienempi kuin vuonna 2021, jolloin se oli 18,5 %. Rajavartijan peruskurssin rekrytoinnissa käytettiin positiivista erityiskohtelua antamalla naishakijoille lisäpiste sekä käyttämällä matalampia vaatimusrajoja 12 minuutin juoksutestissä. Tasa-arvovaltuutettu arvioi vuonna 2022 tämän menettelyn ja totesi antamassaan lausunnossa sen olevan perusteltu. Maanpuolustuskorkeakoulusta valmistui elokuussa kaksi naisupseeria Rajavartiolaitokseen.

3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN

Rajavartiolaitoksella on arvoihin (luotettavuus, ammattitaito ja yhteistyökyky) sitoutunut henkilöstö. Rajavartiolaitoksen henkilöstöstrategia antaa perusteet Rajavartiolaitoksen henkilöstöjohtamisen konkreettisille toimenpiteille ja siinä on kuvattu ne keskeiset päämäärät ja kehittämistoimet, joilla tavoitellaan työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kehittämistä sekä vastataan muun muassa haasteisiin kilpailtaessa osaavasta työvoimasta, henkilöstön pysyvyydestä sekä positiivisesta työnantajakuvasta.

Rajavartiolaitoksen henkilöstöjohtamisen tavoitteena on työ- ja toimintakykyinen sekä hyvinvoiva henkilöstö. Rajavartiolaitoksen henkilöstön hyvinvointi ja tuottavuus koostuvat muun muassa työstä ja sen merkityksellisyydestä, vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden varmistamisesta etä- ja hybridityössä, työ- ja yksityiselämän yhteensovittamisesta, henkilöstön osaamisen kehittämisestä (resilienssi ja strateginen uudistuminen), oikeudenmukaisesta ja hyvästä johtamisesta sekä viihtyisästä ja turvallisesta työympäristöstä.

3.2 HENKILÖSTÖN TILAA JA MÄÄRÄÄ KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT

RAJAVARTIOLAITOS							
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT	2020	% osuus	2021	% osuus	2022	% osuus	% vert.ed. vuoteen
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							
henkilötyövuodet (sis. harj ja työllisyysrahoihin palkatut)	2 895,7		2 920,3		2 894,1		-0,9
henkilöstömäärä	2 984		2 947		2 969		0,7
naiset	445	14,9	454	15,4	469	15,8	3,3
miehet	2 539	85,1	2 493	84,6	2 500	84,2	0,3
vakinaiset	2 860	95,8	2 854	96,8	2 864	96,5	0,4
naiset	411	13,8	423	14,4	439	14,8	3,8
miehet	2 449	82,1	2 431	82,5	2 425	81,7	-0,2
määräaikaiset	124	4,2	93	3,2	105	3,5	12,9
naiset	34	1,1	31	1,1	30	1,0	-3,2
miehet	90	3,0	62	2,1	75	2,5	21,0
kokoaikaiset	2 941	98,6	2 892	98,1	2 904	97,8	0,4
naiset	423	14,2	420	14,3	437	14,7	4,0
miehet	2 518	84,4	2 472	83,9	2 467	83,1	-0,2
osa-aikaiset	43	1,4	55	1,9	65	2,2	18,2
naiset	22	0,7	34	1,2	32	1,1	-5,9
miehet	21	0,7	21	0,7	33	1,1	57,1
keski-ikä	40,3		40,5		41,0		1,2
naiset	42,4		42,5		42,8		0,7
miehet	40,0		40,2		40,6		1,0
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta %		80,9		80,5		78,8	-2,1
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	177 596 802		186 501 118		190 271 555		2,0
tehdyn työajan palkat, % osuus palkkasummasta	114 784 950	64,6	121 029 987	64,9	119 001 788	62,5	-1,7
välilliset työvoimakustannukset	62 811 851		65 471 131		71 269 767		8,9
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista		54,7		54,1		59,9	10,7
2. TYÖHYVINVOINTI							
työtyytyväisyysindeksi	3,65		3,65		3,66		0,3
lähtövaihtuvuus %		1,3		1,8		1,3	-25,0
tulovaihtuvuus %		0,8		2,2		0,4	-81,8

kenttäkelpoisuus		4,7		4,5		4,5	0,0
fyysinen kunto (1-5)		4,3		4,3		4,3	0,0
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä		0,001		0,001		0,000	-100,0
sairauspoissaolot työpäivää/htv	7,3		6,4		9,7		51,6
työterveyshuolto €/htv	383		499		559		12,0
työkunnon ja työtyytyväisyyden edistäminen €/htv	109		133		153		15,1
työtapaturmat työpäivää/htv	0,5		0,6		0,3		-50,0
3. OSAAMINEN							
koulutustasoindeksi	4,0		4,0		4,0		0,0
naiset	4,3		4,3		4,4		2,3
miehet	3,9		3,9		4,0		2,6
koulutus ja kehittäminen €/htv	1 589		1 961		2 501		27,5
koulutuspanostus työpäivää/htv	4,5		6,1		6,7		9,8
henkilöstön arvo €	2 140 262		2 259 013		2 190 811		-3,0
	306		642		932		

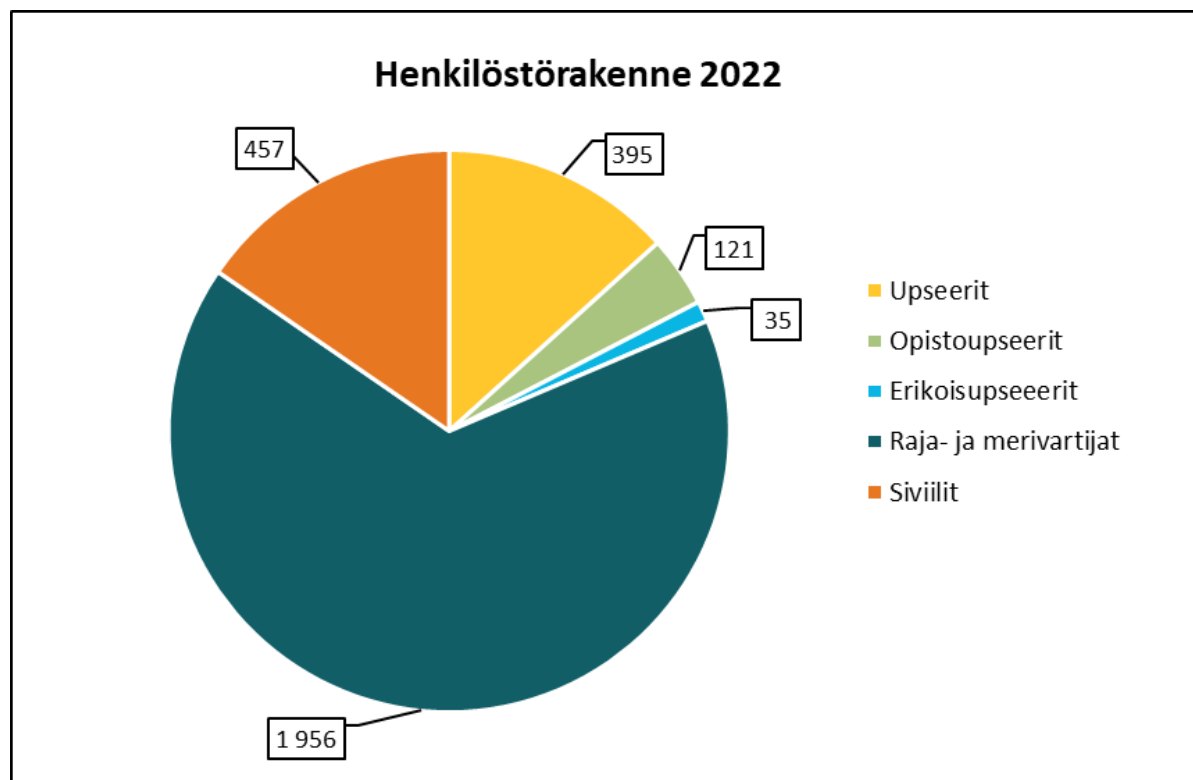
3.2.1 Henkilötyövuodet

Rajavartiolaitoksen henkilötyövuosikertymä (pl. työllisyysvaroin palkatut) oli vuonna 2022 yhteensä 2 892 henkilötyövuotta (2021: 2 916 henkilötyövuotta). Henkilötyövuosikertymän lasku edelliseen vuoteen verrattuna selittyy vuoden 2021 aikana koronapandemian johdosta palkatulla määräaikaisella lisähenkilöstöllä.

3.2.2 Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma

Vuoden 2022 lopussa Rajavartiolaitoksen palveluksessa (aktiiviset) oli yhteensä 2 964 virkamiestä, joista miehiä 2 504 (84,5 %) ja naisia 460 (15,5 %).

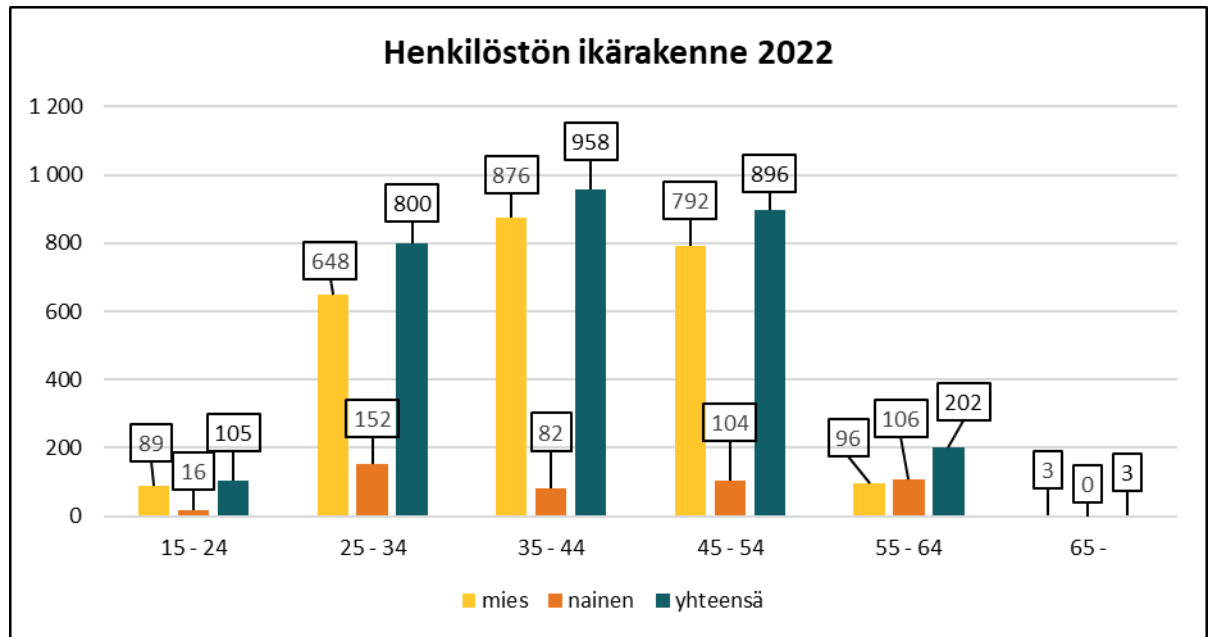
Sotilasviranhaltijoita on noin 84,6 % henkilöstöstä. Naisten osuus sotilasviranhaltijoista on 7,7 %. Rajavartiolaitoksessa naiset työskentelevät pääsääntöisesti siviilitehtävissä, heidän osuutensa siviilihenkilöistä on 58,6 %. Määrä on laskenut hieman edelliseen vuoteen verrattuna, sillä vuonna 2021 naisten osuus siviilihenkilöistä oli 59,8 %.

3.2.3 Ikärakenne

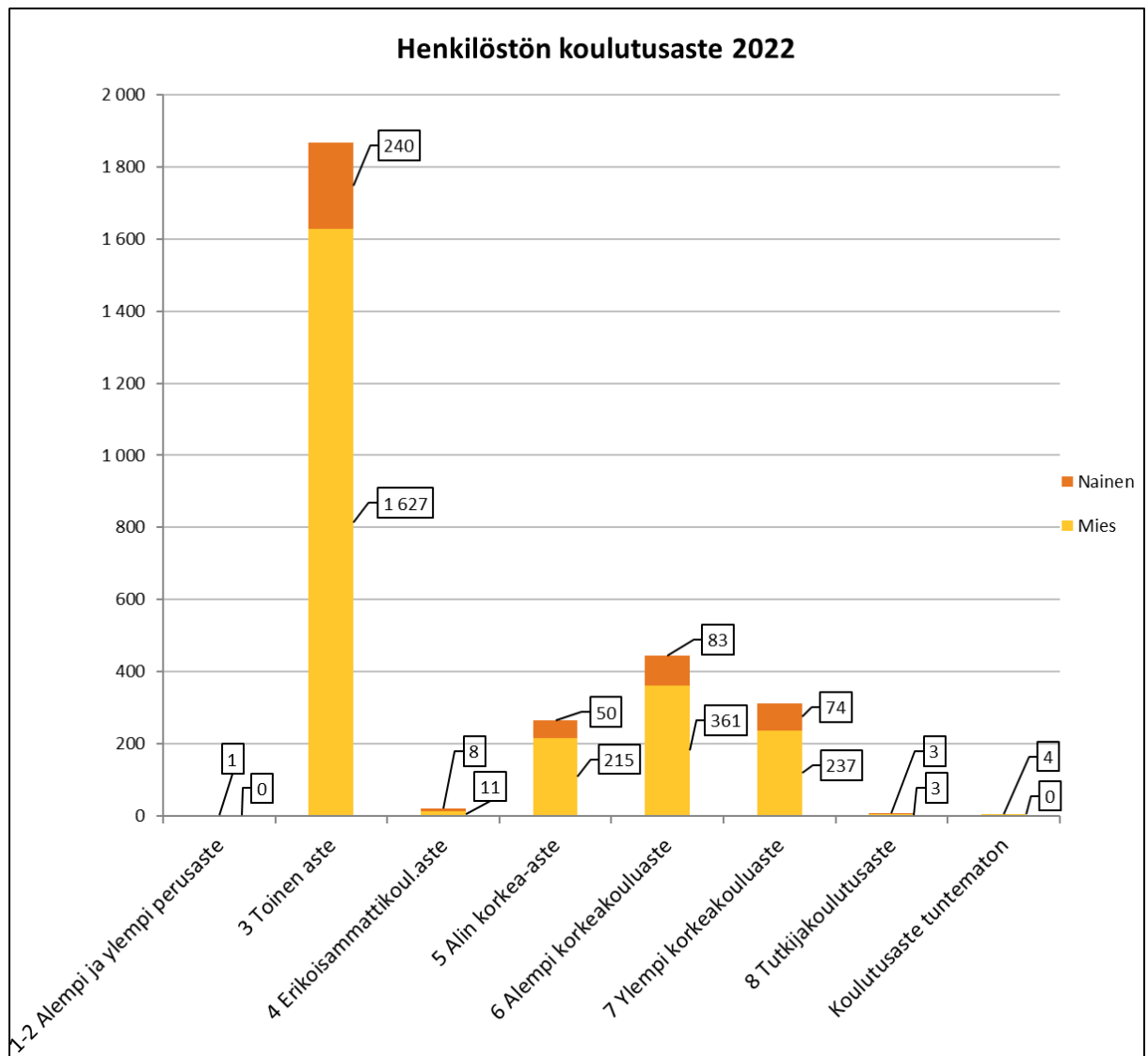
Rajavartiolaitoksen henkilöstön keski-ikä 41,0 nousi hieman edelliseen vuoteen verrattuna (40,5 vuonna 2021). Keski-ikä on varsin matala, johtuen henkilöstörakenteen painottumisesta sotilashenkilöstöön. Valtion henkilöstön keski-ikä on 45,5 vuonna 2022.

Sotilaiden eläkejärjestelmästä johtuen miesten keski-ikä (40,6 vuotta) on naisten keski-ikää (42,8 vuotta) matalampi. Suurimman henkilöstöryhmän iän perusteella muodostavat 35–44-vuotiaat, joita on noin 32 % henkilöstöstä. Myös edellisenä vuonna sama henkilöstöryhmä on ollut kaikista suurin ja tuolloin osuus on ollut 34 %.

3.2.4 Koulutus rakenne

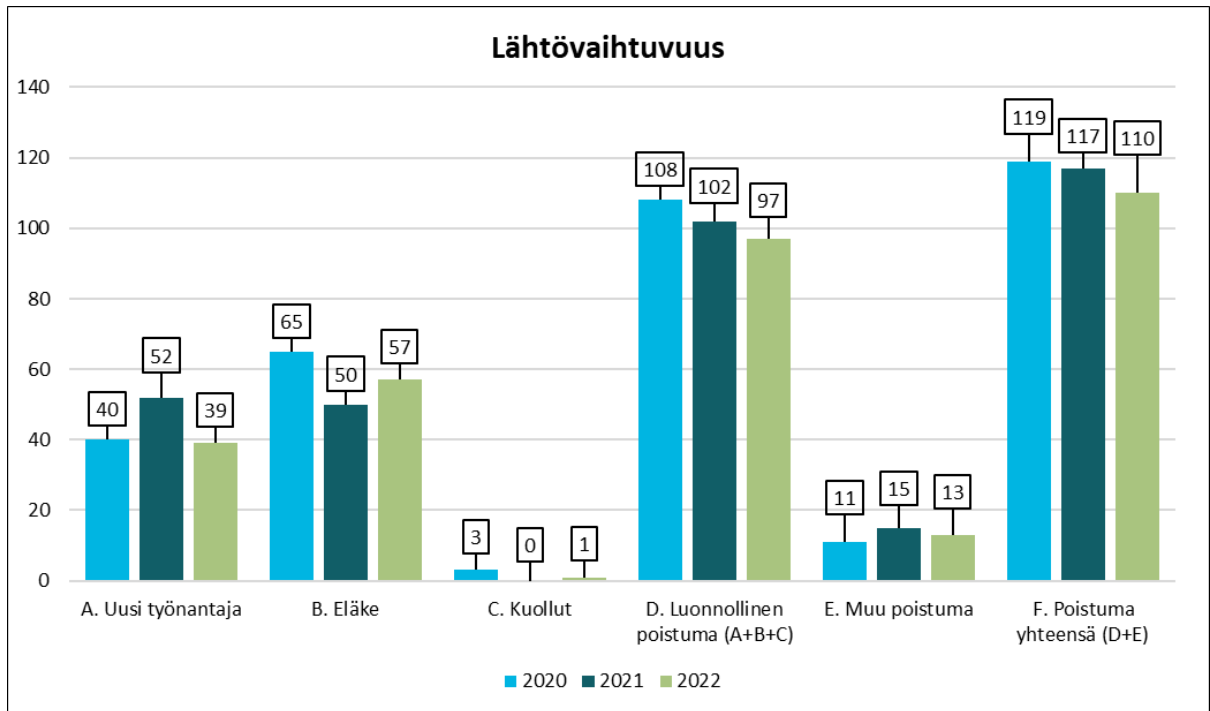
Koulutustasoindeksin tiedot on kerätty Tilastokeskuksen luokituksen mukaan, joka perustuu Unescon laatimaan kansainväliseen koulutusluokitukseen (Unesco International Standard Classification of Education, ISCED). ISCED-luokitus on laadittu tilastollisia tarkoituksia varten ja se vaikuttaa ainoastaan koulutuksen tilastointiin liittyviin asioihin. Koulutustasoindeksi on esitetty kohdassa 3.2 henkilöstön tilaa ja määrää käsittelevien tunnuslukujen taulukossa.

Koulutusastejakauma on edellisvuosien kaltainen. Raja- ja merivartijoiden suuri osuus henkilöstöstä (noin 66 %) nostaa myös toisen asteen koulutuksen saaneiden määrän suureksi verrattuna muihin koulutusasteisiin.

3.2.5 Lähtö- ja tulovaihtuvuus

Henkilöstön kokonaispoistuma oli 3,7 % eli yhteensä 110 henkilöä. Vuonna 2021 määrä oli hieman enemmän eli 4,0 %. Lähtövaihtuvuus toisen työnantajan palvelukseen väheni edelliseen vuoteen verrattuna ollen 1,32 % vuonna 2022. Vuonna 2021 lähtövaihtuvuus toisen työnantajan palvelukseen oli 1,76 %. Tulovaihtuvuus on esitetty kohdassa 3.2 henkilöstön tilaa ja määrää käsittelevien tunnuslukujen taulukossa. Tulovaihtuvuuden laskua selittää se, että vuonna 2021 oli palkattuna määräaikaista lisähenkilöstöä koronapandemian vuoksi.

3.3 HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIJA JA TYÖAJANKÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA

3.3.1 Työvoimakustannukset

Rajavartiolaitoksen työvoimakustannuksia kertyi kokonaisuudessaan noin 190,3 miljoonaa euroa. Henkilötyövuotta kohden laskettuna työvoimakustannukset olivat noin 65 747 euroa. Eniten on kasvanut muut välilliset kustannukset, mikä johtuu lisätalousarvion myötä tulleista hankinnoista virka- ja suojapukineisiin sekä työterveyshuollon kohonneista kustannuksista.

TYÖVOIMAKUSTANNUSERÄ	2020	2021	2022	2022 ja- kauma	muutos %
I. Palkkasumma	143 736 211,30	150 956 021,50	149 773 637,90	78,72 %	-0,8
II. Tehdyn työajan palkat	114 784 950,30	121 029 987,00	119 001 788,00	62,54 %	-1,7
A. Välilliset palkat	28 951 261,00	29 926 034,50	30 771 849,90	16,17 %	2,8
B. Sosiaaliturva	28 212 128,30	29 539 034,50	29 249 904,80	15,37 %	-1,0
C. Muut välilliset kustannukset	5 648 462,00	6 006 061,50	11 248 012,40	5,91 %	87,3
III. Välilliset työvoimakustannukset	62 811 851,30	65 471 130,60	71 269 767,10	37,46 %	8,9
IV. Työvoimakustannukset yhteensä	177 596 801,50	186 501 117,60	190 271 555,10	100,00 %	2,0
Työvoimakustannukset/HTV	61 325 €	63 958 €	65 747 €		

Työvoimakustannuserien selitykset:

I. Palkkasumma: Palvelussuhteen tieto, ennakonpidätyksen alainen ansio, josta on vähennetty sairausvakuutuksen palautukset.

II. Tehdyn työajan palkat: I. Palkkasummasta vähennetty A. Välilliset palkat. Ydintoimintoihin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin käytetty työaika.

A. Välilliset palkat: Lomaraha, vuosiloma-ajan palkat, sairausajan/äitiysloman palkat, muut palkalliset vapaat, reservin kertausharjoitus, palkalliset arkipyhät, ammattiyhdistystoiminta, yhteistoiminta, työsuojelun yhteistoiminta ja virkistystoiminta.

B. Sosiaaliturvamenot: Sotu-, eläke-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksut.

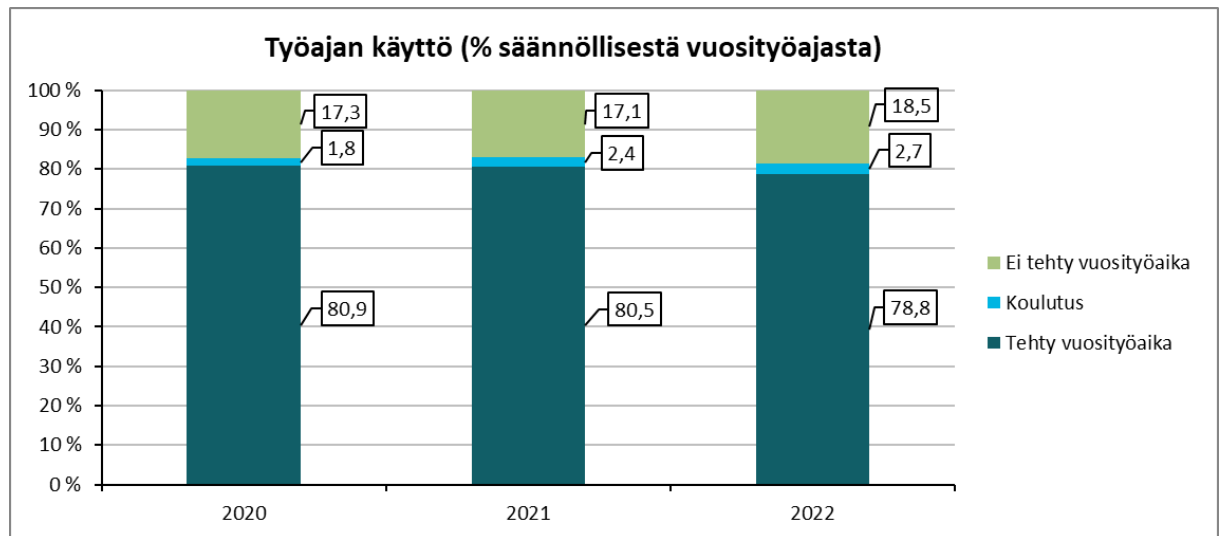
C. Muut välilliset kustannukset: Virka- ja suoja- ja työsuoje- ly, työsuoje- ly, terveyden- ja sairaudenhoito, työpaikkaruokailu, virkistys- ja sosiaali- toiminta sekä koulutukseen liittyvät kustannukset kuten esimerkiksi opetusmateriaali, päivärahat, matkakustannukset ja muu koulutuksessa käytetty materiaali.

III. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä: A. Välilliset palkat, B. sosiaaliturvamenot ja C. muut välilliset kustannukset yhteensä.

IV. Työvoimakustannukset yhteensä: II. Tehdyn työajan palkat ja III. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä.

3.3.2 Työajan käyttö

Tehdyn vuosityöajan (ydintoimintoihin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin kohdistunut työaika) osuus säännöllisestä vuosityöajasta laski edellisvuodesta. Ei tehdyn vuosityöajan (vuo- silomat, sairaudet, tapaturmat ja muut palkalliset vapaapäivät) osuus säännöllisestä vuosityöajasta puolestaan kasvoi. Koulutuksen osuus kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna.

3.3.3 Perhevapaiden käyttö

Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti tilinpäätöksessä seurataan perhevapaiden käyttöä sukupuolen mukaisesti. Rajavartiolaitoksen henkilöstö käytti vuonna 2022 lakisääteisiä tai muita perhevapaita seuraavan taulukon mukaisesti:

Perhevapaiden käyttö (työpäivää)	mie- het 2020	mie- het 2021	mie- het 2022	mie- het muu- tos %	nai- set 2020	nai- set 2021	nai- set 2022	nai- set muu- tos %	yht. 2020	yht. 2021	yht. 2022	muu- tos %
Erytisäitiysva- paa	0	0	0	0,0	136	87	0	-100,0	136	87	0	-100,0
Erytisraskausva- paa			0	-			9	-			9	-
Äitiys/vanhem- painvapaa	309	694	545	-21,5	3 019	4 370	2 866	-34,4	3 328	5 064	3 411	-32,6
Raskausvapaa			0	-			424	-			424	-
Vanhempainva- paa uusi			691	-			270	-			961	-
Isyysvapaa	5 308	5 902	5 358	-9,2	3	0	0	0,0	5 311	5 902	5 358	-9,2
Hoitovapaa	1 313	1 536	1 004	-34,6	2 054	1 285	1 499	16,7	3 367	2 821	2 503	-11,3
Osittainen van- hempainvapaa	1	0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0	0	0,0
Osittainen hoito- vapaa	1 419	1 096	1 032	-5,8	480	773	658	-14,9	1 899	1 869	1 690	-9,6
Lapsen vaikea sairaus	98	64	40	-37,5	31	8	4	-50,0	129	72	44	-38,9

Perhevapaiden käyttö (työpäivää)	miehet 2020	miehet 2021	miehet 2022	miehet muutos %	naiset 2020	naiset 2021	naiset 2022	naiset muutos %	yht. 2020	yht. 2021	yht. 2022	muutos %
Pakottavat perhesyyt	60	100	139	39,0	42	147	3	-98,0	102	247	142	-42,5
Tilapäinen hoitovapaa	1 311	1 623	1 811	11,6	172	206	225	9,2	1 483	1 829	2 036	11,3
Kaikki yhteensä	9 819	11 015	10 620	-3,6	5 937	6 876	5 958	-13,4	15 756	17 891	16 578	-7,3

Perhevapaaudistus tuli voimaan 1.8.2022 lukien, minkä johdosta taulukkoon on lisätty uusina riveinä ”erityisraskausvapaa”, ”raskausvapaa” ja ”vanhempainvapaa uusi”. Loppuvuoden 2022 aikana on ollut päällekkäin sekä uusia että vanhoja perhevapaita. Kaiken kaikkiaan tarkasteltuna niin miesten kuin naisten osalta perhevapaiden määrä väheni 7,3 %.

3.3.4 Koulutukseen osallistuminen

Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti toimintakertomuksessa seurataan Rajavartiolaitoksen henkilöstön pääsyä koulutukseen. Henkilöstöä osallistui Raja- ja merivartiokoulun sekä Maanpuolustuskorkeakoulun järjestämille perus-, täydennys- ja jatkokursseille alla olevan taulukon mukaisesti. Perus-, täydennys- ja jatkokursseiden osallistujista noin 9 % on ollut naisia. Osa henkilöstölle suunnatuista kursseista on muodoltaan sellaisia, että ne ajoittuvat useamman vuoden osalle. Rajavartiolaitoksen palvelukseen valmistui Maanpuolustuskorkeakoulusta 29 sotatieteiden kandidaattia sekä Raja- ja merivartiokoulusta yhteensä 70 rajavartijaa.

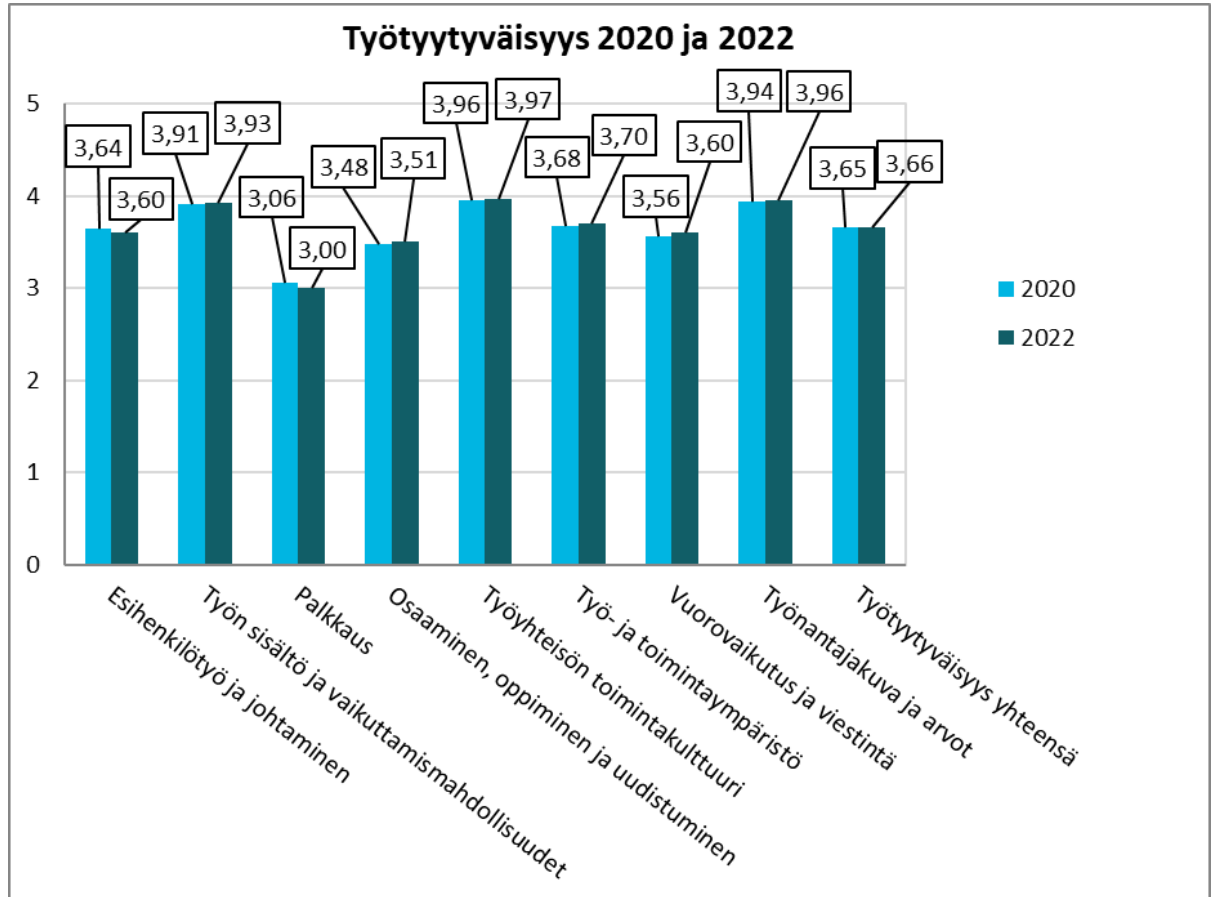
Kursseille osallistuminen 2022		
Kurssit	Kurssille osallistuneet miehet	Kurssille osallistuneet naiset
Yleisesikuntaupseerikurssi 61 (alkanut 2021, valmistuu 2023)	6	0
Sotatieteiden maisterikurssi 10 (alkanut 2020, valmistuu 2022)	13	1
Sotatieteiden maisterikurssi 11 (alkanut 2021, valmistuu 2023)	14	1
Lentoupseerien sotatieteiden maisteriopinnot SMOHJ16 (alkanut 2016, valmistuu 2022)	1	0
Lentoupseerien sotatieteiden maisteriopinnot SMLENTOUPS19 (alkanut 2019, valmistuu 2026)	2	0
Lentoupseerien sotatieteiden maisteriopinnot SMLENTOUPS20 (alkanut 2020, valmistuu 2027)	2	0
Sotatieteiden kandidaattikurssi 106. kadk ja 89. merikadk (valmistuu 2022)	27	2
Sotatieteiden kandidaattikurssi 107. kadk ja 90. merikadk (valmistuu 2023)	25	2
Mestarikurssi 16 (2.2.2021 - 11.2.2022)	16	1
Mestarikurssi 17 (13.12.2021 - 2.12.2022)	19	0
Rajavartijan jatkokurssi 23 (31.1. - 25.3.2022)	23	0
Rajavartijan jatkokurssi 24 (15.8. - 7.10.2022)	21	0
Rajavartijan peruskurssi 30 (10.1. - 16.12.2022)	48	13
Rajavartijan peruskurssi 30 (ruotsinkielinen) (10.1. - 16.12.2022)	11	1
Kaikki yhteensä	228	21

Vuoden 2022 aikana Rajavartiolaitoksen siviilivirassa olevista henkilöistä 36,5 % osallistui koulutukseen. Vastaavasti sotilasviroissa olevista henkilöstöstä osallistui 51,8 %.

3.4 TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

3.4.1 Työtyytyväisyys

Vuonna 2022 toteutetussa henkilöstötutkimuksessa kokonaistulokset olivat hienoisessa nousussa edelliseen tutkimukseen verrattuna. Vuonna 2022 työtyytyväisyysindeksi oli 3,66, kun vuonna 2020 se oli 3,65. Kun omaa työhyvinvointia arvioidaan kouluasteikolla 4–10, saatujen vastausten keskiarvo oli 8,17 (2020: 8,13). Alla olevassa kuvaajassa on esitetty henkilöstötutkimuksessa saadut keskeiset tulokset (asteikko 1-5).

3.4.2 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus

Fyysisen kunnan testit tehdään joka kolmas vuosi, mikäli rajavartiomiehen henkilökohtainen kuntoindeksi on vähintään tyydyttävä 3,0 (HKI \geq 3,0). Edellä mainitusta johtuen testaustulokset ovat kolmen vuoden keskiarvoja.

Vuonna 2022 henkilökohtainen kuntoindeksi (HKI) oli 4,3 (2021: 4,3 ja 2020: 4,3) ja kenttäkelpoisuusindeksi 4,5 (2021: 4,5 ja 2020: 4,7). Rajavartiolaitos teki vuonna 2022 erityistarkastelun rajavartiomiesten fyysisen kunnan kehittymisestä. Selvityksen tulosten perusteella voitiin todeta, että fyysisessä kunnossa ei ole tapahtunut muutosta lähivuosien aikana.

3.4.3 Työterveyshuolto ja työturvallisuus

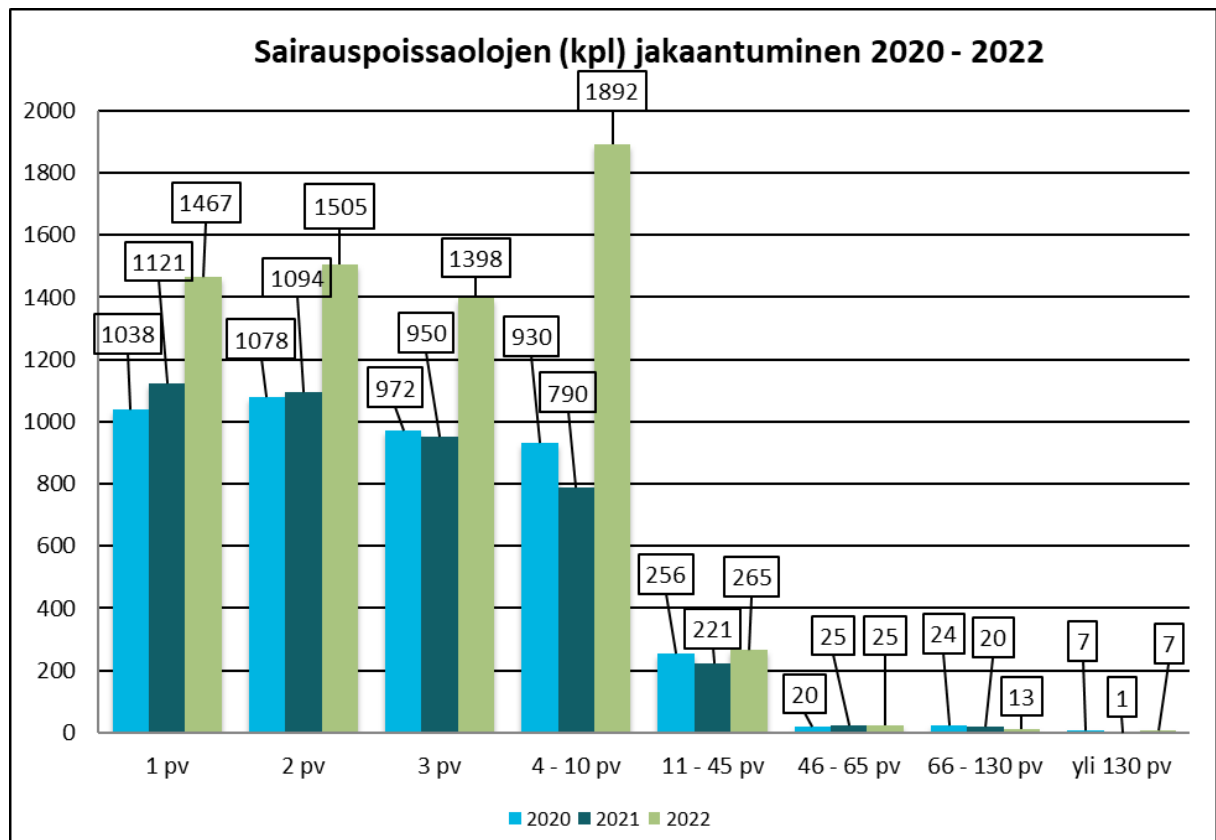
Rajavartiolaitoksen työterveyshuollon palvelutuottajana vuonna 2022 oli Mehiläinen Oy.

Työtapaturmia seurataan Rajavartiolaitoksen Turva-järjestelmään tehtyjen ilmoitusten kautta. Vuonna 2022 Turva-järjestelmään kirjattiin työtapaturmailmoituksia 355 kappaletta (286 kappaletta vuonna 2021). Näistä työtapaturmista aiheutui työkyvyttömyyttä 23 %:lle. Vuonna 2021 vastaava luku oli 30 %.

3.4.4 Sairaus- ja tapaturmapoissaolot

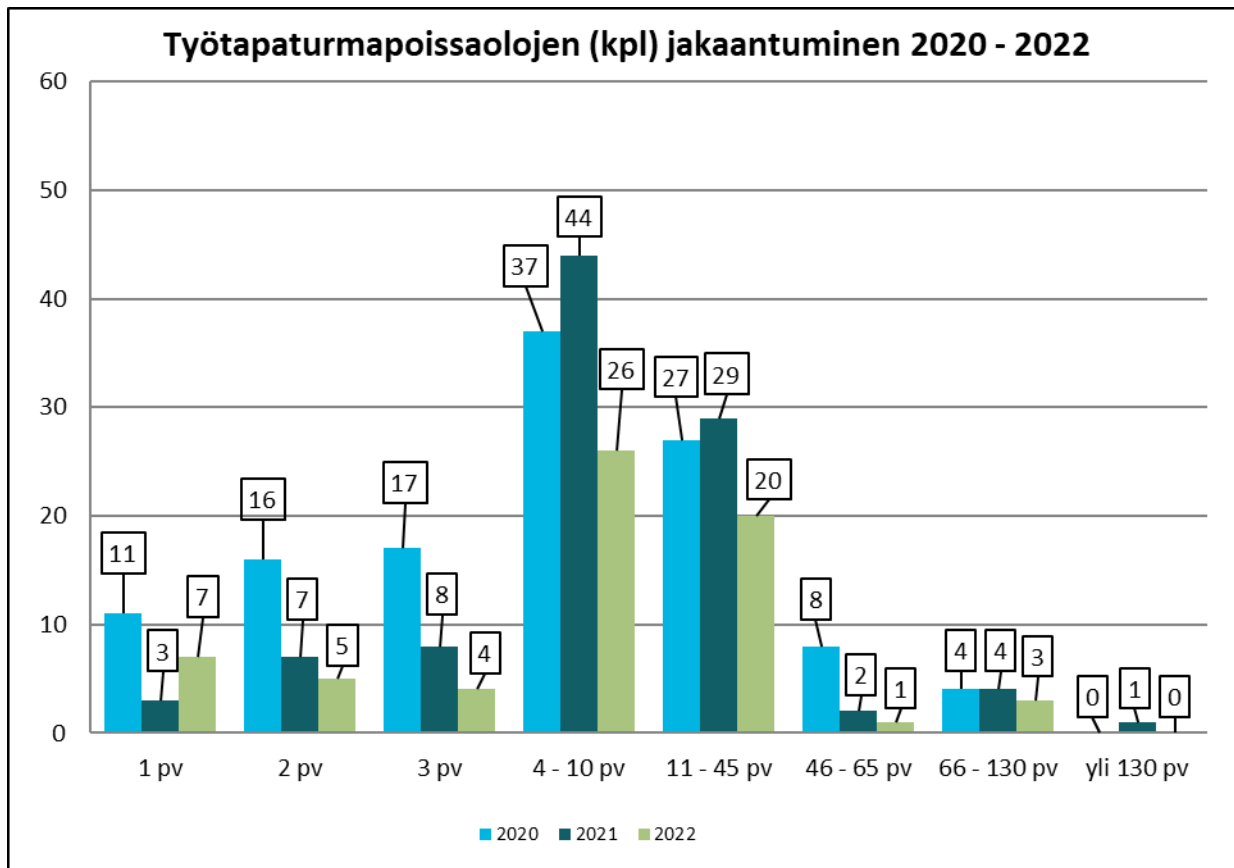
Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kirjautuvat virastoyöajan perusteella (työpäiviä ma–pe). Sairaudesta aiheutuvia palkallisia poissaoloja kertyi 28 035 vuonna 2022. Henkilötyövuotta kohden poissaolopäiviä kertyi 9,7 työpäivää, mikä on merkittävä nousu edelliseen vuoteen verrattuna. Erityinen nousu tapahtui 4–10 päivän poissaoloissa. Suurimmat syyt 4–10 päivän poissaoloissa olivat korona ja hengitystie-elinsairaudet, jotka yhteensä muodostivat 76 % kaikista poissaolosyistä. Sairastuvuuteen on vaikuttanut se, että suurin osa Rajavartiolaitoksen virkamiehistä ei ole voinut korona-aikana tehdä etätöitä. Pitkissä yli 30 päivän yhtäjaksoissa poissaoloissa tapahtui laskua sekä päivien määrissä että sairaustapauksissa. Rajavartiolaitoksessa otettiin käyttöön huhtikuussa 2022 uusi työkyvyn tuen malli, jonka tavoitteena on varmistaa sujuva työ, riittävän varhainen tuki ja aktiiviset toimet työhön paluun ja työssä jatkamisen tueksi.

Sairauspoissaolojen kehitys	2020	2021	2022	muutos
Sairauspäiviä	21 007	18 709	28 035	49,8 %
Siraustapauksia	4 325	4 222	6 572	55,7 %
Sairauspäiviä/htv	7,3	6,4	9,7	51,6 %

Työtapaturmista aiheutuvia sairauspäiviä kertyi 965 työpäivää ja sairauspoissaoloja aiheuttaneita tapaturmia kertyi 66 kappaletta, mitkä ovat molemmat edellisvuotta vähemmän. Myös vakavien tapaturmien (yli 30 päivää poissaoloa aiheuttaneet) määrä laski.

Tapaturmapoissaolojen kehitys	2020	2021	2022	muutos
Sairauspäiviä	1 592	1 666	965	-42,1 %
Sairautapauksia	120	98	66	-32,7 %
Sairauspäiviä/htv	0,5	0,6	0,3	-50,0 %

4. VASTUULLISUUS

Rajavartiolaitoksen vuonna 2021 julkaistu vastuullisuussuunnitelma on Rajavartiolaitoksen toimenpidesitumus kestävään kehitykseen. Rajavartiolaitoksen vastuullisuussuunnitelma perustuu YK:n kestävän kehityksen 17 tavoitteeseen. Suunnitelmassa kuvataan Rajavartiolaitoksen tavoitteet sidottuina valittuihin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin sekä keskeiset toimenpiteet, jotka toimeenpanemalla kestävän kehityksen tavoitteisiin pyritään. Toimeenpanoa seurataan mittareilla.

Suunnitelman toimeenpanolla on kehitetty vastuullisuuden kulttuuria koko organisaatiossa ja vakiinnutetaan kestävän kehityksen tavoitteiden huomioiminen kaikessa toiminnassa. Keskeistä on vastuullisuuden huomioiminen myös kaikessa opetuksessa ja opetussuunnitelmissa.

Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisilla toimenpiteillä ja tavoitteiden saavuttamisella Rajavartiolaitos lisää henkilöstön työssä viihtyvyyttä, työterveyttä ja vähentää poissaoloja, kehittää ympäristön suojelua, vähentää hiilidioksidipäästöjä, kehittää merellistä ympäristövahinkojen torjuntaa sekä varmistaa ja kehittää hyvää hallintoa ja oikeusvarmuutta.

Rajavartiolaitoksen ensimmäinen vastuullisuusraportti vuodesta 2021 valmistui vuonna 2022. Raportista käy ilmi, että työ on lähtenyt hyvin liikkeelle, mutta työtä on vielä paljon tehtävänä sekä Rajavartiolaitoksen jalanjäljen pienentämiseksi että kädenjäljen kasvattamiseksi. Vuotta 2022 koskeva vastuullisuusraportti julkaistaan keväällä 2023.

5. TILINPÄÄTÖSANALYYSI SEKÄ MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT

5.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Rajavartiolaitoksen toiminnan rahoitus tulee lähes täysimääräisesti talousarviosta. Toimintamenomomentti on nettobudjetoitu. Rajavartiolaitokselle osoitetut määrärahat talousarvion luvussa 26.20. on avattu kappaleessa 5.2.

Alla olevassa taulukossa on Rajavartiolaitoksen käyttö- ja kirjausoikeudella saamat määrärahat ja niiden käyttö tarkoituksineen. Määrärahapäätökset on saatu vuosina 2020 - 2022.

Hallinnonala	Talousarviotili ja nimi	Käyttö, euroina	Aihe
Ulkoministeriö	24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö.	23 475	Meripelastuksen ja ympäristövahinkojen torjunnan monialaonnettomuuden harjoitustoimintakonseptin (OILSAREX) 2. vaihe.
Sisäministeriö	26.01.25. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta.	4 197 588	Öljyntorjunnan sopimus- ja korvausvelvoitteiden kustannukset.
Maa- ja metsätalousministeriö	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet.	16 549	Kalastuksenseurantakeskuksen ruuhka-apu: kahden henkilön palkkaus kolmeksi kuukaudeksi.
Työ- ja elinkeinoministeriö ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö	32.30.51.07. ja 33.20.5x.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto.	175 855	14 henkilöstön palkkaus huoltoasennus-, kiinteistöhoito-, keittiö-, autonkuljettaja- ja varastonhoitotehtäviin.

5.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

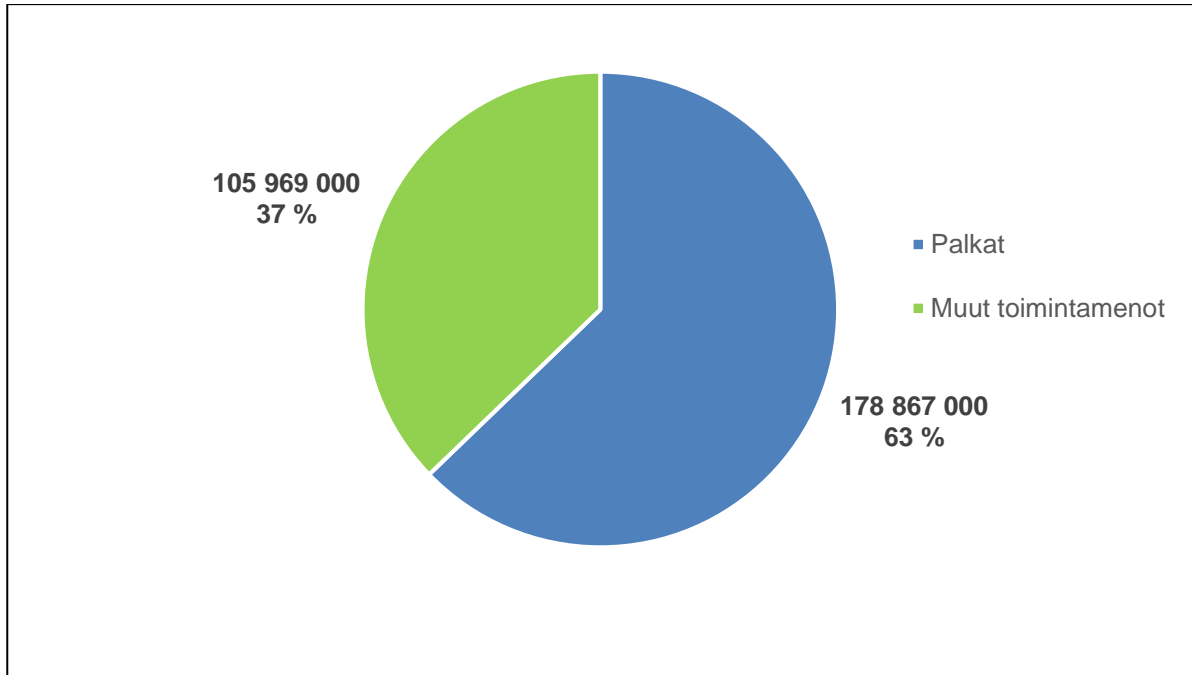
5.2.1 Rajavartiolaitoksen toimintamenot 26.20.01.

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto toimintamenomomentin talousarvioista 2022:

Momentit	TAE/LTA	Euroa	Lisäyksen/vähennyksen perusteet
	TAE	274 752 000	
	1. LTA	1 485 000	+ Terveysturvallisuuden virka-aputehtävät
	2. LTA	25 169 000	+ Valmiuspaketti + Kyberturvallisuuden parantaminen + Sisärajavallvonta ja koronapandemia + Palkkausten tarkistukset
	4. LTA	1 110 000	+ Interoperability + Koronapandemia
26.20.01.	Yhteensä	302 516 000	

Vuoden 2022 talousarviossa Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin momentille 26.20.01. myönnettiin nettomäärärahaa 274,7 milj. euroa. Lisätalousarvioissa I, II ja VI määrärahoja myönnettiin lisää yhteensä 27,8 milj. euroa terveysturvallisuuden virka-aputehtävien, sisärajavallvonnin ja koronapandemian, kriisinsietokyvyn ja keskeisten suorituskykyjen kehittämisen (valmiuspaketti), kyberkyvykkyyden parantamisen sekä Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden toimeenpanon (interoperability) kustannuksiin.

Toimintamenoista palkkoihin kuluu 63 % ja muihin toimintamenoihin 37 %. Toimitiloihin kohdistuu 28 %, tieto- ja valvontajärjestelmiin 23 %, kuljetusvälineisiin (alus-, ilma-alus, kuljetusvälineet) 22 % sekä muihin toimintoihin 26 % muista toimintamenoista.

Talousarviotili	2022	2021	Muutos-%	Muutos €
Toimintamenot 26.20.01 Brutto	305 334 701,32	289 422 271,40	5,5 %	15 912 429,92
26.20.01 Tulot	-20 498 107,46	-8 388 385,75	144,4 %	-12 109 721,71
26.20.01 Palkat	178 867 314,87	180 180 351,16	-0,7 %	-1 313 036,29
26.20.01 Muut toimintamenot	105 969 278,99	100 853 534,49	5,1 %	5 115 744,50
Toimintamenot 26.20.01 Netto	284 836 593,86	281 033 885,65	1,4 %	3 802 708,21

Tuloja arvioitiin kertyvän toimintamenoihin 12 milj. euroa. Nettoutettavia tuloja kertyi noin 20,5 milj. euroa alla olevan taulukon mukaisesti.

Toimintamenumomentille 26.20.01 tuloutetut tuotot (1000 euroa):	2022	2021
<u>30 Maksullisen palvelutoiminnan tulot</u>	583	623
- Viisumit	57	30
- Sairaankuljetukset ilma-aluksilla tai aluksilla	462	523
- Muut tuotot (ympäristövahinkojen korvaukset, kirjat, luvat ja päätökset ym.)	6	2
- Senaatti-kiinteistöt, kiinteistöhoito	58	68
<u>31 Vuokrat ja käyttökorvaukset</u>	565	575
- Palvelussuhdeasunnot *)	390	438
- Muu vuokraus	125	136
- Työpaikkamajoitus *)	50	1
<u>390 Omaisuuden myyntivoitot</u>	199	351
<u>396 Yhteistoiminnan tuotot</u>	1 699	1 338
- Frontex-operaatiot ja matkakustannukset ml. luokka 2	1 286	694
- Tietojärjestelmien käyttöoikeudet (mm. Ulkonet)	-	146
- Dornier ympäristövahinkojen valmiuden ylläpito (SM)	88	96
- Koulutuskorvaus (VM)	-	117
- Vuokratuotot yhteistyöviranomaisilta (viranomaiskiinteistöt)	113	111
- Muut vuokratuotot (Oulun kaupunki/Virpiniemi ym.)	136	174
- Muut tuotot (mm. Kaiku-hanke, EU:n kokousmatkakorvaukset, muonitus)	76	-

397 Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	17 090	5 144
- Tuotot EU-hankkeista	502	70
- Sisäisen turvallisuuden ja BMVI-rahoitustukiväline	15 996	3 568
- Muut hankkeet, valtion sisäiset (Kalastuksenseurantakeskus, avomeriöljytorjunta, meripelastussovellus, Valvonta-2 -hankkeet)	20	628
- Valvonta-2 -hankkeen tulon oikaisu.	-33	
- ENI-CBC hankkeet	595	832
- Muut hankkeet (ResQU2)	10	45
398 Muut tuotot	239	282
- Muonitustuotot/ateriakorvaukset	158	94
- Muut tuotot, esim. irtaimiston myynnit, takaisinperinnät, polttoaineet	81	188
50 Korkotuotot	2	5
60 Satunnaiset tuotot (mm. palvelussitoumuskorvaukset, sopimusrikkomukset, tuomiot, lahjoitukset)	121	70
Yhteensä	20 498	8 388

*) Palvelussuhdeasunnot ja työpaikkamajoitus: V. 2021 työpaikkamajoitukset 30 000 € on kirjattu palvelussuhdeasunnoista saattuihin tuottoihin. Kirjaus on oikaistu vuoden 2022 kirjanpidossa.

Toimintamenoja siirtyi vuodelle 2023 yhteensä 55,4 milj. euroa, joka on 18 % bruttotoimintamenoista. Siirtyvää erää kasvatti useiden hankkeiden ja hankintojen viivästyminen Ukrainan sodan välillisesti aiheuttaman toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi. Vuoden 2022 siirtävästä erästä on 88,3 % sidottu pääosin pitkäkestoisii tieto- ja valvontajärjestelmä-, kiinteistö- sekä alus- ja ilma-alushankkeisiin sekä ajoneuvojen ja voimankäyttö- ja suojavaikeneiden hankintamenoihin. Alla olevassa taulukossa on Rajavartiolaitoksen toimintamomentin (26.20.01) siirtyvän määrän vaihtelu vuosina 2018 - 2022.

Talousarviotili	Vuosi	Siirtyvä erä seuraavalle vuodelle (milj. euroa)	%:a toimintamenoista	Sidottu osuus (milj. euroa)	Sidottu osuus, %:a siirtävästä erästä
26.20.01.	2022	55,4	18,0 %	48,9 milj. euroa	88,3 %
26.20.01.	2021	37,8	13,0 %	30,3 milj. euroa	80,2 %
26.20.01.	2020	33,8	12,7 %	22,0 milj. euroa	65,1 %
26.20.01.	2019	20,4	8,1 %	10,4 milj. euroa	51,0 %
26.20.01.	2018	19,5	7,6 %	17,5 milj. euroa	89,7 %

Rajavartiolaitoksen toimintamomentilla 26.20.01. on päätösosassa laajennuksia seuraavasti:

Talousarviotilin 26.20.01. laajennus talousarvion päätösosassa:	Selvitys
Rajavartiolaain 578/2005 81§ nojalla työsuhdeasuntojen vuokratompensaatioon.	Palvelussuhdeasunnoista perityt vuokrat ja muut tuotot olivat yhteensä 389 706 euroa. Vuokraustoiminnan kustannusvastaavuus oli alijäämäinen.
Säädettyjen korvausten maksamiseen teleyrityksille.	Tehtävät ovat osa Rajavartiolaitoksen lakisääteistä toimintaa. Kulut vähäisiä.
Sisäministeriön rajavartio-osaston menoihin (noin 1,3 milj. euroa, 10 henkilötyövuotta).	Rajavartiolaitoksen esikunta toimii myös sisäministeriön rajavartio-osastona. Ministeriön tehtävät ovat oikeudellisen osaston lainvalmistelutehtäviä sekä suunnittelu- ja talousyksikön toiminnan ja talouden suunnittelutehtäviä sekä sisäisen turvallisuuden rahaston hallinnointitehtäviä.

Eurooppalaisen raja- ja merivartiostalon pysyvän joukon sekä raja- ja merivartiostalon toimintaan osallistumisen menoihin.	Pysyvä joukko aloitti toimintansa vuonna 2021. Toiminta on luokiteltu pitkiin (2+2 vuotta) ja lyhytaikaisiin (enint. 4 kk) komennuksiin. Pitkiin komennuksiin resursoitiin vuonna 2022 yhteensä 10 henkilöä ja lyhyisiin komennuksiin 53 henkilöä.
--	--

5.2.2. Ilma- ja vartioalusten hankinta 26.20.70.

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto ilma- ja vartioalusten hankinta momentin talousarvioista 2022:

Momentit	TAE/LTA	Euroa	Selite, investointimenot
26.20.70.07	TAE	420 000	Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot
26.20.70.07	4. LTA	6 000 000	Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot, itärajan este
26.20.70.07	Yhteensä	6 420 000	
26.20.70.03	TAE	250 000	Ulkovartiolaiva Turvan varustelu
26.20.70.06	TAE	2 100 000	Partioveneen järjestelmäpäivitys
26.20.70.08	TAE	2 230 000	NV-kaluston hankinta
26.20.70.	Yhteensä	11 000 000	

Vuoden 2022 talousarviossa ilma- ja vartioalushankintoihin momentille 26.20.70. myönnettiin yhteensä 5 milj. euroa ja lisätalousarvioissa lisämäärärahaa yhteensä 6 milj. itärajan esteen suunnitteluun ja pilottihankkeeseen.

Alla olevissa taulukoissa on ilma- ja vartioalushankintojen hankkeiden tilanne ja määrärahojen käyttö tilikauden aikana talousarviotileittäin:

Talousarviotili	Käyttö 2022	Käyttö 2021	Muutos %	Muutos €
Investointimenot 26.20.70.	16 581 533,80	14 060 757,13	17,9	2 520 776,67

Talousarviotili	Käyttötarkoitus ja tilanne	Käyttö, 1000 euroa
26.20.70.1.	Ilma-alusten hankinta: Super Puma -modifikaatiot ja G-huollot. Hankkeen viivästymisen vuoksi toimittaja hyvitti Rajavartiolaitykselle yhteensä 1 693 355 euroa, mikä sovittiin otettavaksi vastaan toimittajan palveluina ja tarvikkeina. Kompensaatio on viety vuonna 2021 investointimomentille 4.18.26.20.70.1. hyvitykseksi talousarvion momentin laajennuksen perusteella ja samalla sovittu tarvikesaatava vietiin siirtosaamiin odottamaan toimittajan tavaratoimituksia. Loput tarvikesaatavat on saatu vuoden 2022 aikana.	1 182
26.20.70.2.	Meriveneen hankinta (7 kpl): Vuoden aikana vastaanotettiin kaksi merivenettä (rannikkovartiovene). Viimeisen meriveneen vastaanotto siirtyi vuodelle 2023. Vuosien 2018–2020 määrärahoja.	2 672
26.20.70.3.	Ulkovartiolaiva Turvan varustelu: Uponneen partioveneen uushankintaan, johon tilikauden aikana ei syntynyt kuluja. Vartiolaiva Turvan lisävarustelusta ei myöskään syntynyt kuluja. Vuosien 2020 ja 2022 määrärahoja.	0
26.20.70.4.	Ulkovartiolaivan hankinta: Kahden uuden ulkovartiolaivan suunnittelu ja hankinta. Tilikauden aikana maksettiin suunnittelu-, asiantuntija- ja lakiteknisestä avusta kuluja sekä ensimmäiset erät laivojen rakentamisesta. Vuoden 2020 määräraha.	7 559

Talousarvio-tili	Käyttötarkoitus ja tilanne	Käyttö, 1000 euroa
26.20.70.5	Kahden AB/B412-helikopterin ja niiden varaosavaraston yhdenmukaistaminen: Hankkeen toimitus on viivästynyt merkittävästi Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä. Toisen AB412 -koneen arvioitu toimitus on siirtynyt vuoden 2023 keväälle. Vuoden 2021 määräraha.	2
26.20.70.6.	Partioveneen järjestelmäpäivitys: Partioveneluokan midlife update -hankkeen menoja. Vuoden 2020 ja 2022 määrärahoja.	145
26.20.70.7.	Ilma- ja vartioalusten kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot: Itärajan esteen suunnittelu- ja pilottihankkeen kuluja. Vuosien 2018–2019 määrärahoja.	403
26.20.70.8.	NV-kaluston hankinta (nopeat veneet): Tilikauden aikana vastaanotettiin kolme venettä. Sopimuksen mukaisten veneiden osalta toimitukset ovat kokonaisuudessaan vastaanotettu. Optiosopimuksen mukaisten veneiden toimitukset alkavat 2023 kuluessa. Vuoden 2021 määräraha.	1 150
26.20.70.9.	Rajavartiolaitoksen investoinnit (hallitusohjelma 2019): Maa- ja merirajan teknillisen valvonnan uudistaminen. Vuoden 2020 määräraha.	3 469
26.20.70.	Yhteensä (ilman peruutuksia)	16 582

Rajavartiolaitoksen investointimomentin 26.20.70. päätösoosan laajennuksen mukaisia oikaisuja sopimuksista aiheutuvien sopimussakkojen tai muiden vastaavien korvausten osalta ei tehty.

5.2.3 Muut talousarvio-tilit

Momentti	Toteuma	Selvitys
12.26.99.3. Muut tulot	1 016 746 euroa	Vuosikorvaus osallistumisesta Eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvään joukkoon. 40 % kasvu johtuu siitä, että pysyvän joukon luokan 3 vuosikorvaus haettiin ensimmäisen kerran. Boris-järjestelmän kustannusten korvaaminen öljysuojarahastosta. Rikostorjunnassa haltuun jääneen omaisuuden myyntituloja.
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	3 886 052 euroa	Yhteistoiminnan- ja yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeiden arvonlisävero-osuuksia.
26.01.50.x. Eräät avustukset	250 000 euroa	Avustus meripelastusseuroille osallistumisesta meripelastustoimintaan. Avustuksen käytön valvomiseksi tarkastettiin yhdistysten vuoden 2021 toimintakertomukset ja tilinpäätösasiakirjat.
26.01.66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille	46 948 euroa	Maailmanlaajuisen meripelastusorganisaation COSPAS-SARSAT -järjestön jäsenmaksu.

5.2.4 Valtuudet

Rajavartiolaityksellä on ollut tilikauden aikana kolme valtuutta seuraavasti:

Vuosi	Valtuuden aihe	Valtuus	Sopimus tehty	Tilanne
2018 TAE 2019 uusittu	Meriveneiden hankinta (7 kpl)	22,5 milj. euroa	08/2019	Kuusi merivenettä vastaanotettu, näistä kolmeen on saatu 8,1 milj. euroa rahoitusta sisäisen turvallisuuden rahastosta. Aikataulussa.
2014 TAE	Öljyntorjuntapalvelut yhteysaluksille	4 milj. euroa	02/2014 ja 12/2014	Valtuus siirtyi Suomen ympäristökeskukselta Rajavartiolaitykselle vuonna 2019. Vuosittaisia kuluja 400 000 euroa vuoteen 2023 saakka.
2022 1. LTA 2022 2. LTA	Ulkovartiolaivan hankinta (2 kpl)	448 milj. euroa	06/2022	Vartiolaivojen hankinnasta on tehty sopimus telakan kanssa kesällä 2022, jonka mukaan ensimmäinen laiva valmistuu 2025 ja toinen 2026. Aikataulussa.

5.3 TUOTTO- JA KULULASKELMAN ANALYYSI

Tiliryhmä	Muutos +/- (milj. euroa)	Selvitys (sisältö / pääasiallinen syy muutokseen)
30 Maksullisen toiminnan tuotot	-	Maksullisen toiminnan tuotot tavanomaisella tasolla. Sairaankuljetus, Senaatille tuotetut kiinteistön hoitopalvelut, viisumit.
31 Vuokrat ja käyttökorvaukset	-	Vuokrat ja käyttökorvaukset tavanomaisella tasolla. Palvelussuhdeasuntojen vuokraus, muu vuokraus.
39 Muut toiminnan tuotot	+ 15,79	Kasvu selittyy pääosin sisäisen turvallisuuden rahastosta (ISF) ja yhdennetyn rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineestä (BMVI) saatujen tulojen kasvusta.
40 Aineet, tarvikkeet, tavara, ml. varaston muutos	+ 15,66	Suorituskyvyn nostaminen vakavissa häiriötilanteissa sekä polttoainekulujen kasvu ja sähkön hinnan nousu.
41 Henkilöstökulut	- 2,13	Työaikaerusteisten lisien ja varallaolokorvausten lasku, syynä sisäraja- ja valvonnan päättyminen (-2,6 milj. euroa). Sairasvakuutus- yms. lakien mukaisten palautusten (-0,8 milj. euroa) ja lomapalkkavelan (-0,6 milj. euroa) muutokset. Varsinaiset palkat nousivat 2,0 % (2,3 milj. euroa) sopimusmuutoksista johtuen. Henkilötyövuosien lasku -25,6 henkilötyövuotta.
42 Vuokrat	+ 1,56	Senaatti-kiinteistön vuokratulujen kasvu (1,6 milj. euroa).
43 Palveluiden ostot	+ 1,22	ICT-palveluiden (+1,1 milj. euroa) ja koulutuspalveluiden (+0,9 milj. euroa) kasvu.
45 Muut kulut	- 1,82	Koronapandemian sisäraja- ja valvontakomennukset lopetettiin vuoden aikana ja näistä johtuvat päiväraha- ja matkustuspalveluiden kulut laskivat (-3,0 milj. euroa).
47 Valmistus omaan käyttöön	+ 0,65	Aktivoitu teknisten valvontajärjestelmien parannustöitä sekä kiinteistötoimialan hankkeita.
60 Satunnaiset tuotot	- 1,65	Tuotot ovat pääosin viivästyneiden hankkeiden sopimusrikkomustuottoja ja palvelussitoumusrikkomustuottoja.
61 Satunnaiset kulut	- 1,51	Kulut pääosin maksettuja vahingonkorvauksia. Muut kulut mm. oikeudenkäyntikulua.

Tilivuoden aikana ei ole tehty tileistä poistoja.

5.4 TASEEN ANALYYSI

Rajavartiolaitoksen käyttöomaisuuden tasearvo oli 270,3 milj. euroa (2021: 261,7 milj. euroa). Aineellisista hyödykkeistä kuljetusvälineet (ilma-alukset, alukset, ajoneuvot) muodostavat merkittävimmän osuuden (204,9 milj. euroa). Alla olevassa taulukossa on Rajavartiolaitoksen taseeseen tilivuoden aikana aktivoituja suurimpia eriä:

Aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin aktivoituja hankkeita	Milj. euroa
Tietojärjestelmien kehittäminen (meripelastussovellus, paikkatietoalusta)	5,5
Kiinteistötoimialan rakennuksia ja rakennelmia, järjestelmiä	3,8
Ajoneuvoja varusteluineen (ml. moottorikelkat ja maastoajoneuvot)	4,2
Alukset (mm. meriveneet, nopeat veneet, RPAS)	10,4
Neljän helikopterin (119 Koala) peruskorjaus	1,5
Valvontatekniikan laitteita ja -järjestelmiä (ml. automaattiset rajatarkastuslinjastot)	4,0
Muut aktivoitut (mm. kuormastokalusto, kalusteet)	1,2
Yhteensä (milj. euroa)	30,6

Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden ennakkomaksuissa, keskeneräisissä hankinnoissa sekä keskeneräisissä rakennuksissa ja rakenteissa on muun muassa:

Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden keskeneräiset hankkeet	Milj. euroa
Maa- ja merirajan valvontajärjestelmät sekä tietojärjestelmähankkeet	5,8
Kiinteistötoimialan eri hankkeet (rakenteet, rakennelmat, järjestelmät)	4,7
Ilma-alustoimialan keskeneräiset hankkeet (AB/AB412 modifikaatio)	0,6
Alushankkeet (meriveneet, vartiolaiva 2025 -hanke)	11,2
Muut hankkeet (ENI-CBC, laitesuojat)	1,3
Yhteensä (milj. euroa)	23,6

Muiden tasetilien sisältö merkittävimpien erien ja muutosten osalta on seuraava:

Tililaji	Saldo (euroa)	Selvitys
150 Aineet ja tarvikkeet	11 432 335	Vartiolentolaivueen varaosa- ja varalaitetarasto, varusmieskompanioiden muonavarastot, polttoainevarastot.
170 Myyntisaamiset	735 586	Isoimmat yksittäiset saatavat Kansaneläkelaitokselta (sairaankuljetuksista) ja Senaatilta sekä valtion sisäisiä saamisia noin 150 000 euroa.
173 Muut siirtosaamiset	18 217 824	Ulkopuolisen rahoituksen hankesaamiset ja v. 2021 työterveyshuollon KELA:n palautukset. Valtion sisäisten saamisten osuus 16,4 milj. euroa ovat sisäisen turvallisuuden rahaston ja Yhdennetyn rajaturvallisuuden- ja viisumipoliitiikan rahoitustukivälineen hankesaamiset.
174 Muut lyhytaikaiset saamiset	893 066	Isoimpana eränä ulkopuolisen rahoituksen hankkeiden saamiset (776 048 euroa).
255 Talletetut vieraat varat	-42 000	Kevyen ilmatyynyaluksen takuuajan vakuus.
256 Saadut ennakot	2 162 617	Väinö Bromanin lahjoitus Pohjois-Karjalan rajavartioston Onttolan varuskunta-alueen kehittämiseen ja varustamiseen sekä EU-hankkeiden avoimet ennakot.
262 Muut lyhytaikaiset velat	867 820	V. 2021 alusta lukien alkaneiden yhteisrahoitteisten hankkeiden koordinoitavat varat sekä lahjoitetut varat.

6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

6.1 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA

Rajavartioloitoksessa sisäisen valvonnan järjestämistä johtaa ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa Rajavartioloituksen päällikkö. Rajavartioloituksen päällikkö on määrännyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleiset periaatteet ja vastuut Rajavartioloituksen pysyväisasiakirjassa RVLPAK A.21.

Rajavartioloituksen sisäisen valvonnan järjestelyt pohjautuvat COSO-viitekehykseen ja riskienhallinnan toteutus ISO 31000:2009 -standardiin. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kytketty osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa.

Riskienhallintaa tehdään Rajavartioloitoksessa kaikilla tasoilla. Strateginen riskien arviointi tehdään arvioimalla riskejä Rajavartioloituksen strategisten päämäärien ja toimintaedellytysten suhteen. Strateginen riskien arviointi kattaa koko Rajavartioloituksen toiminnan ja rakenteet. Toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä tehdään myös kehityshankkeiden riskiarvioinnit ja suunnitellaan sisäisen valvonnan toimenpiteet.

Rajavartioloituksen hallintoyksiköt toimeenpanevat Rajavartioloituksen esikunnan määrittämät valvontatoimet ja raportoivat niistä. Hallintoyksiköt vastaavat oman toiminnan riskien arvioinnista, hallinta- ja valvontatoimien suunnittelusta, toimeenpanosta ja seurannasta.

Riskienhallinnassa hyödynnetään sisäministeriön linjauksen mukaisesti sähköistä Granite ERSM -riskienhallintajärjestelmää.

6.2 SISÄINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA

Laillisuusvalvonta on vakiintunut osa Rajavartioloituksen toimintaa ja se on täyttänyt sille asetetut tavoitteet. Toimintatapoja on ohjattu ja muutettu ylimpien laillisuusvalvojen sekä Rajavartioloituksen oman laillisuusvalvonnan havaintojen perusteella. Rajavartioloituksen sisäisestä laillisuusvalvonnasta laaditaan vuosittain oma raporttinsa.

Rajavartioloituksen laillisuusvalvonnassa on otettu huomioon sisäministeriön asettaman laillisuusvalvonnan kehittämistyöryhmän työ.

Rajavartioloituksen laillisuusvalvonnan roolia on selkeytetty perustamalla Rajavartioloituksen esikunnan oikeudellisen osaston yhteyteen uusi laillisuusvalvontayksikkö vuoden 2022 alusta alkaen.

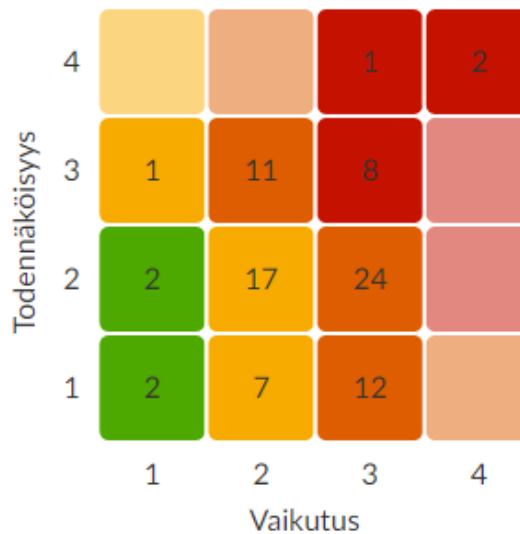
6.3 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI JA TULOKSET

Rajavartioloituksen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vahvuuksina ovat erityisesti sotilaallinen koulutus ja johtamisjärjestelmä. Johtajina ja asiantuntijoina toimivan päällystön koulutukseen kuuluu uhkien ja riskien arviointi osana jatkuvaa tilanteenarviointia, niiden perusteella laaditut toimintasuunnitelmat ja tinkimätön pyrkiminen tavoitteisiin. Säännöllinen tehtäväkierto ennaltaehkäisee väärinkäytöksiä. Sotilasjohtamisen periaatteen mukaan johtamisesta valtaosa on valvontaa. Sisäinen tarkastustoiminta on vakiintunut osa Rajavartioloituksen toimintaa, mutta sitä vahvistetaan ja edelleen lisätään vuoden 2023 aikana. Esikuntien tehtäviksi on myös säädetty alayksiköihin kohdistuvia valvonta- ja tarkastustehtäviä. Rajavartioloituksen esikunta valvoo Rajavartioloituksen tehtävien asianmukaista suorittamista ja tarkastaa alaisensa hallintoyksiköiden toimintaa. Hallintoyksikön esikunta valvoo hallintoyksikön yksiköiden toimintaa.

Rajavartioloituksen strategisia päämääriä uhkaavien riskien käsittelyssä ja seurannassa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin painopistealueisiin ja niiden mukaisiin riskeihin:

- 1) Riittävät voimavarat, mukaan lukien henkilötyövuodet
- 2) Strategisten hankkeiden sekä muiden suorituskykyä nostavien hankkeiden toimeenpano asetetussa aikataulussa taloudellisesti ja tehokkaasti
- 3) Operatiivisen suorituskyvyn ylläpito, tekniikka ja toimitilat.

Rajavartiolaitoksen strategisia päämääriä koskevien riskien riskitasot ilmenevät lukumäärittäin seuraavasta riskikartasta.

Rajavartiolaitoksen tulossuunnitelman ja Rajavartiolaitoksen esikunnan työsuunnitelman valmistelun yhteydessä arvioitiin kehityshankkeiden ja toimenpiteiden riskit ja suunniteltiin riskienhallintatoimenpiteet. Rajavartiolaitoksen esikunnan osastopäällikkökokouksessa on säännöllisesti arvioitu ajankohtaisia riskejä ja suunniteltu niiden hallintatoimenpiteitä. Rajavartiolaitoksen esikunnan tarkastussuunnitelma on pääosin toteutunut. Hallintoyksiköt toteuttivat omat sisäisen valvonnan toimenpiteensä ja raportoivat niistä.

Rajavartiolaitoksen sisäiseen valvontaan ja riskien arviointiin tehtiin ulkoinen arviointi loppuvuonna 2022. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on Rajavartiolaitoksessa järjestetty systemaattisesti ja kattavasti. Rajavartiolaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat yleisesti hyväksytyihin viitekehyksiin. Ulkoisen arvion tulosten ja suositusten perusteella sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan määräys päivitetään vuoden 2023 aikana. Sisäisen tarkastuksen toimintaa vahvistetaan ja lisätään mukaan lukien seuranta ja raportointi. Sisäisen valvonnan ja riskienarvioinnin koulutusta lisätään. Sotilaallisesti järjestetty organisaatio tukee Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamista, vastuiden selkeää jakamista sekä tulosvastuuta.

6.4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttää talousarvioasetuksen 69§:n vaatimukset.

Keskeisimmät kehittämiskohteet ovat sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan määräyksen päivittäminen, sisäisen tarkastuksen toimintojen vahvistaminen mukaan lukien seuranta ja raportointi sekä koulutuksen lisääminen.

7. ARVIOINTIEN TULOKSET

Rajavartiolaitoksessa toteutettiin vuonna 2022 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ulkoinen arviointi. Arvioinnin tarkoituksena oli osaltaan varmentaa Rajavartiolaitoksen johdolle ovatko sisäisen valvonnan menettelyt toiminnan riskeihin nähden asianmukaiset ja riittävät. Edellinen arviointi on tehty 2017. Arviointi tehdään viiden vuoden välein.

Kokonaisuutena arvioiden Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toimintamalli on järjestelmällinen ja toimiva varmistaen keskeisten riskien oikea-aikaisen havaitse-

misen ja tuloksellisen hallinnan. Arviossa tehdyt kehitysesitykset liittyivät sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta annetun määräyksen selkeyttämiseen ja muiden määräysten ja ohjeiden parempaan keskinäiseen yhteensovittamiseen, sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toimintamallin koulutukseen ja perehdyttämiseen sekä seurannan ja raportoinnin kehittämiseen.

8. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ JA TAKAISINPERINNÄT

Rajavartiolaitoksessa tehtiin vuonna 2022 yksi esitutkintalain mukainen esiselvitys väärinkäytösepäilyyn liittyen. Asiassa saadun selvityksen perusteella ei ilmennyt syytä epäillä tahallista tai huolimattomuudesta johtuvaa väärinkäytöstä.

Vuoden 2022 aikana palkan kautta perittiin liikaa maksettua palkkaa takaisin yhteensä 53 088,98 euroa. Määrällisesti eniten takaisinperintöjä aiheuttivat takautuvasti voimaantulleet suoritusarvioinnit ja vaativuusluokan muutokset, takautuvasti ilmoitetut virkavapaudet ja sairauslomiin liittyvät takautuvuudet. Lisäksi oli joitakin määrältään pieniä takaisinperintöjä, joista ei tehty erillistä takaisinperintäasiakirjaa, vaan asia hoidettiin palkanmuutoksen yhteydessä.

Maksuvapautusta oli haettu kuudessa (6) tapauksessa, yhteensä 14 632,01 euroa. Hakemuksista kolme, määrältään yhteensä 2 061,90 euroa, kohdistui vuoden 2021 takaisinperintöihin ja yksi 4 500 euron hakemus kohdistui palvelussitoumuskorvaukseen. Valtiokonttori myönsi maksuvapautuksen kahdessa (2) tapauksessa osittain. Myönnetyt maksuvapautukset olivat yhteensä 5 107,38 euroa. Vuoden vaihteessa 2022 Valtiokonttorilla ei ole käsittelyssä yhtään maksuvapautukseen liittyvää asiaa.

Matka- ja kululaskujen osalta takaisinperintöjä tehtiin yhteensä 4 754,19 euroa. Takaisinperinnät liittyivät liikaa maksettuihin päivärahoihin tai ennakkoihin ja perheellisten virkamiesten erityiskorvauksiin.

TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA JA SEN SISÄLTÄMÄT VALTUUKSIA KOSKEVAT TIEDOT

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero	Osaston, momentin ja tilijaottelun nimi	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2022	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	2 868 376,10	1 683 684	1 683 683,88	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	2 868 376,10	1 683 684	1 683 683,88	0,00	100
12.	Sekalaiset tulot	2 178 928,84	4 976 899	4 976 899,05	0,00	100
12.26.99.	Sisäministeriön hallinnonalan muut tulot	402 520,00	1 016 746	1 016 746,44	0,00	100
	12.26.99.3. Muut tulot	402 520,00	1 016 746	1 016 746,44	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 019 708,00	74 100	74 100,24	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	756 700,84	3 886 052	3 886 052,37	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		5 047 304,94	6 660 583	6 660 582,93	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero	Pääluokan, momentin ja tilijaottelun nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 käyttö	Talousarvion 2022 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot / edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24.	Ulkoministeriön hallinnonala							97 575,36	97 575,36	23 475,12	0,00
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)							97 575,36	97 575,36	23 475,12	0,00
26.	Sisäministeriön hallinnonala	497 597 649,96	339 303 288	271 808 002,96	67 492 233,64	339 300 236,60	3 051,64	389 866 618,56	704 780 618,56	305 865 715,38	398 914 903,18
26.01.25.	Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta (S3)	1 052 000,00	1 148 000	68 150,55	1 079 849,45	1 148 000,00	0,00	5 344 336,73	6 492 336,73	4 197 587,72	2 294 749,01
26.01.29.	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	20 200 299,20	24 339 288	24 339 288,24		24 339 288,24	0,00				
26.01.50.	Eräät avustukset (S2)	250 000,00	250 000	250 000,00		250 000,00	0,00		250 000,00	250 000,00	0,00
	26.01.50.1. Suomen meripelastusseura	237 900,00	237 900	237 900,00		237 900,00	0,00		237 900,00	237 900,00	0,00
	26.01.50.2. Ålands Sjö- räddssällskap	12 100,00	12 100	12 100,00		12 100,00	0,00		12 100,00	12 100,00	0,00
26.01.66.	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (A)	43 350,76	50 000	46 948,36		46 948,36	3 051,64				
26.20.01.	Rajavartiolaitoksen toimintameno (S2)	285 033 000,00	302 516 000	247 070 699,41	55 445 300,59	302 516 000,00	0,00	37 765 894,45	340 281 894,45	284 836 593,86	55 445 300,59
26.20.70.	Ilma- ja vartioalusten hankinta (S5)	191 019 000,00	11 000 000	32 916,40	10 967 083,60	11 000 000,00	0,00	346 756 387,38	357 756 387,38	16 581 533,80	341 174 853,58
	26.20.70.03. Turva lisähankinnat (KPY)		250 000		250 000,00	250 000,00	0,00		250 000,00		250 000,00
	26.20.70.06. Partioveneen järjestelmäpäivitys (KPY)		2 100 000	32 916,40	2 067 083,60	2 100 000,00	0,00		2 100 000,00	32 916,40	2 067 083,60
	26.20.70.07. Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot (KPY)		6 420 000		6 420 000,00	6 420 000,00	0,00		6 420 000,00		6 420 000,00
	26.20.70.08. NV-kaluston hankinta (KPY)		2 230 000		2 230 000,00	2 230 000,00	0,00		2 230 000,00		2 230 000,00
	26.20.70.1. Ilma-alusten hankinta (KPY)	0,00		0,00		0,00	0,00	1 181 616,74	1 181 616,74	1 181 616,74	0,00
	26.20.70.2. Meriveneen hankinta (KPY)							4 646 857,96	4 646 857,96	2 671 695,10	1 975 162,86
	26.20.70.3. Ulkovartiolaiva Turvan varustelu (KPY)	0,00						1 276 391,29	1 276 391,29		1 276 391,29
	26.20.70.4. Ulkovartiolaivan hankinta (KPY)	185 000 000,00		0,00		0,00	0,00	308 965 714,58	308 965 714,58	7 558 858,53	301 406 856,05
	26.20.70.5. Kahden AB/B 412 helikopterin yhdenmukaistaminen	1 019 000,00						1 019 000,00	1 019 000,00	2 272,46	1 016 727,54

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero	Pääloukan, momentin ja tilijaottelun nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 käyttö	Talousarvion 2022 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot / edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
	26.20.70.6. Partioveneen järjestelmäpäivitys (KPY)							111 950,00	111 950,00	111 950,00	0,00
	26.20.70.7. Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot (KPY)	2 865 000,00						7 685 573,85	7 685 573,85	403 258,60	7 282 315,25
	26.20.70.8. NV-kaluston hankinta (KPY)	2 135 000,00		0,00		0,00	0,00	1 180 593,43	1 180 593,43	1 150 299,09	30 294,34
	26.20.70.9. Rajavartiolaitoksen investoinnit (HO 2019 kertaluonteinen) (KPY)	0,00		0,00		0,00	0,00	20 688 689,53	20 688 689,53	3 468 666,88	17 220 022,65
28.	Valtiovaraministeriön hallinnonala	116 825,00						0,00	0,00	0,00	0,00
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen (A)	116 825,00									
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala							16 548,56	16 548,56	16 548,56	0,00
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (S3)							16 548,56	16 548,56	16 548,56	0,00
	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet							16 548,56	16 548,56	16 548,56	0,00
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	144 090,43	129 038	129 038,46		129 038,46	0,00	0,00	129 038,46	129 038,46	0,00
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	144 090,43	129 038	129 038,46		129 038,46	0,00		129 038,46	129 038,46	0,00
	32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	144 090,43	129 038	129 038,46		129 038,46	0,00		129 038,46	129 038,46	0,00
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	50 384,74	46 817	46 817,02		46 817,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.50.	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (A)	32 045,28	30 874	30 873,58		30 873,58	0,00				
	33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	32 045,28	30 874	30 873,58		30 873,58	0,00				
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (A)	18 339,46	15 943	15 943,44		15 943,44	0,00				
	33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	18 339,46	15 943	15 943,44		15 943,44	0,00				
Määrärahatilit yhteensä		497 908 950,13	339 479 144	271 983 858,44	67 492 233,64	339 476 092,08	3 051,64	389 980 742,48	705 023 780,94	306 034 777,52	398 914 903,18

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2022 valtuudet	Vuoden 2022 valtuudet	Vuoden 2022 valtuudet	Vuoden 2022 valtuudet	Vuoden 2022 valtuudet	Vuoden 2022 valtuudet	Talousarvio-menot 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2023 TA:ssa						
26.20.70. Ilma- ja var- tialusten hankinta	22 061	448 000	0	448 000	447 539	461	0	9 592	20 727	134 000	200 145	86 394	441 266
Aikaisempien vuosien valtuudet	22 061	0	0	0	0	0	0	2 592	727	0	0	0	727
Vuonna 2022 käytettä- vissä olevat valtuudet		448 000	0	448 000	447 539	461	0	7 000	20 000	134 000	200 145	86 394	440 539
35.10.20. Ympäristö- vahinkojen torjunta	4 000	0	0	0	0	0	0	391	624	0	0	0	624
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 000	0	0	0	0	0	0	391	624	0	0	0	624
Vuonna 2022 käytettä- vissä olevat valtuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	26 061	0	448 000	448 000	447 539	461	0	9 983	21 351	134 000	200 145	86 394	441 890

1. Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.
2. Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00."
3. Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.
4. Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

Rajavartiolaitoksen tuotto- ja kululaskelma	1.1.2022 – 31.12.2022	1.1.2022 – 31.12.2022 YHTEENSÄ	1.1.2021 – 31.12.2021	1.1.2021 – 31.12.2021 YHTEENSÄ
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	582 619,36		623 066,51	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	565 159,32		574 886,11	
Muut toiminnan tuotot	<u>24 448 835,14</u>	25 596 613,82	<u>8 663 055,46</u>	9 861 008,08
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	38 784 241,17		23 614 767,59	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-690 635,97		-1 181 309,84	
Henkilöstökulut	180 437 479,01		182 564 774,86	
Vuokrat	23 726 418,13		22 170 088,74	
Palvelujen ostot	42 918 482,34		41 696 059,48	
Muut kulut	10 705 916,71		12 523 683,93	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-1 345 796,52		-691 148,81	
Poistot	<u>24 435 428,66</u>	<u>-318 971 533,53</u>	<u>22 669 104,99</u>	<u>-303 366 020,94</u>
JÄÄMÄ I		-293 374 919,71		-293 505 012,86
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 547,57		4 587,50	
Rahoituskulut	<u>-4 064,01</u>	-2 516,44	<u>-6 707,40</u>	-2 119,90
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	123 278,67		1 775 831,55	
Satunnaiset kulut	<u>-69 367,94</u>	53 910,73	<u>-1 576 139,63</u>	199 691,92
JÄÄMÄ II		-293 323 525,42		-293 307 440,84
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot valtionhallinnolta	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00
Kulut				
Siirtotaloudenkulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	250 000,00		250 000,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	<u>46 948,36</u>	<u>-296 948,36</u>	<u>43 350,76</u>	<u>-293 350,76</u>
JÄÄMÄ III		-293 570 473,78		-293 600 791,60
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAK-SUISTA				
Perityt arvonlisäverot	1 683 683,88		2 868 376,10	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-24 361 884,56</u>	<u>-22 678 200,68</u>	<u>-20 193 304,11</u>	<u>-17 324 928,01</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-316 248 674,46</u>		<u>-310 925 719,61</u>

TASE

RAJAVARTIOLAITOKSEN TASE	1.1.2022 – 31.12.2022	1.1.2022 – 31.12.2022 YHTEENSÄ	1.1.2021 – 31.12.2021	1.1.2021 – 31.12.2021 YHTEENSÄ
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	1 431 481,11		976 242,77	
Muut pitkävaikutteiset menot	9 508 668,90		5 803 280,82	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 909 831,08	13 849 981,09	5 577 258,93	12 356 782,52
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	98 216,00		98 216,00	
Rakennukset	4 507 070,60		4 893 754,34	
Rakennelmat	10 510 780,54		9 190 847,71	
Koneet ja laitteet	220 428 585,83		219 321 041,76	
Kalusteet	254 584,34		298 169,42	
Muut aineelliset hyödykkeet	12 500,00		12 500,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	20 657 552,18	256 469 289,49	15 521 202,42	249 335 731,65
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		270 319 270,58		261 692 514,17
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	11 432 334,91	11 432 334,91	10 741 698,94	10 741 698,94
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	7 517,00	7 517,00	12 615,00	12 615,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	735 586,26		912 670,64	
Siirtosaamiset	18 217 824,45		6 998 512,07	
Muut lyhytaikaiset saamiset	893 066,31		98 071,10	
Ennakkomaksut	49 504,20	19 895 981,22	85 217,36	8 094 471,17
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	922,10		922,10	
Kirjanpitoyksikön menotilit	-444,05	478,05	-425,22	496,88
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS YHTEENSÄ		31 336 311,18		18 849 281,99
VASTAAVAA YHTEENSÄ		301 655 581,76		280 541 796,16

RAJAVARTIOLAITOKSEN TASE	1.1.2022 – 31.12.2022	1.1.2022 – 31.12.2022 YHTEENSÄ	1.1.2021 – 31.12.2021	1.1.2021 – 31.12.2021 YHTEENSÄ
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	308 130 527,40		308 130 527,40	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-81 342 917,73		-87 282 857,96	
Pääoman siirrot	335 244 503,65		316 865 659,84	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-316 248 674,46	245 783 438,86	-310 925 719,61	226 787 609,67
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	41 678,40		0,00	
Saadut ennakot	2 162 616,97		1 253 928,68	
Ostovelat	18 819 684,41		16 097 849,09	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	3 634 488,94		4 154 027,39	
Edelleen tilittävät erät	3 532 048,78		3 706 772,78	
Siirtovelat	26 813 804,93		28 532 142,02	
Muut lyhytaikaiset velat	867 820,47	55 872 142,90	9 466,53	53 754 186,49
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		55 872 142,90		53 754 186,49
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		301 655 581,76		280 541 796,16

LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöslaskelmien liitteet

Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

- 1) **Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten vaikutukset**
Ei ilmoitettavaa.
- 2) **Valuuttakurssi, jolla ulkomaanrahamääräiset velat ja saamiset sekä muut sitoumukset on muutettu euroiksi**
Valuuttamaksut maksetaan pääosin keskitetysti Valtiokonttorin pankkitileiltä ja niihin liittyvät kurssierot kirjautuvat Valtiokonttorille.
- 3) **Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja niiden muutokset**
Palkat on kirjattu kirjanpitoon maksuperusteella.

Handi -valtion tilaamisen ja laskujen käsittelyjärjestelmän automaatioprosessiin menevien laskujen kohdennukseen ei ole tilinpäätöksessä puututtu, vaan laskut ovat kohdistuneet automaatiossa laskun kirjauspäivämäärän mukaiseen tilivuoteen.

Omaisuuksien arvostus on tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhdenmukaisin periaattein, säännösten ja määräysten mukaisesti.

Vaihto-omaisuutena on käsitelty ilma-alusten varaosa- ja varalaittevarastot, varusmieskomppanioiden ruokaloiden muonavarastot (ml. taistelumuonat) ja polttoainetarastot. Näiden omaisuuserien arvostus on tehty aineiden ja tarvikkeiden hankintahintaan ja polttoaineiden osalta inventointihetken (30.11.) hintaan.

- 4) **Aikaisempiin vuosiin kohdistuneet tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset**
EU:n sisäasioiden rahastojen ohjelmakauden 2021–2027 ensimmäinen hakukierros järjestettiin touko–kesäkuussa 2022 ja tuolloin oli mahdollista hakea takautuvasti rahoitusta myös 2021 syntyneisiin kuluihin. Rajavartiolaitos haki rahoitusta rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineestä hankkeeseen ”Partioajoneuvokaluston uudistaminen”, johon sisältyi myös vuonna 2021 hankittuja ajoneuvoja. Tukipäätös hankkeelle saatiin vasta marraskuussa 2022 ja kyseisen hankkeen vuoden 2021 hankinnat yhteensä noin 2 milj. eroa (ml. arvonlisävero) korjattiin projektikirjanpitoon vasta tukipäätöksen saamisen jälkeen vuonna 2022.

Vuonna 2021 päättyneen AS332 Super Puma helikopterien modifikaatio ja G-huolto hanke viivästyi merkittävästi ja siitä Rajavartiolaitos sai viivästyssakkotuloja 1,7 milj. euroa vuonna 2021. Viivästyssakkoja vastaan saadut loput varaosat on kirjattu vuoden 2022 kirjanpitoon. Viivästyksestä johtuneista syistä vuoden 2018 ilma-alusten hankinta (KPY) talousarvioltililtä 26.20.70.1 käyttämättä jäänyt osuus 2,27 milj. euroa käytettiin Meriveneen hankintaan (26.20.70.2). Rajavartiolaitos on saanut vuoden 2018 talousarviossa valtuuden ja määrärahan meriveneiden hankintaan.

Rajavartiolaitoksen vuoden 2018 kirjanpidossa oli neljän Koala-helikopterien valvontakyvyn parantamiseen liittyvä lasku arvoltaan 101 000 euroa. Lasku on kirjattu

vuosikuluksi, vaikka kyseessä keskeneräisen käyttöomaisuuden kautta aktivoitava kulu. Kirjaus on oikaistu vuoden 2022 kirjanpitoon. Koala-helikopterien modifikaatiot ovat valmistuneet vuonna 2022 ja hanke päättyy.

Muita merkittävän suuruisia, aikaisempiin vuosiin kohdistuvia tuottoja, kuluja tai virheiden korjauksia ei ole ollut.

5) Selvitys tiedoista, jotka eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen

Vuosien 2021 ja 2022 työpaikkamajoituksesta syntyneet tulot ovat kirjautuneet palvelussuhdeasuntojen suoritteelle. Vuoden 2021 työpaikkamajoituksen tulot 30 000 euroa on korjattu vuoden 2022 kirjanpidossa. Vuoden 2021 tuloja ei huomioida kustannusvastaavuuslaskelmalla.

6) Selvitys tilinpäätöksen jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Ei ilmoitettavaa.

Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö vuonna 2022	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutuk- set)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.20.01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	293 304 560,75	314 516 000	267 568 806,87		323 014 107,46				305 334 701,32	
	Bruttotulot	8 271 560,75	12 000 000	20 498 107,46		20 498 107,46				20 498 107,46	
	Nettomenot	285 033 000,00	302 516 000	247 070 699,41	55 445 300,59	302 516 000,00	0,00	37 765 894,45	340 281 894,45	284 836 593,86	55 445 300,59
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien pe- rusturvasta (Arviomääräraha)	Bruttomenot	18 339,46		15 943,44		15 943,44					
	Bruttotulot	0,00									
	Nettomenot	18 339,46	15 943	15 943,44		15 943,44	0,00				

Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero	Tilijaottelun nimi		Peruutettu
24. Ulkoministeriön hallinnonala			
Vuosi 2020		Tilijaottelu	Yhteensä
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	74 100,24	74 100,24
Pääloukat yhteensä			74 100,24
Vuosi 2020			74 100,24

Liite 5 Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulujen erittely	2022	2021
Henkilöstökulut	151 106 123,48	152 824 872,43
Palkat ja palkkiot	150 523 672,85	151 619 846,82
Tulosperusteiset erät	10 263,00	10 054,00
Lomapalkkavelan muutos	572 187,63	1 194 971,61
Henkilösivukulut	29 331 355,53	29 739 902,43
Eläkekulut	25 612 802,37	25 326 841,52
Muut henkilösivukulut	3 718 553,16	4 413 060,91
Yhteensä	180 437 479,01	182 564 774,86
Johdon palkat ja palkkiot, josta	2 504 337,11	2 424 344,59
- tulosperusteiset erät	10 263,00	10 054,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	3 040,00	3 120,00
Johto	2 560,00	2 640,00
Muu henkilöstö	480,00	480,00

Palkkiot sisältävät asevelvollisten ja kadettien päivärahoja 887 354 euroa (2021: 860 264 euroa).

Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Kom-luokka	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuosina	Vuotuinen poisto-%
112 Aineettomat oikeudet				
11200000 Ostetut atk-ohjelmit	1120010	Tasapoisto	5	20
11230000 Liittymismaksut	1123010	Tasapoisto	10	10
11290000 Muut aineettomat oikeudet	1129010	Tasapoisto	5	20
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1140010	Tasapoisto	5	20
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1140020	Tasapoisto	10	10
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot - Esim. vuokratiloihin tehdyt merkittävät perusparannustyöt.	1149010	Tasapoisto	10	10
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
11900000 Ennakkomaksut aineettomasta käyttöomaisuudesta		Ei poistoja		
11910000 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat - Keskeneräiset merkittävät tietojärjestelmät	1191010	Ei poistoja		
120 Maa-alueet				
12000000 Metsäalueet	1200010	Ei poistoja		
12090000 Muut maa- ja vesialueet	1209010	Ei poistoja		
122 Rakennukset				
12220000 Teollisuusrakennukset	1222010	Tasapoisto	30	3,3
12230000 Varistorakennukset	1223010	Tasapoisto	20	5
12290000 Muut rakennukset	1229020	Tasapoisto	30	3,3
123 Rakennelmat				
12300000 Rakennelmat - Kontit	1230010	Tasapoisto	15	6,6
12300000 Rakennelmat - Muut rakennelmat, esim. varasto- ja kaarihallit	1230030	Tasapoisto	20	5
125-126 Koneet ja laitteet				
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet - Partioajoneuvot, moottorikelkat, maastoajoneuvot, moottoripyörät	1250010	Tasapoisto	5	20
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet - Hallinnolliset ajoneuvot, traktorit, kuorma-autot, linja-autot	1250020	Tasapoisto	10	10
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Apuveneet, nopeat veneet, jääkulkuneuvot, vesijetit	1251010	Tasapoisto	7	14,3
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Rajavartiolaivokset ulkovartiolaivat ja raskaat ja kevyet rannikkovartiolaivat	1251020	Tasapoisto	30	3,3
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Partioveneet, meriveneet, ilmatyynyalukset, rannikkovartiioveneet	1251030	Tasapoisto	15	6,6
12520000 Lentokoneet ja muut ilmakuljetusvälineet - Ilma-alusten elektroniikka ja valvontalaitteet	1252010	Tasapoisto	7	14,3
12520000 Lentokoneet ja muut ilmakuljetusvälineet - Rajavartiolaivoksen ilma-alukset ja niiden varamoottorit ja vaihteistot.	1252020	Tasapoisto	25	4
12530000 Raskaat työkoneet	1253010	Tasapoisto	7	14,3
12540000 Kevyet työkoneet - Trukit	1254010	Tasapoisto	7	14,3
12550000 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	1255010	Tasapoisto	3	33,3
12560000 Toimistokoneet ja -laitteet	1256010	Tasapoisto	5	20
12570000 Puhelinkeskukset ja viestintälaitteet	1257010	Tasapoisto	5	20
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	Tasapoisto	5	20
12590000 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet - Asiapapereiden tarkastuslaitteet	1259010	Tasapoisto	5	20
12600000 Muut tutkimuslaitteet - Ensihoitokalusto, defibrillaattorit, painantaelvytyslaitteet	1260010	Tasapoisto	5	20
12690000 Muut koneet ja laitteet - Kamerateet, monitorit, siirtolaitteet, rajatarkastuslaitteet, valvontajärjestelmät ym. - Liikunta- ja kuntosalivälineet - Pumpukalusto	1269010	Tasapoisto	5	20
12690000 Muut koneet ja laitteet - Öljyntorjuntapuomit ja öljynkeräyssäiliöt (Tässä Suomen Ympäristökeskukselta siirtyneet)	1269020	Tasapoisto	10	10

12690000 Muut koneet ja laitteet - Öljyntorjuntakalusto ja -laitteet, esim. talviharjakeräimet, raskaat puomit ja säiliöt	1269030	Tasapoisto	15	6,6
127 Kalusteet				
12700000 Asuinhuoneisto ja -toimistokalusteet	1270010	Tasapoisto	5	20
12790000 Muut kalusteet	1279010	Tasapoisto	5	20
128 Muut aineelliset hyödykkeet				
12800000 Taide-esineet	1280010	Ei poistoja		
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	1289010	Tasapoisto	5	20
129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
12980000 Keskeneräiset rakenteet - Keskeneräiset rakenneomat ja rakenteet, polttoaineiden jakelupisteet, tornit, laiturit ym.	1298010	Ei poistoja		
12990000 Keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat - Keskeneräiset merkittävät kalustohankinnat, valvontalaitteet ja tekniset valvontajärjestelmät	1299010	Ei poistoja		
130 Käyttöomaisuusarvopaperit				
13010000 Muut osakkeet	1301010	Ei poistoja		
13030000 Muut osuudet	1303010	Ei poistoja		

Rajavartiolaitoksen poistosuunnitelman (RVLDno2021-3293, 30.12.2021) mukaan

- Kaikki moottorikelkat ja mönkijät aktivoidaan käyttöomaisuuteen hankintahinnasta riippumatta.
- Kaikki perävaunut, lingot, vesakkosilppurit, säiliöperäkärret ja vedettävät maalilaitteet seurataan irtaimistokirjanpidossa hankintahinnasta riippumatta.
- Alusten perämoottorit ovat osa alusta. Uusien perämoottoreiden hankinta on korjausta tai kunnossapitoa - aluksen toimintakyvyn ylläpitoa - eikä niitä viedä käyttöomaisuuteen, vaikka ne olisivatkin ostettu etukäteen varastoon odottamaan aluksen perämoottorin rikkoontumista.
- Kaikki Virve-radiot seurataan yksilöinä Rajavartiolaitoksen irtaimistorekisterissä.
- Miehittämättömät, pienet ilma-alukset (dronit) ovat ns. kertakäyttötavaraa helpon rikkoontumisen vuoksi eikä niitä viedä käyttöomaisuuteen.
- Ilma-alusten varalaitteiden hankinta on osa ilma-alusten korjaus- ja kunnossapitoa eikä niitä viedä käyttöomaisuuteen vaan ne seurataan vaihto-omaisuudessa korjausarvolla hankintahinnasta riippumatta.
- Ilma-alusten maakalustoa ja testilaitteita ei viedä käyttöomaisuuteen vaan Gannet-varastokirjanpidon seurantaan.
- Vuokrattuun vuokrahuoneistoon Rajavartiolaitoksen tekemät merkittävät muutos- ja parannustyöt aktivoidaan muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat oikeudet	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikut- teiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
Hankintameno 1.1.2022	1 730 990,98	11 058 102,00	5 577 258,93					18 366 351,91
Lisäykset	788 630,89	5 232 562,93	2 362 416,66					8 383 610,48
Vähennykset	0,00	0,00	-5 029 844,51					-5 029 844,51
Hankintameno 31.12.2022	2 519 621,87	16 290 664,93	2 909 831,08					21 720 117,88
Kertyneet poistot 1.1.2022	-754 748,21	-5 254 821,18	0,00					-6 009 569,39
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00					0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-333 392,55	-1 527 174,85	0,00					-1 860 567,40
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00					0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00					0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	-1 088 140,76	-6 781 996,03	0,00					-7 870 136,79
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	1 431 481,11	9 508 668,90	2 909 831,08					13 849 981,09
Aineelliset hyödykkeet	120 Maa- ja vesialue- et	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	98 216,00	12 006 521,05	14 390 556,26	339 119 042,29	875 786,93	12 500,00	15 521 202,42	382 023 824,95
Lisäykset	0,00	76 645,06	2 303 368,10	22 080 482,02	117 808,82	0,00	22 904 733,46	47 483 037,46
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-581 955,57	-120 205,84	0,00	-17 768 383,70	-18 470 545,11
Hankintameno 31.12.2022	98 216,00	12 083 166,11	16 693 924,36	360 617 568,74	873 389,91	12 500,00	20 657 552,18	411 036 317,30
Kertyneet poistot 1.1.2022	0,00	-7 112 766,71	-5 199 708,55	-119 798 000,53	-577 617,51	0,00	0,00	-132 688 093,30
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	575 720,91	120 205,84	0,00	0,00	695 926,75
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-463 328,80	-983 435,27	-20 966 703,29	-161 393,90	0,00	0,00	-22 574 861,26
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	0,00	-7 576 095,51	-6 183 143,82	-140 188 982,91	-618 805,57	0,00	0,00	-154 567 027,81
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	98 216,00	4 507 070,60	10 510 780,54	220 428 585,83	254 584,34	12 500,00	20 657 552,18	256 469 289,49

Liite 8 Rahoitustuotot ja –kulut

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 12 Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut

Valtiontakaukset ja -takuut

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

Euroina	Talousarviomenot 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	19 890 502,20	46 159 763,14	5 335 986,31	4 461 886,69	17 989 070,57	73 946 706,71

Rajavartiolaitoksella on 12 vuokrasopimusta, joihin liittyy jäännösarvovastuu. Jäännösarvovastuut ovat yhteensä 23,0 milj. euroa ja ne on huomioitu vastuuliitteen taulukko-osuudessa irtisanomisajan vuotena.

Tulevien vuosien määrärahatarpeissa ei ole mukana sellaiset koneiden ja laitteiden ylläpitosopimukset, joista rikkoontumisen ja korjauksen johdosta syntyy kuluja. Näiden sopimusten tulevia määrärahatarpeita ei voida arvioida riittävällä tarkkuudella.

Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 15 Velan muutokset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 18 Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Tuotetut kiinteistöhoitopalvelut	31.12.2022
TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	31 334
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	22 000
Tuotot yhteensä:	53 334
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0
Henkilöstökustannukset	26 321
Vuokrat	0
Palveluiden ostot	0
Muut erilliskustannukset	0
Erilliskustannukset yhteensä	26 321
Tukitoimintojen kustannukset	22 512
Poistot	674
Korot	0
Muut yhteiskustannukset	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	23 186
Kokonaiskustannukset yhteensä	49 507
TULOS	3 827
Kustannusvastaavuus %	108 %

Rajavartiolaitos on tuottanut kiinteistöhoitopalveluja Senaatti-kiinteistölle. Palvelu sisältää Senaatin hallinnassa ja hoitovastuulla oleviin kiinteistöihin liittyviä lumi- ja vihertöitä niissä kohteissa, joissa se on kokonaistaloudellisesti edullisempaa Rajavartiolaitoksen hoitamana. Tämän lisäksi Rajavartiolaitos on tuottanut Senaatti-kiinteistölle valvontapalvelua (kilpailullisen toiminnan muut tuotot).

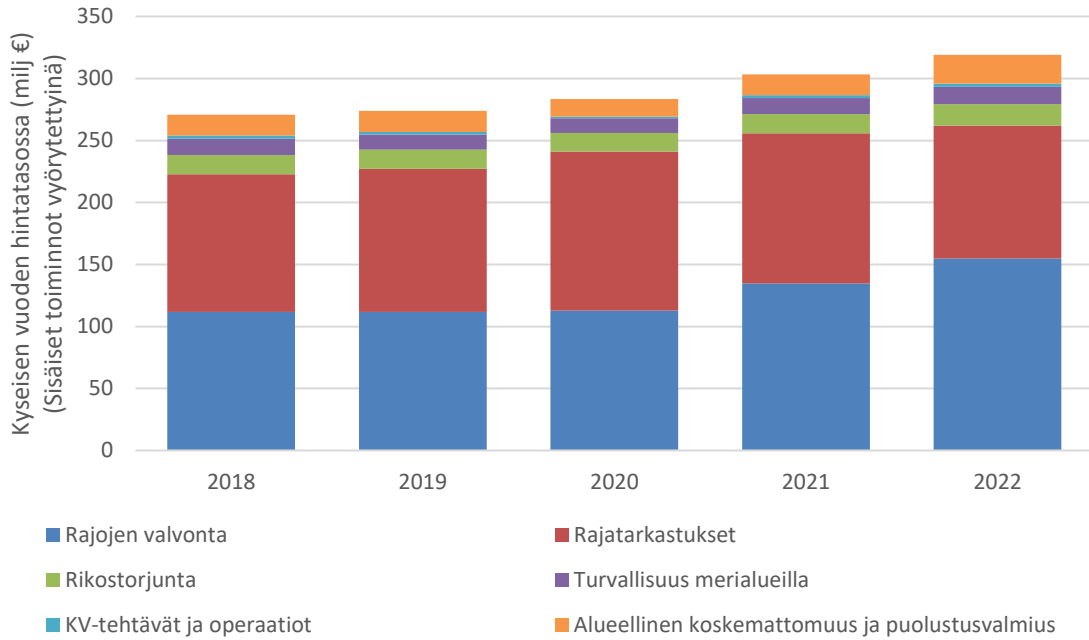
Laskelmassa erilliskulut ovat suoraan kohdennettuja palkkoja ja kuluja. Pääomakustannusten kohdennuksena on käytetty kyseisen toiminnan työajan osuutta Rajavartiolaitoksen kohdennetusta työajasta (0,003%). Tukitoimintojen kustannukset on kohdennettu Rajavartiolaitoksen yleiskuluprosentin (85,5 %) mukaan. Laskelma on arvonlisäveroton. Käytössä ei ole ollut hintatukea.

Vuonna 2022 on laskutettu vuodelle 2021 kuuluvia kilpailullisen toiminnan myyntituottoja 10 333,19 euroa. Tulot on oikaistu laskelmassa manuaalisesti pois vuodelta 2022. Vastavasti vuonna 2022 jäänyt laskuttamatta 5 904,68 euroa myyntituottoja. Tuotot on lisätty laskelmaan manuaalisesti.

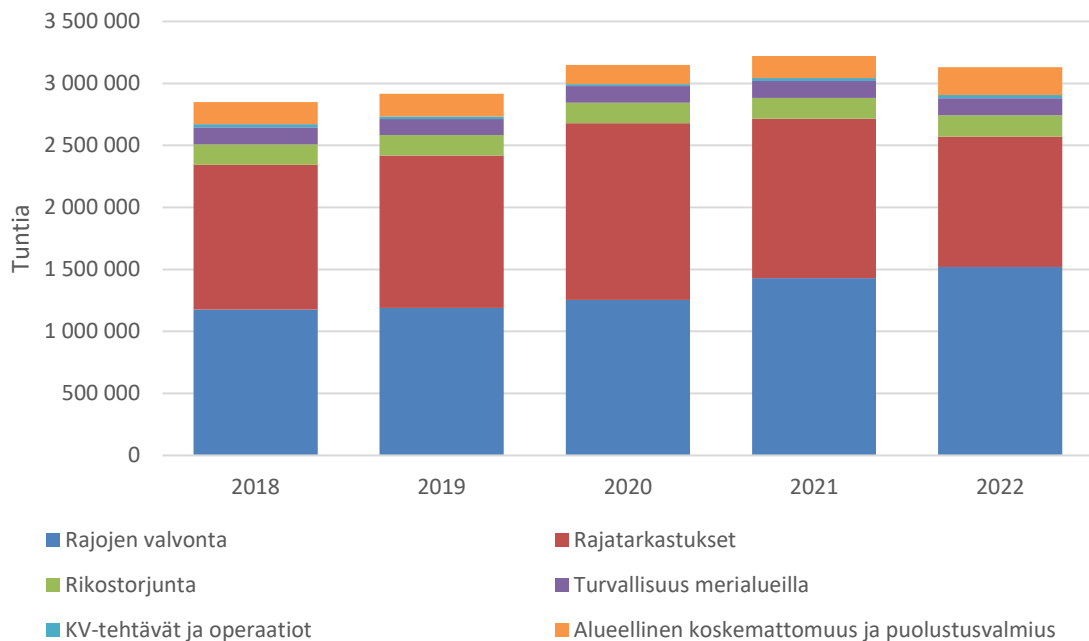
2. Muut liitteet

2.1 Tuotannon tekijöiden käyttö

Kustannukset

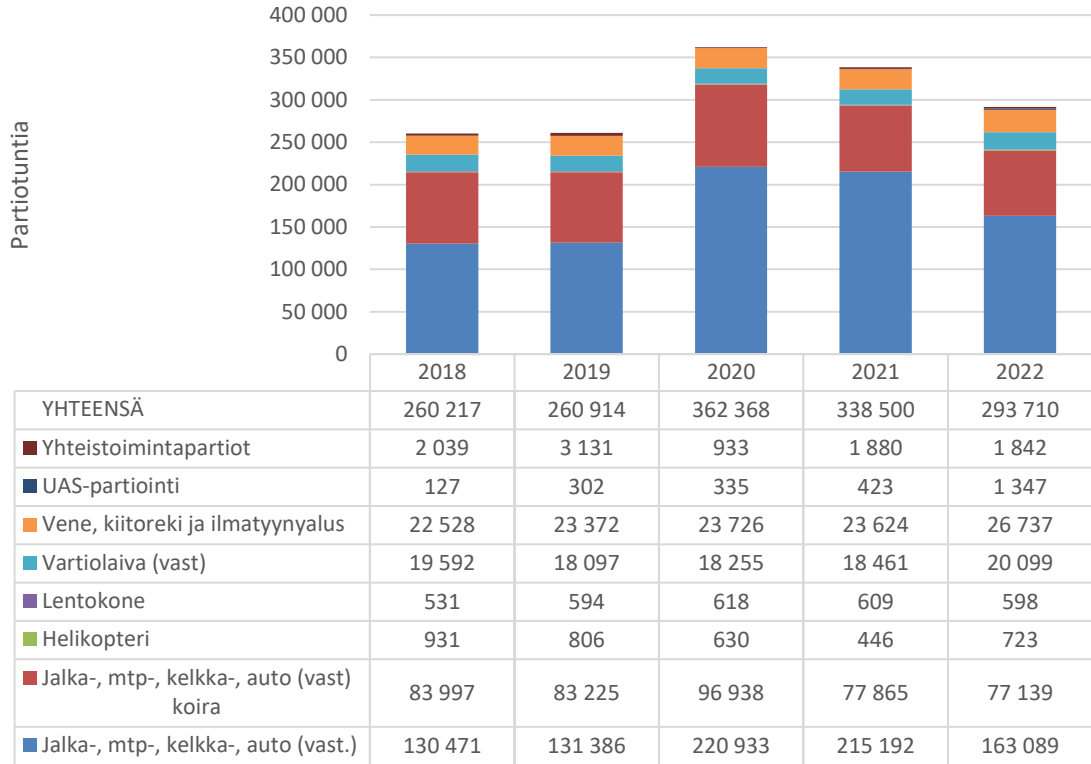
Operatiivisen toiminnan työajankäyttö

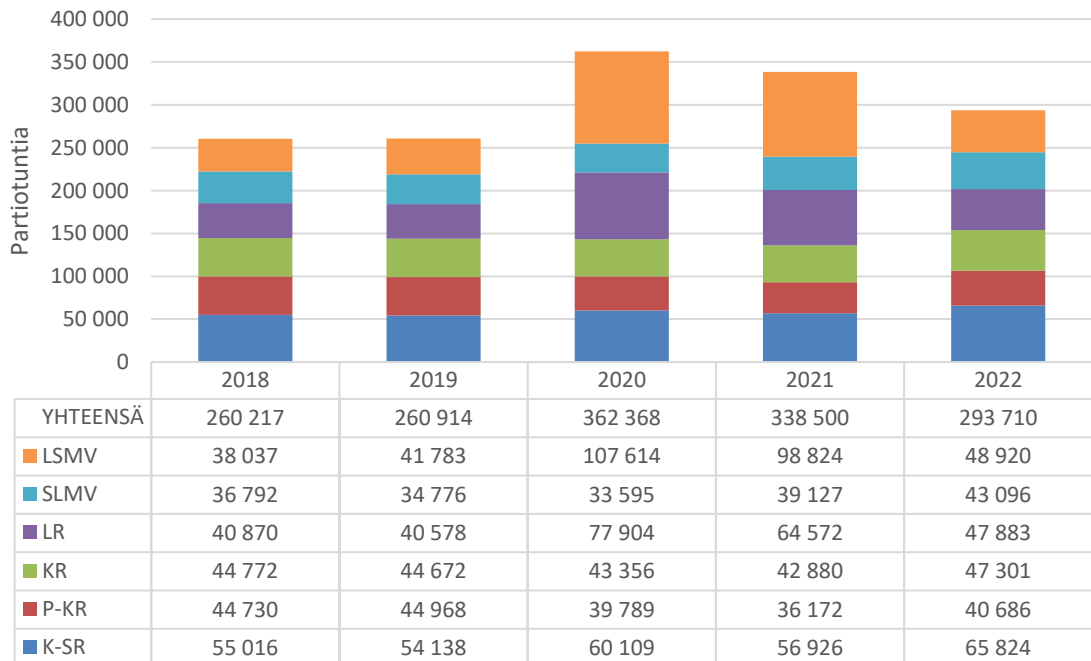
2.2 Rajojen valvonta

Partiointi

Kokonaismäärä

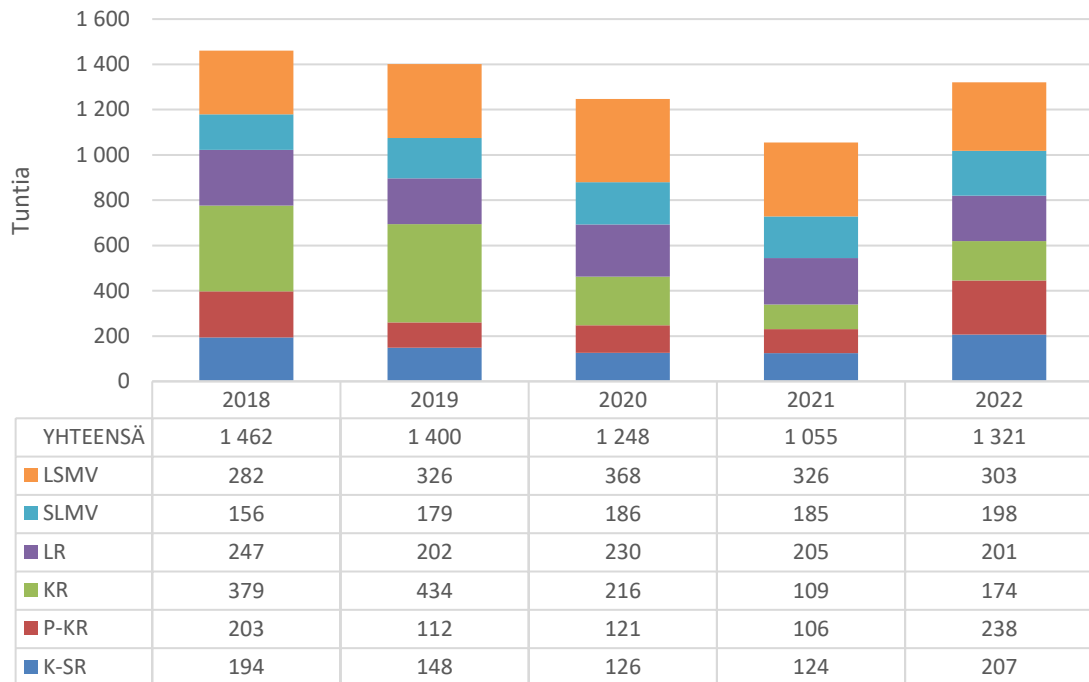

Hallintoyksiköittäin

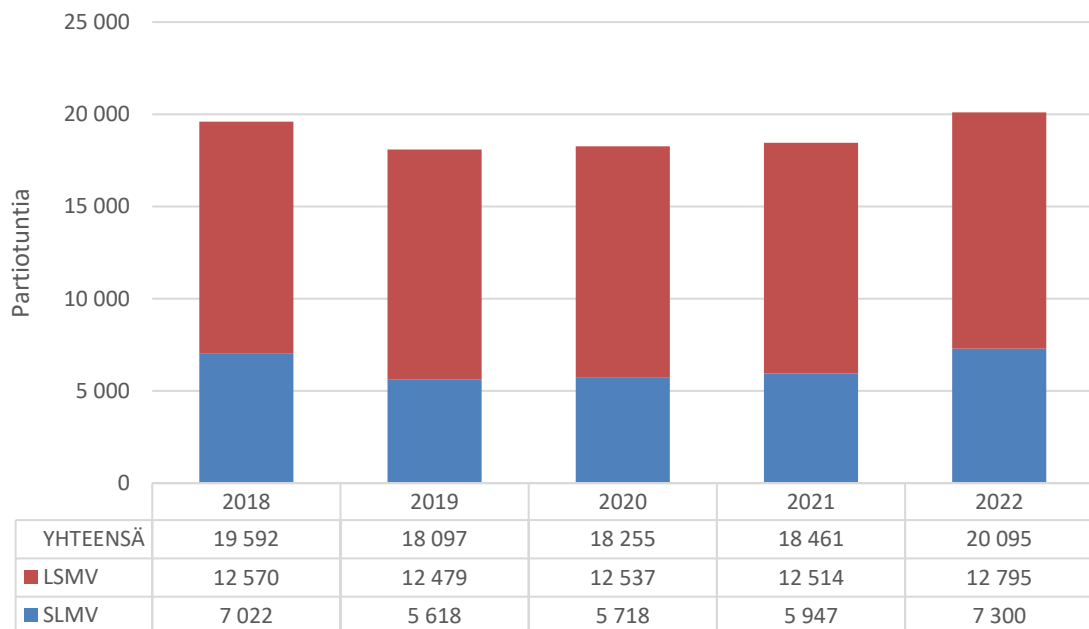
Ilma-aluspartiointi

Hallintoyksiköittäin

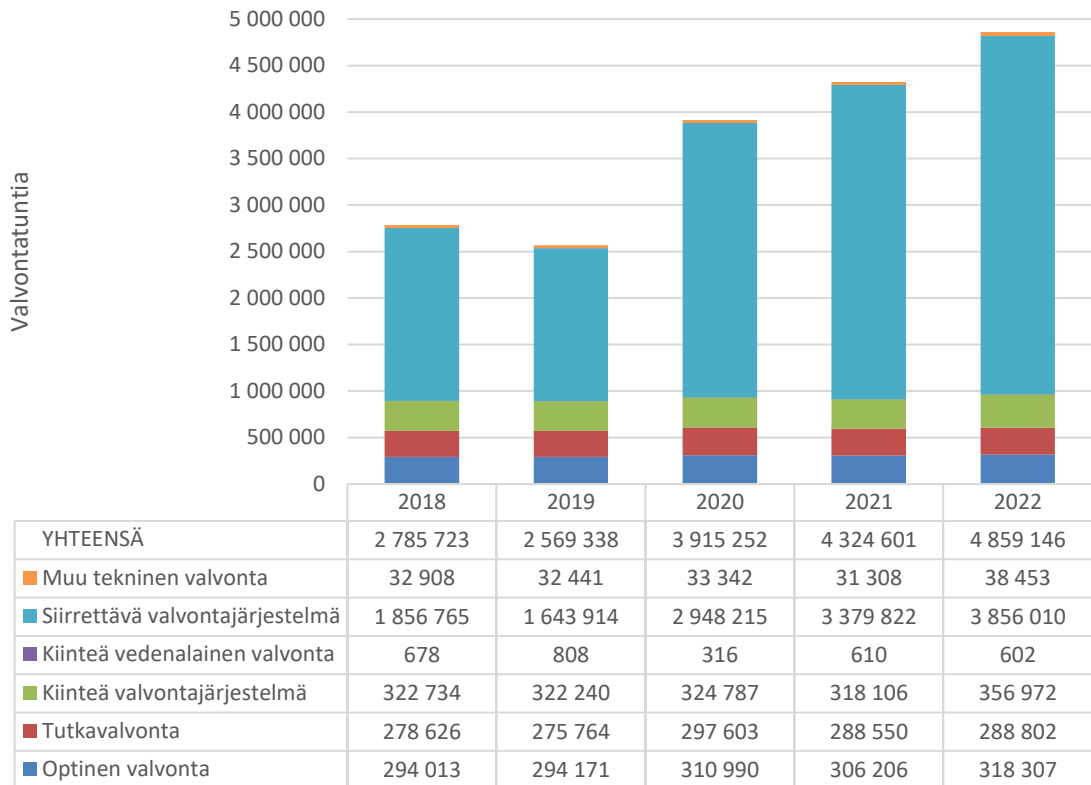
Vartioaluspartiointi

Hallintoyksiköittäin

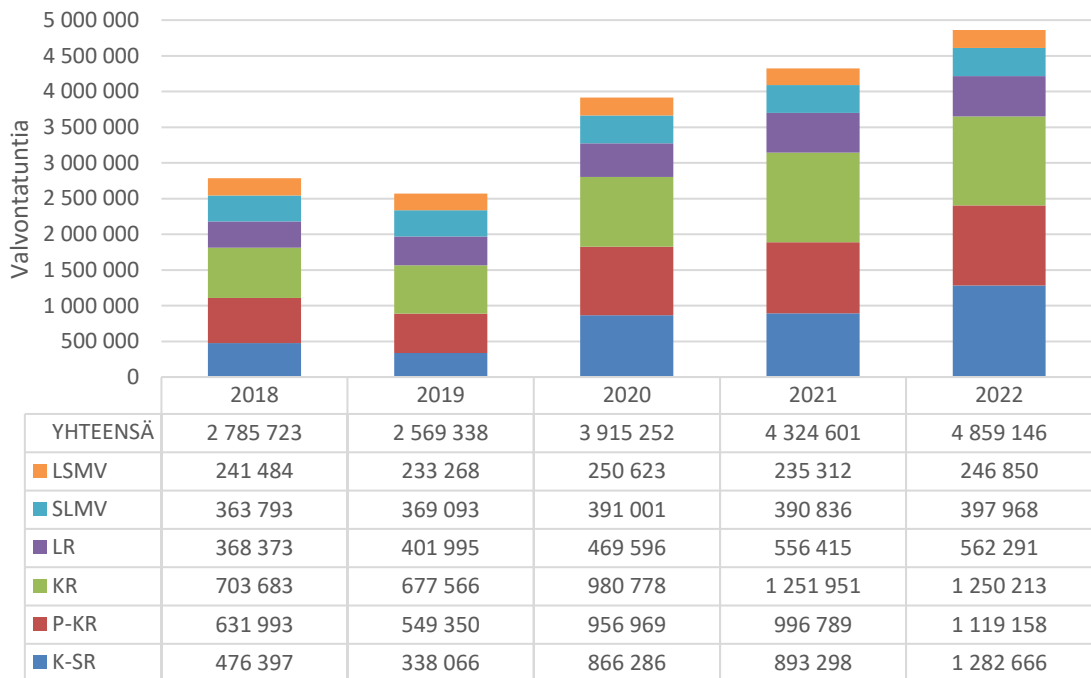

Tekninen valvonta

Kokonaismäärä

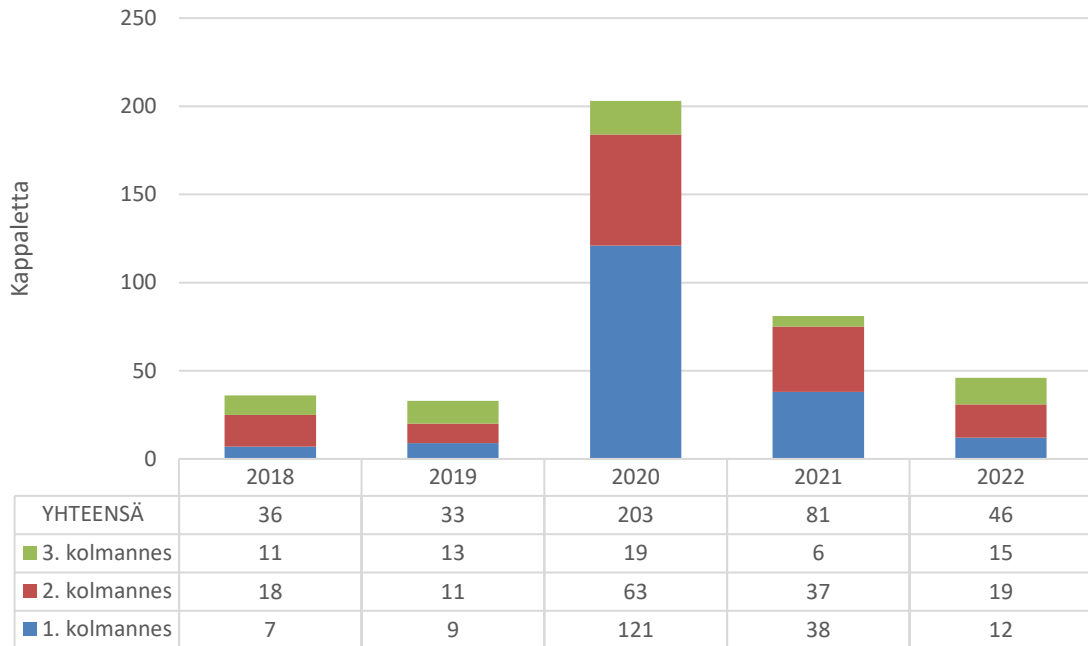

Hallintoyksiköittäin

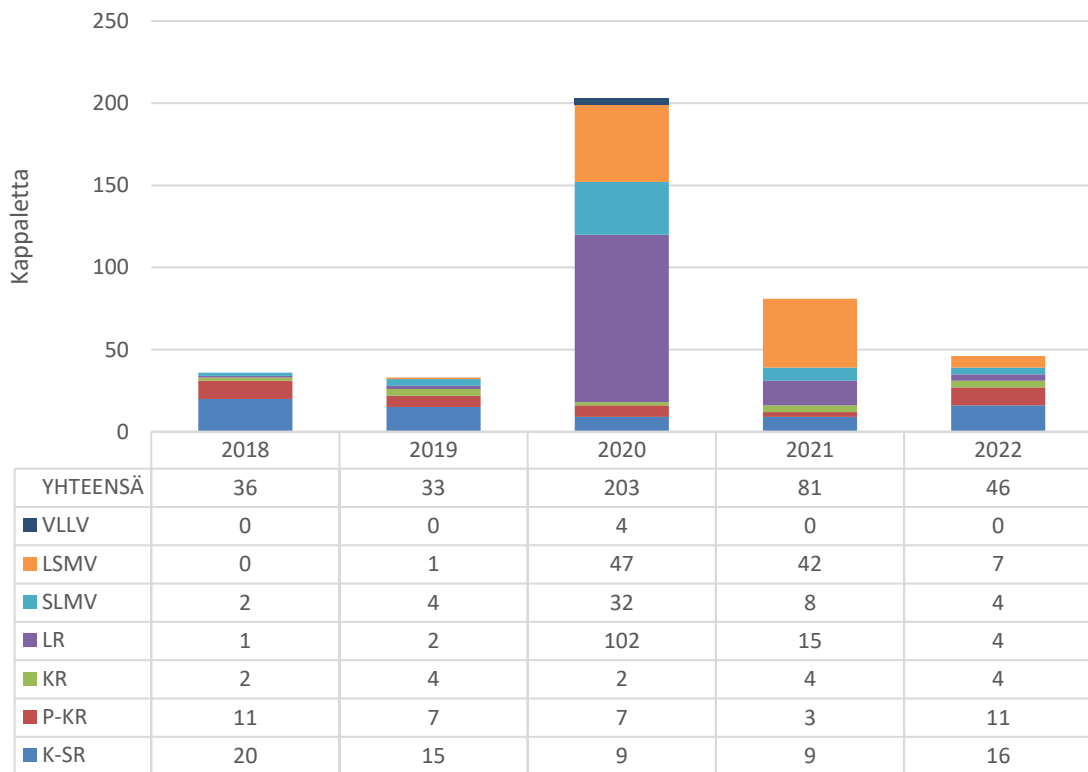

Rajatapahtumat raja- ja merialueella

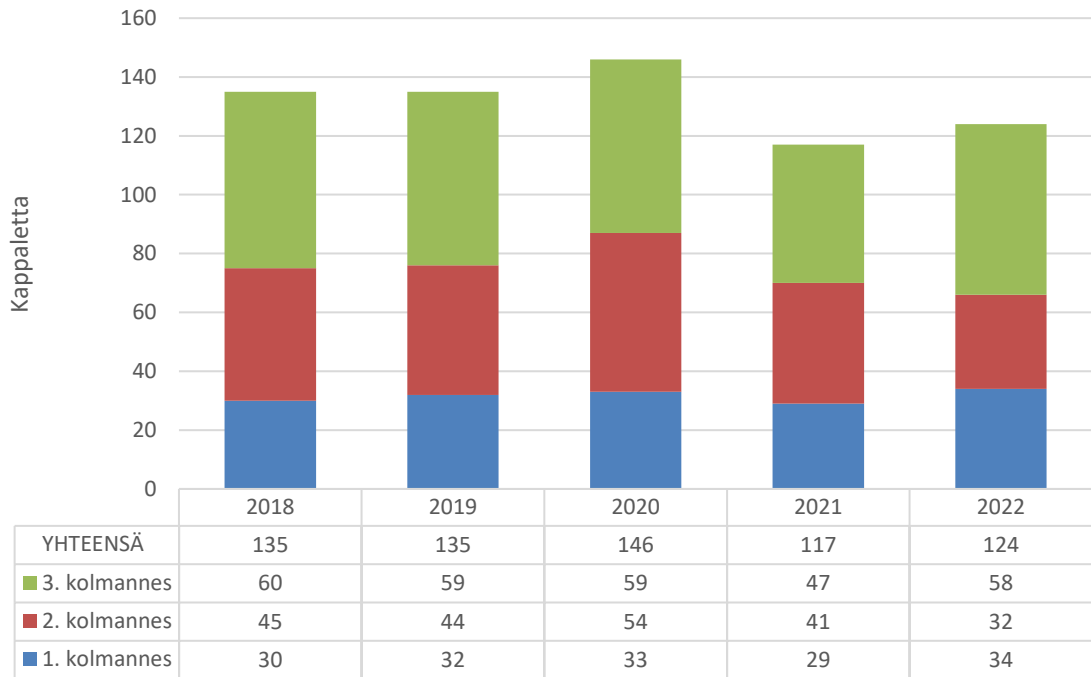
Luvattomat rajanylitykset (hlö, ilma-alus, alus)

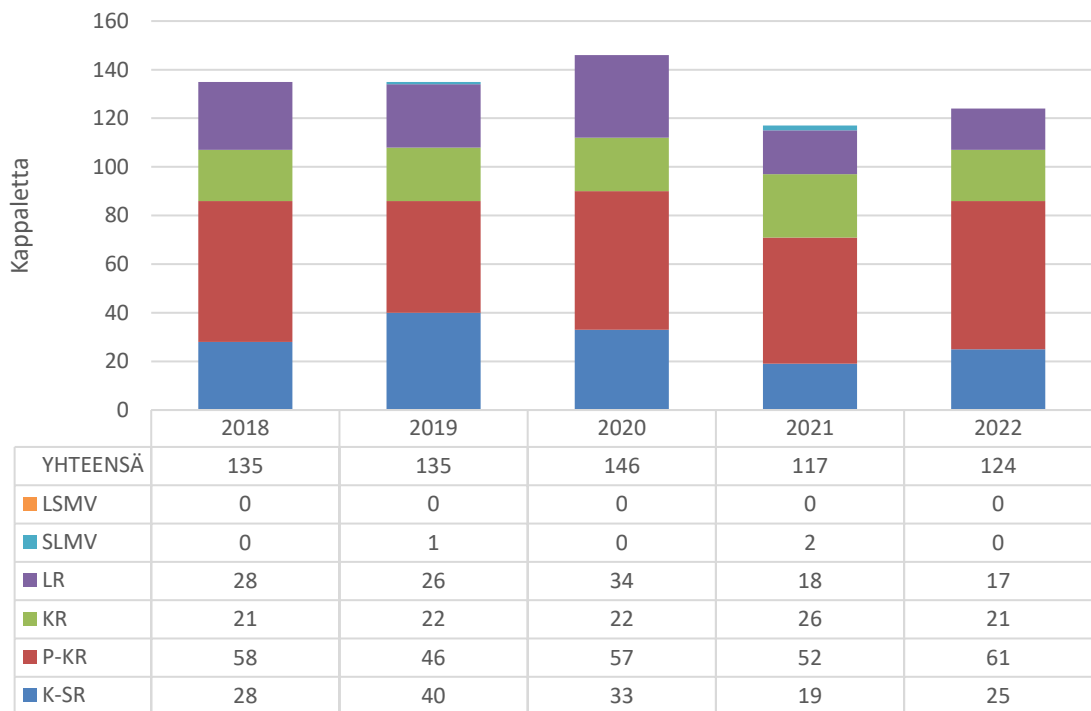
Hallintoyksiköittäin

Rajajärjestyssopimuksen rikkomukset (hlöt, kotieläimet, muut)

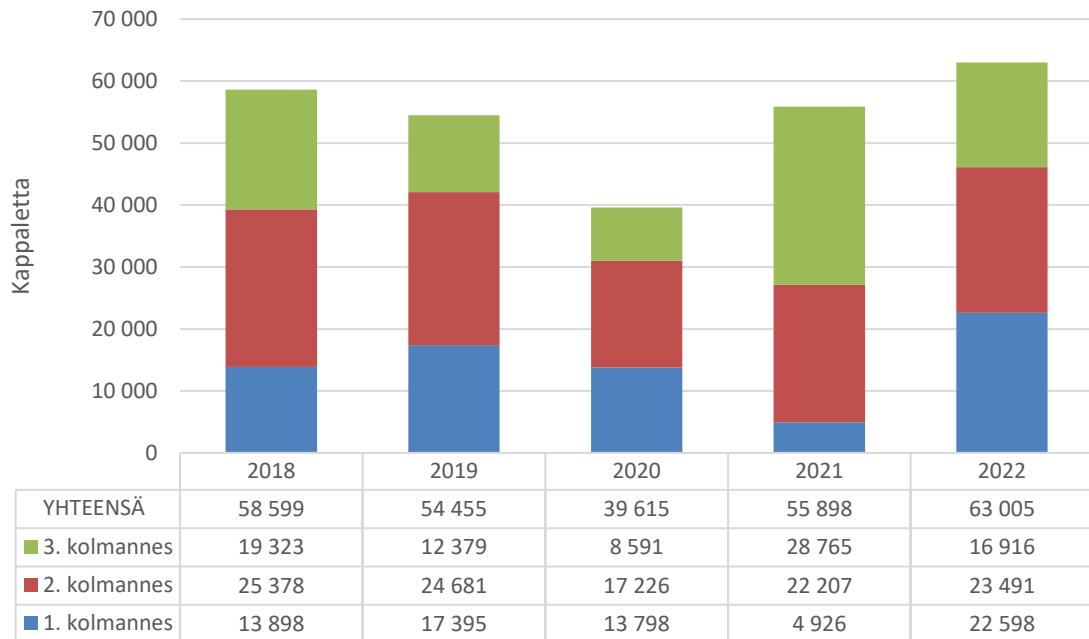

Hallintoyksiköittäin

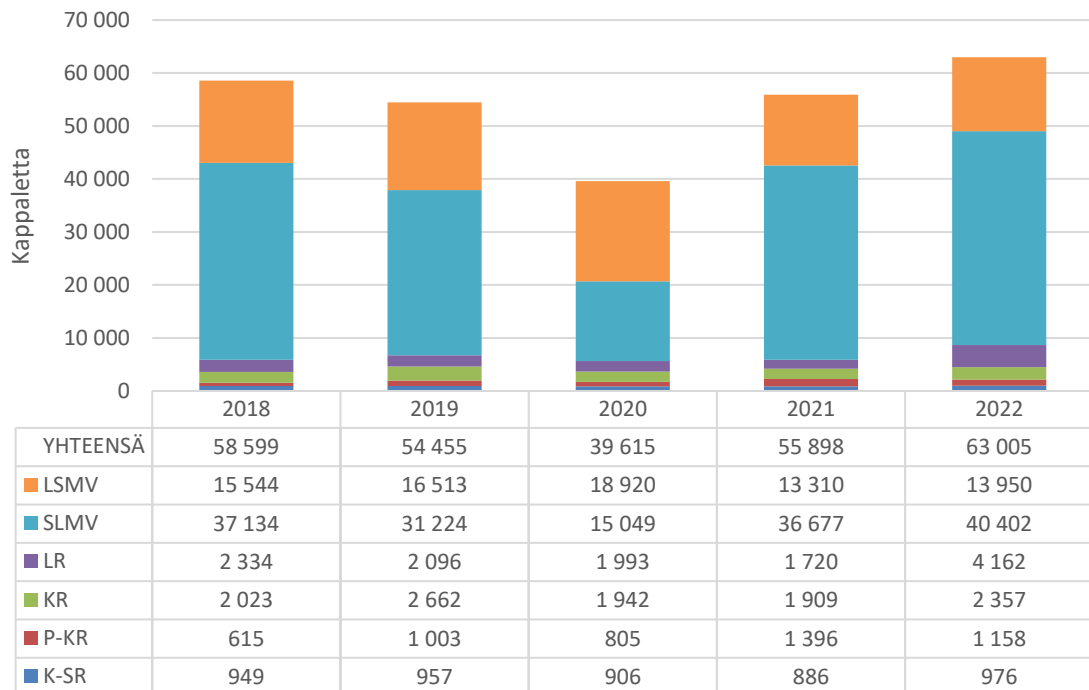

Muut suoritteet raja- ja merialueella

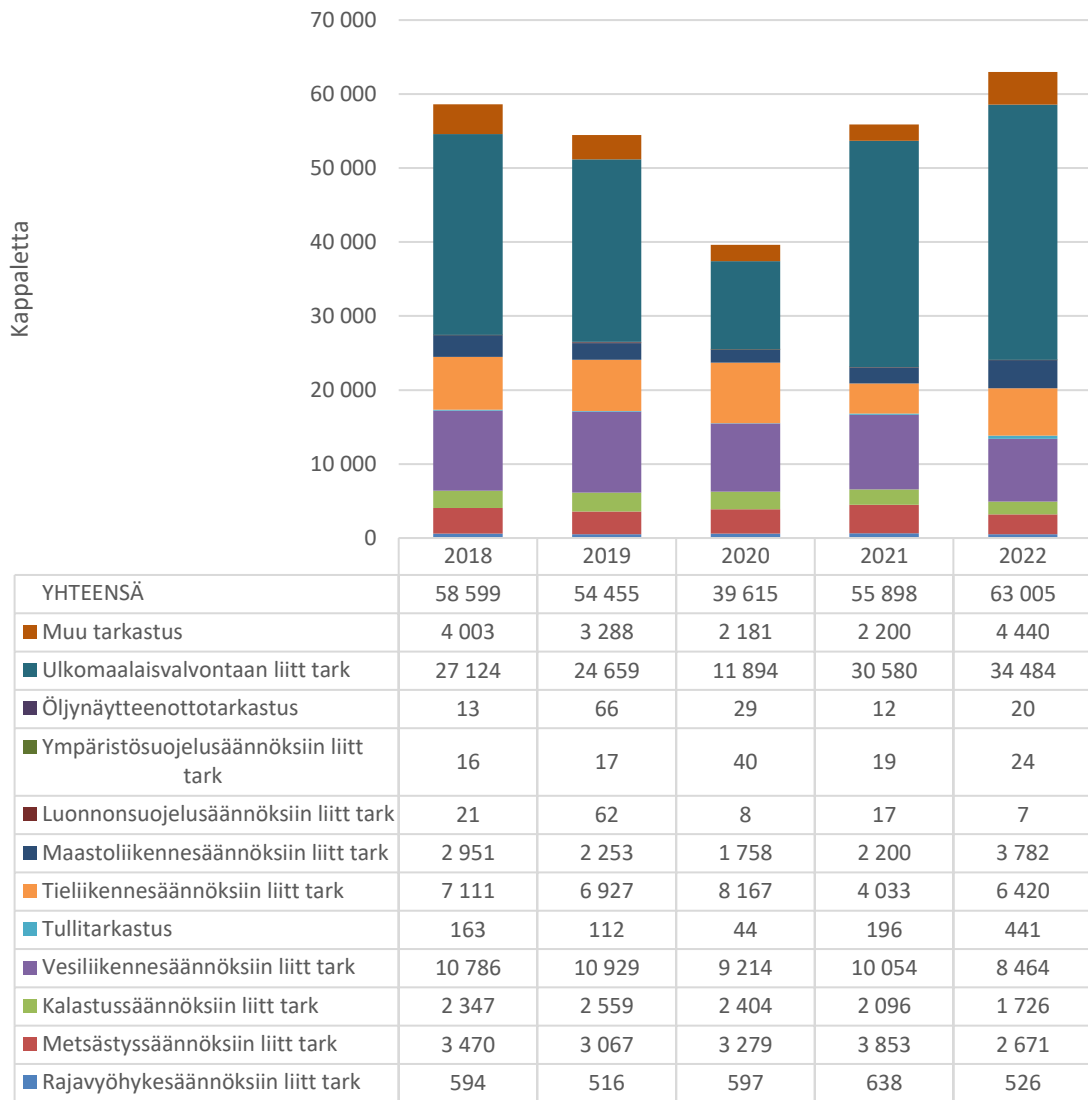
Tarkastukset

Hallintoyksiköittäin

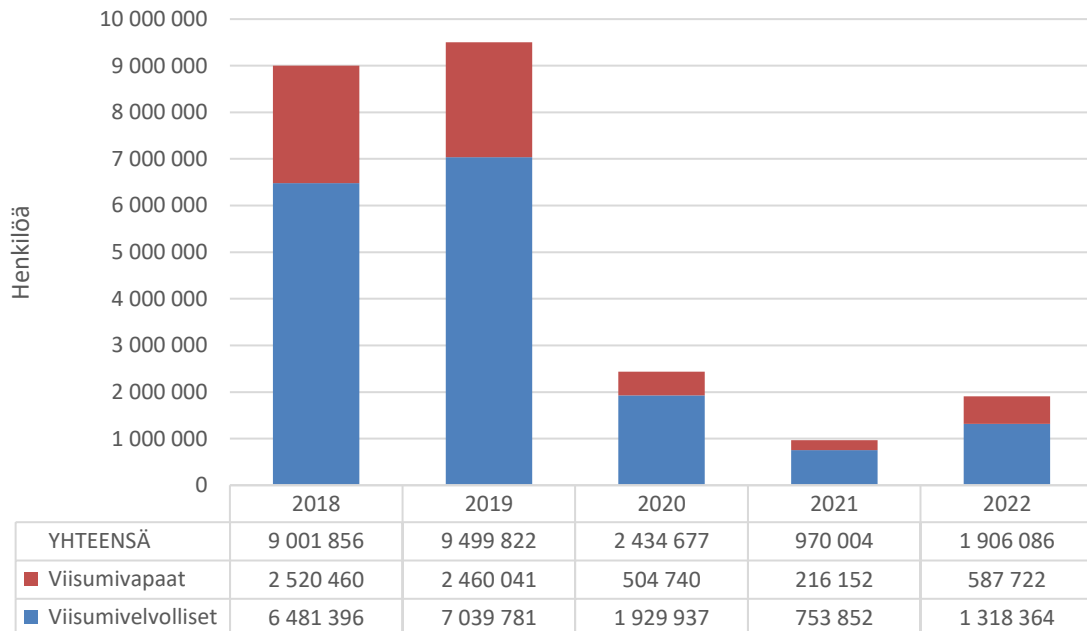
Lajeittain

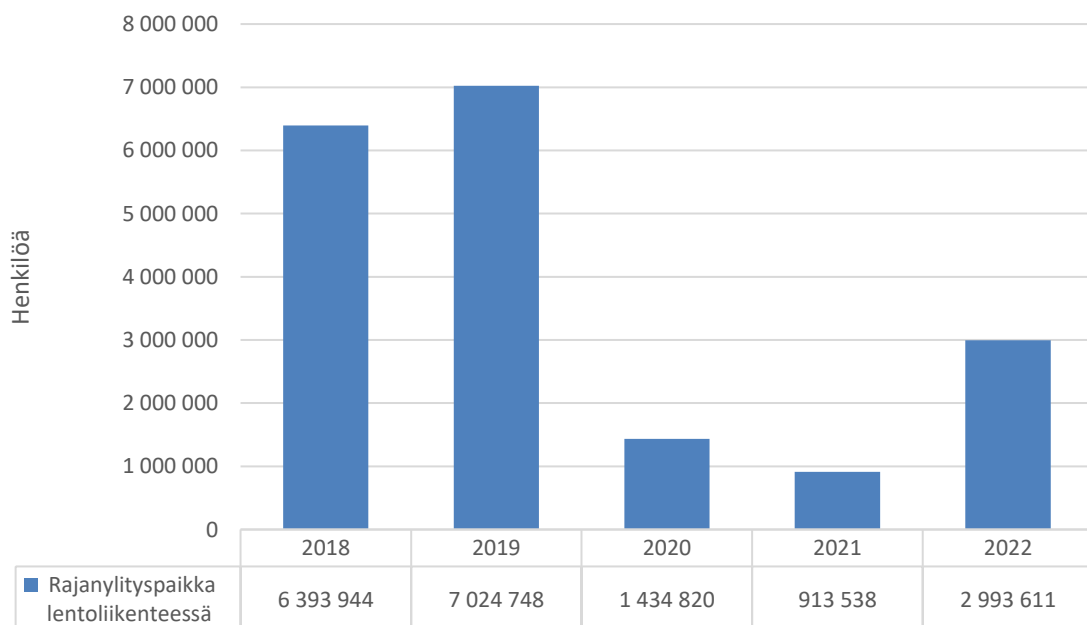
2.3 Rajatarkastukset

Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä

Itärajan liikenne

Lentoliikenne

Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain

Lentoasemat

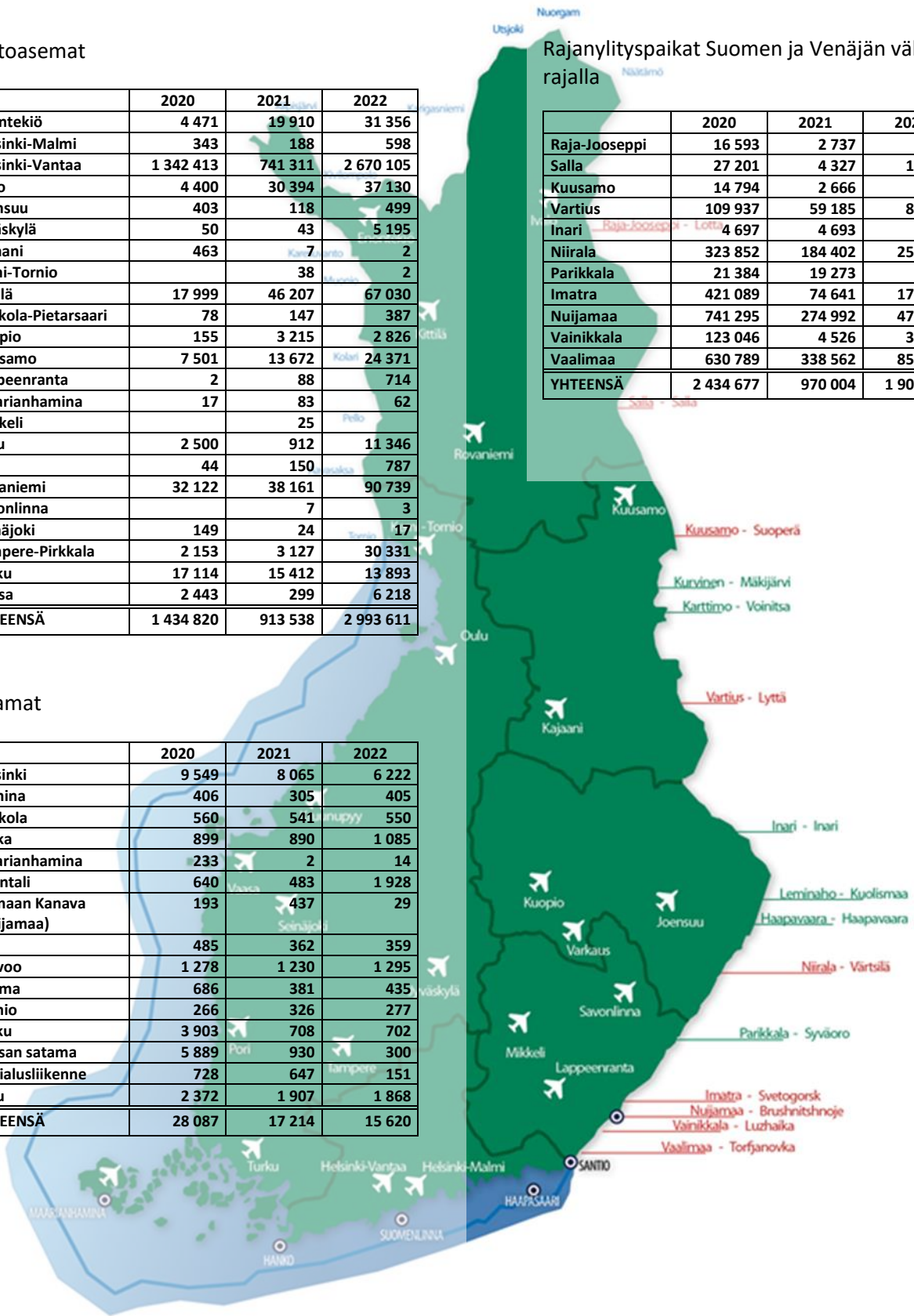
	2020	2021	2022
Enontekiö	4 471	19 910	31 356
Helsinki-Malmi	343	188	598
Helsinki-Vantaa	1 342 413	741 311	2 670 105
Ivalo	4 400	30 394	37 130
Joensuu	403	118	499
Jyväskylä	50	43	5 195
Kajaani	463	7	2
Kemi-Tornio		38	2
Kittilä	17 999	46 207	67 030
Kokkola-Pietarsaari	78	147	387
Kuopio	155	3 215	2 826
Kuusamo	7 501	13 672	24 371
Lappeenranta	2	88	714
Maarianhamina	17	83	62
Mikkeli		25	
Oulu	2 500	912	11 346
Pori	44	150	787
Rovaniemi	32 122	38 161	90 739
Savonlinna		7	3
Seinäjoki	149	24	17
Tampere-Pirkkala	2 153	3 127	30 331
Turku	17 114	15 412	13 893
Vaasa	2 443	299	6 218
YHTEENSÄ	1 434 820	913 538	2 993 611

Satamat

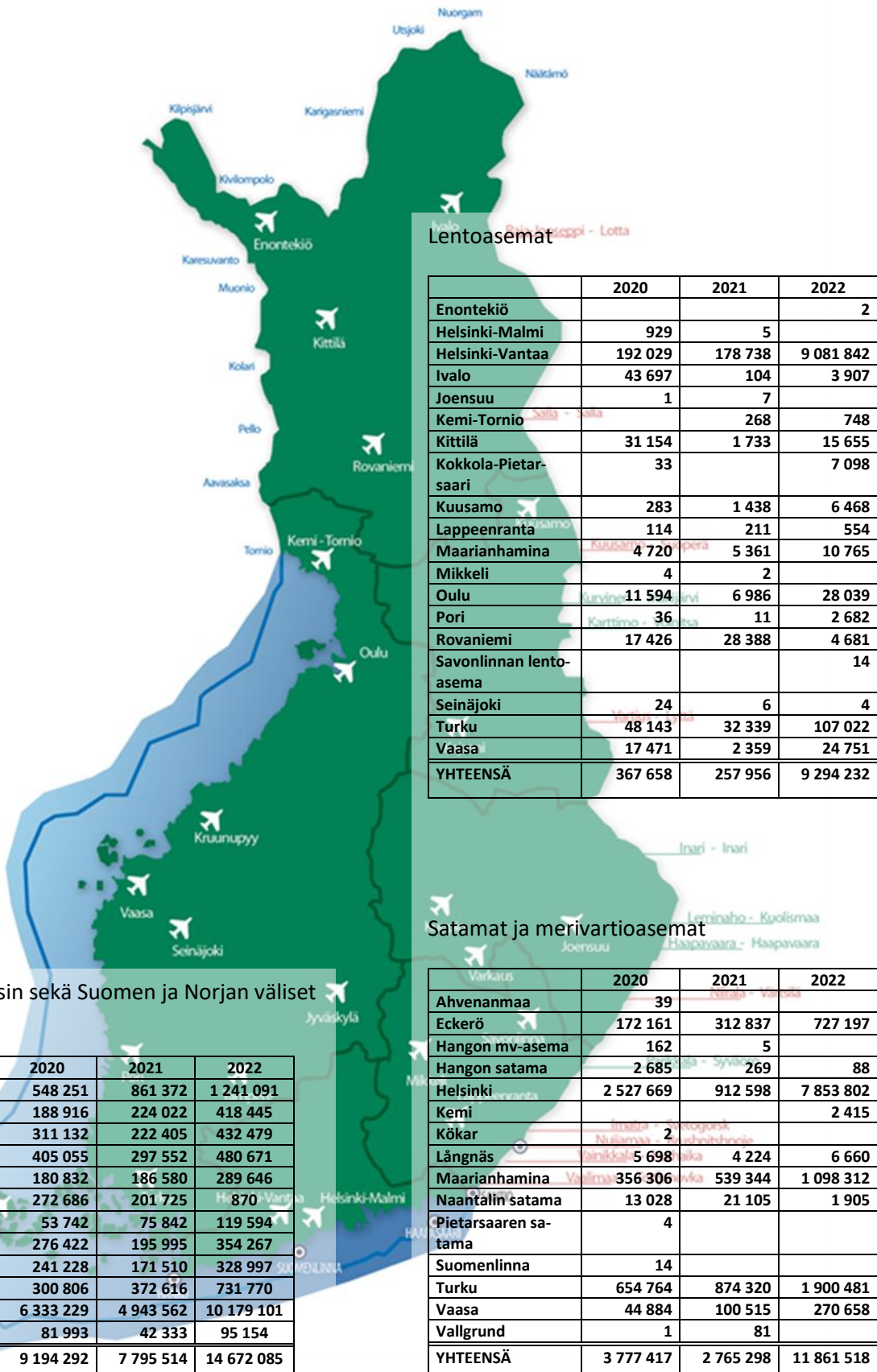
	2020	2021	2022
Helsinki	9 549	8 065	6 222
Hamina	406	305	405
Kokkola	560	541	550
Kotka	899	890	1 085
Maarianhamina	233	2	14
Naantali	640	483	1 928
Saimaan Kanava (Nuijamaa)	193	437	29
Pori	485	362	359
Porvoo	1 278	1 230	1 295
Rauma	686	381	435
Tornio	266	326	277
Turku	3 903	708	702
Vaasan satama	5 889	930	300
Huvialusliikenne	728	647	151
Muu	2 372	1 907	1 868
YHTEENSÄ	28 087	17 214	15 620

Rajanylityspaikat Suomen ja Venäjän välisellä rajalla

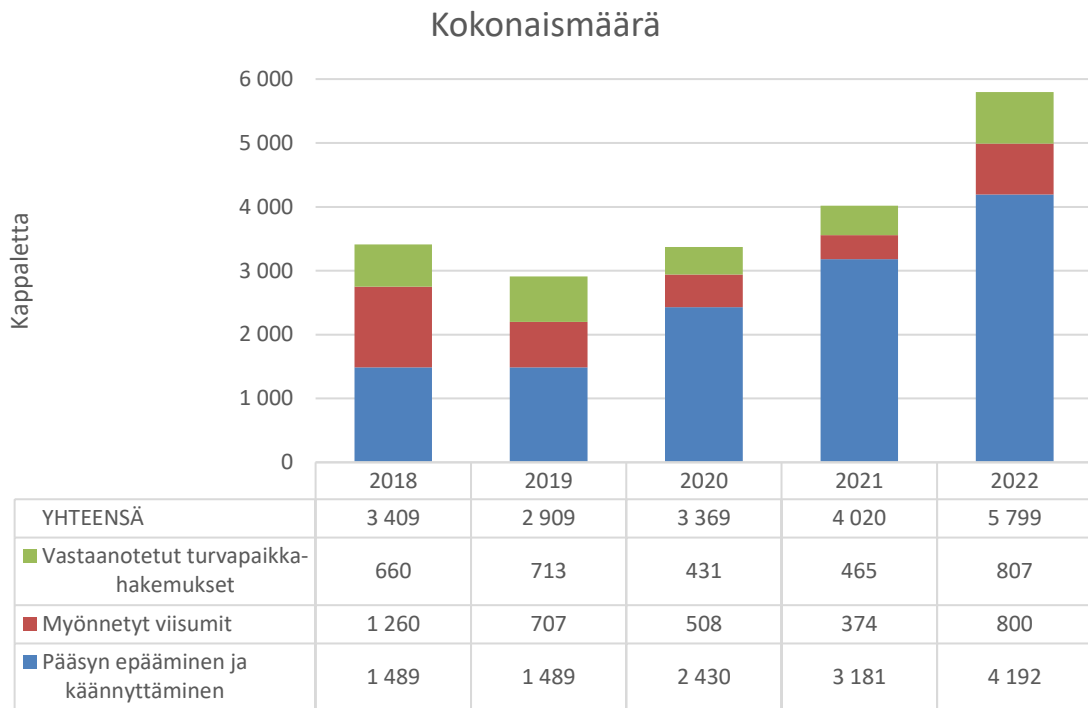
	2020	2021	2022
Raja-Jooseppi	16 593	2 737	6 381
Salla	27 201	4 327	10 973
Kuusamo	14 794	2 666	3 517
Vartius	109 937	59 185	82 789
Inari	4 697	4 693	
Niirala	323 852	184 402	257 509
Parikkala	21 384	19 273	3 423
Imatra	421 089	74 641	170 320
Nuijamaa	741 295	274 992	478 976
Vainikkala	123 046	4 526	32 205
Vaalimaa	630 789	338 562	859 993
YHTEENSÄ	2 434 677	970 004	1 906 086

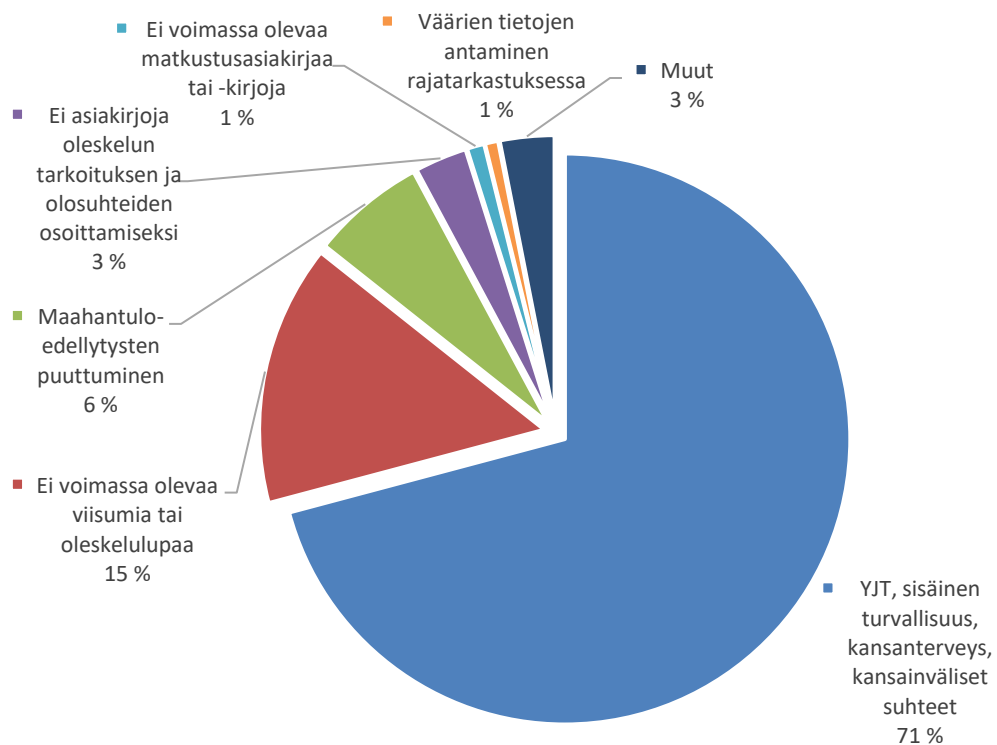
Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajalienteessä

Havainnot ja jatkotoimenpiteet

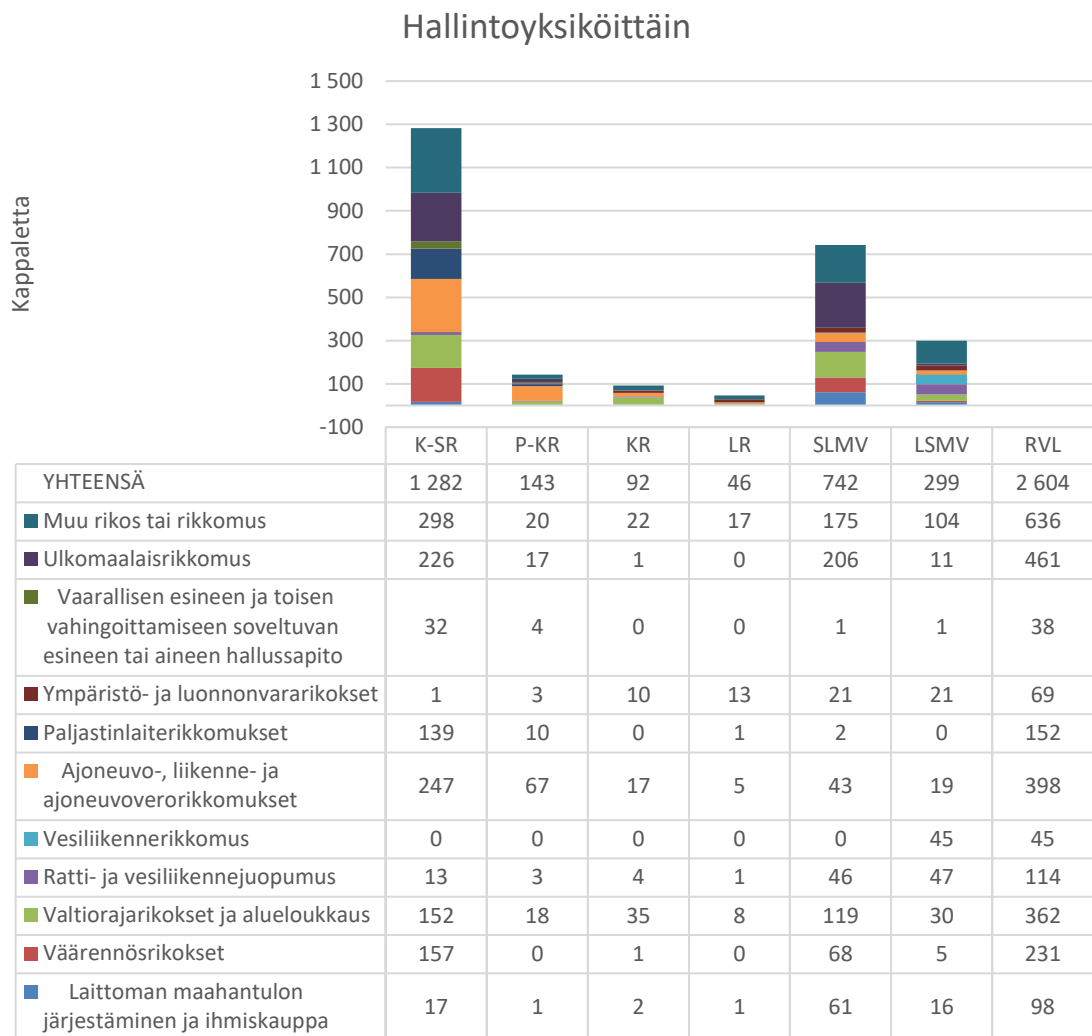

Käännyksperusteet vuonna 2022

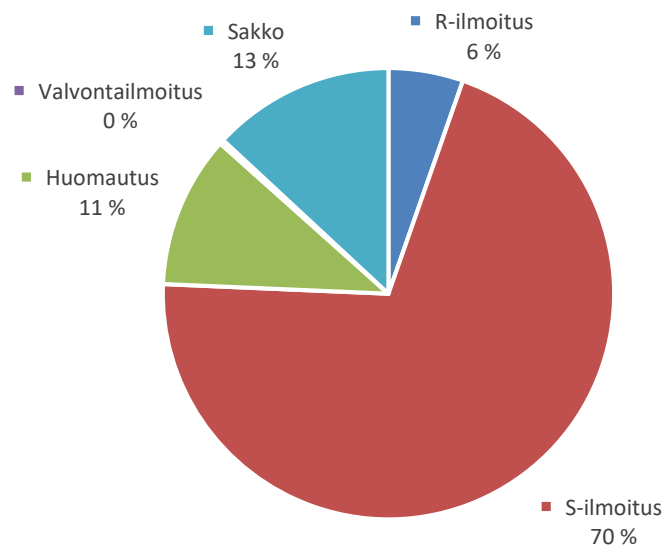

2.4 Rikostorjunta

Esitutkintaan tulleet tapaukset 2022

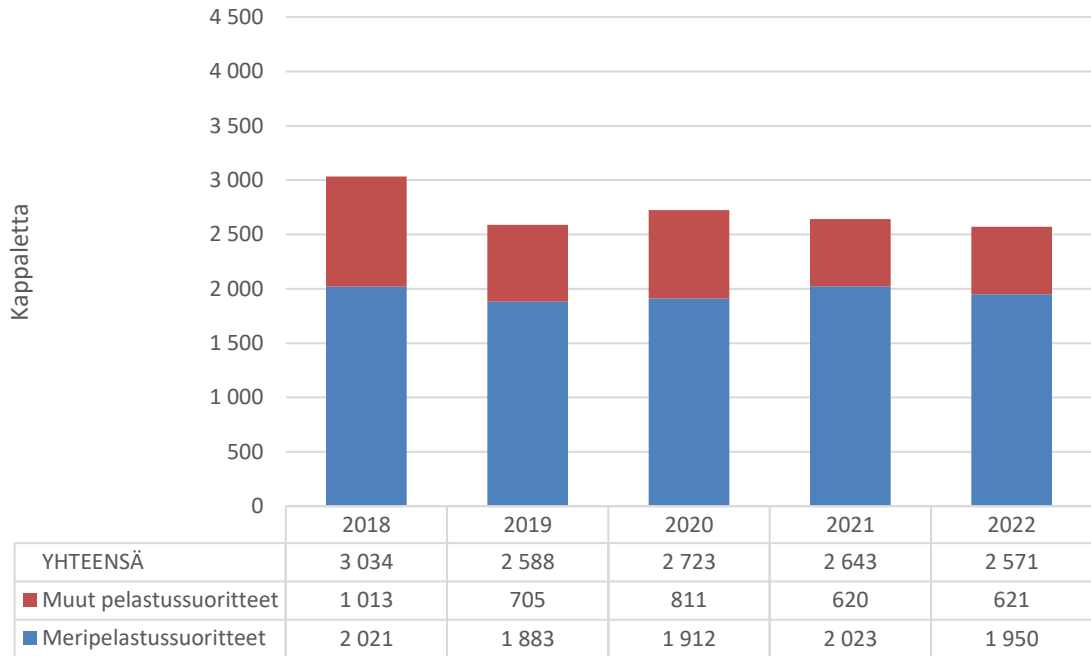
Jatkotoimenpiteet vuonna 2022

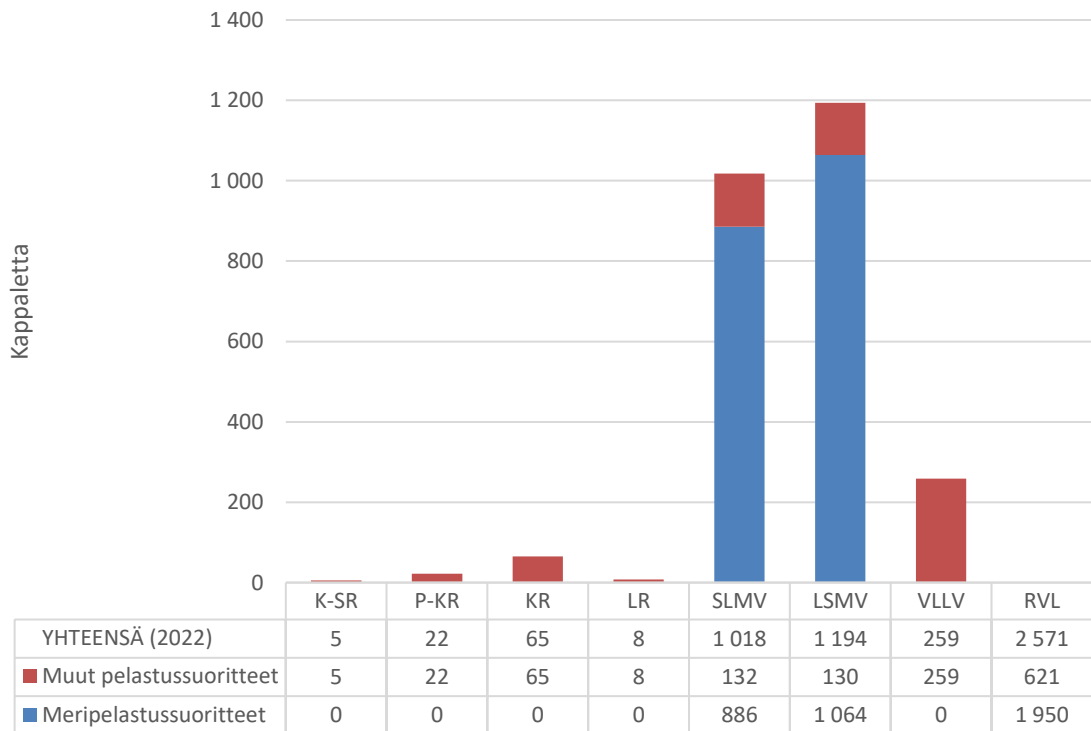
2.5 Turvallisuus merialueilla

Pelastus- ja avustussuoritteet

Kokonaismäärä

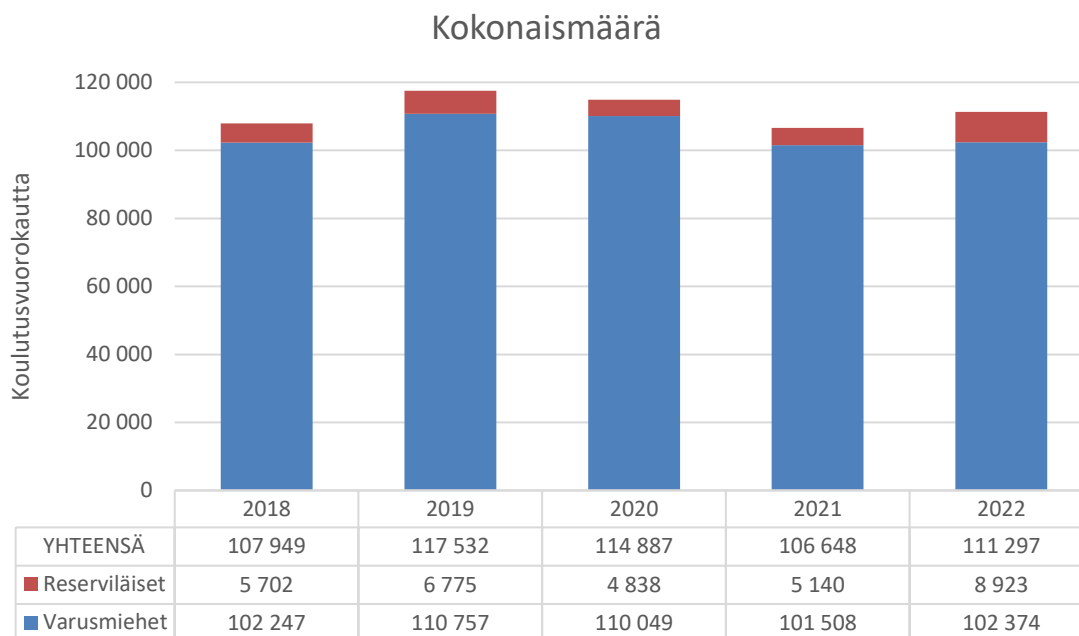

Hallintoyksiköittäin

2.6 Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius

Koulutusvuorokaudet

Hallintoyksiköittäin

Varusmiehet	2018	2019	2020	2021	2022
P-KR	37 950	47 862	49 861	45 325	46 845
LR	47 859	49 035	46 218	42 983	43 179
RMVK	16 438	13 860	13 970	13 200	12 350
RVL YHTEENSÄ	102 247	110 757	110 049	101 508	102 374

ALLEKIRJOITUKSET

Rajavartiolaitoksen tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Rajavartiolaitoksen vuoden 2022 tilinpäätös on hyväksytty.

Helsingissä 16 . päivänä helmikuuta 2023

Rajavartiolaitoksen päällikkö
Kenraaliluutnantti

Pasi Kostamovaara

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Markku Hassinen